

NHIP CẦU

THÔNG TIN LIÊN LẠC CÔNG GIÁO VIỆT NAM VÙNG ĐÔNG BẮC-PHÁP

Bulletin De Liaison De La Mission Catholique Vietnamienne - Région Est De La France

Tháng 03 & 04.2017 - số 222 - Năm thứ XXXIII - ISSN 1157 - 4496

EMMAU

CON ĐƯỜNG ÁNH SÁNG ĐỨC TIN
THẤP LÊN NIỀM HY VỌNG

NHỊP CẦU

Thông Tin Liên Lạc Công Giáo
Việt Nam vùng Đông Bắc Pháp
Bulletin de Liaison

de la Communauté Catholique Vietnamienne
Région Est de la France

ISSN 1157-4496

Dépôt légal No 4398

Commission paritaire No 72513

Directeur de la publication : LAMQUOCHUNG

Imprimé par nos soins

Thư từ bài vở xin gửi về : Nhịp Cầu

3 Chemin du Doernelbruck

67000 Strasbourg-France

nhipcavang@yahoo.fr

Sáng Lập: Lm Giuse Võ Quang Linh (+).

Tuyên úy đương nhiệm: Lm P.M.Lâm Thái Sơn.

Chủ trương: Liên Cộng đoàn Công Giáo

Việt nam Strasbourg - Colmar - Mulhouse.

Chủ nhiệm: Lâm Quốc Hưng.

Chủ bút: Võ Hải Bình.

Kỹ thuật: Đặng Văn Lộc.

Thủ quỹ: Hồ Mỹ Khê.

Với sự cộng tác: Sr Nguyễn Thị Hường. Cao Tấn Hưng. Đặng Văn Cần. Kỳ Văn Cục. Sr Võ Thiên Nga. Luật Gia Strasbourg. V.L. Thiên Kim.

Ngân phiếu ủng hộ báo xin đề:

Journal NHIP CAU ccp 1057 50 F Strasbourg

Đóng góp tùy lòng hảo tâm.

Tin tức Cộng đoàn

Những ý Lễ xin trong tháng 1-2/2017

Sinh hoạt Cộng đoàn tháng 3-4-5-6/17

Danh sách độc giả ủng hộ Nhịp Cầu

Trang bìa : Trên đường Emmau

Trang bìa Cuối : Hội chợ Xóm Làng

2017 : Về Với Tạy Đô : Cần Thơ

Trong số này ...

Lá thư chủ bút	3
Năm Mục Vụ Gia đình 2017 (1)	5-8
Bí tích Truyền chức Thánh (1)	9-10
Mừng lễ Phục Sinh 2017	11
Làm sao biết được Lễ Phục Sinh sẽ vào ngày nào ?	12-14
5 giờ nữa, tôi sẽ gặp Đức Giêsu	15-17
Tháng Tư Đen	18-24
Saigon của tôi 50 năm trước	25-27
Gửi sủng cho tao	28-32
Cái học của thời trước 1975 Việt nam Cộng Hòa	33-35
Quê hương tiếng gọi đầu nôi (thơ)	35
Ông Bình Cọp và Gia cư liêm giá cuộc	36-43
Trang Khoa Học	44-48
- Không lo cơ thể thiếu nước...	
- Cỗ máy dọn sạch rác...	
- Tỷ phú Elon Musk tham vọng...	
- Kỹ thuật mới giúp chẩn đoán...	
- Cuộc đời nữ Pharaoh đầu tiên	
- Giải mã tên các sản phẩm IKEA	
Trang Y Khoa	49-53
- Thịt heo-thịt lợn	
- Bệnh Gout đến từ đâu ?	
Trang Gia Chánh	54-58
- Bò nhúng giấm	
- Cá khô rang chua ngọt	
- Cách giữ rau không bị héo...	
- Giò heo kho gừng	
- Mẹo chiên cá vàng thơm	
- Bí quyết luộc thịt heo	
- Bánh canh giò heo	
- Phở gà	
Truyện ngắn : Người quản gia	59-64
Kỷ niệm xa xăm	66-68

Ý thức được khi đứng trước ngưỡng cửa của sự chết, chắc rằng con người của chúng ta dù bình tĩnh đến mấy, cũng không khỏi băng khuâng, hoặc run sợ vì không biết ta sẽ ra sao ? Như thế nào sau khi chết... Điều tất nhiên với người Kitô Giáo là Nước Thiên Đàng sẽ là nơi nương náu linh hồn của người công chính, và sẽ là chốn ngục hình với kẻ thủ ác, bất lương. Dầu biết thế, nhưng viễn cảnh của sự chết thật là kinh khủng đối với con người, hình như cũng không ít người nghĩ rằng sự chết sẽ không chạm đến mình, cho dù vẫn biết rằng con người mình không thể hiện hữu một cách vĩnh viễn.

Khát khao về sự trường sinh bất tử luôn nung nấu trong mỗi con người từ thời cổ đại lẫn hiện đại, nhất là những bậc vua chúa. Thế nhưng họ hoàn toàn thất vọng, và đành bất lực trước sự chết. Có người bước qua cõi chết một cách nhẹ nhàng thanh thản, đồng thời cũng có người bước qua bằng sự tiếc nuối, uất hờn, vật vã như giành giật chút hơi tàn giữa ranh giới sống và chết.

Quan niệm về sự chết của thể chất qua những khám nghiệm y khoa, dễ dàng được chấp nhận. Nhưng chết theo quan niệm Ai ở trong Đức Kitô, người ấy là tạo thành mới, con người cũ đã qua đi, con người mới được thành sự (2 Cr 5,17) không phải ai cũng có được để mà lãnh nhận, chấp nhận cái chết đến với mình. Vì con người bình thường, với suy nghĩ bình thường như mỗi người chúng ta, không ai muốn vĩnh viễn rời xa cuộc sống hiện tại, vĩnh viễn rời xa vợ, chồng, con cái, cùng những người thân yêu. Phục sinh vẫn là một điều gì đó còn mờ mịt chưa chạm đến được suy nghĩ của con người như một sự xác tín, mà như là một bám víu cuối cùng trong cơn tuyệt vọng cận kề sự chết. Xem ra tin mừng Phục sinh không phải ai cũng dễ dàng tiếp nhận được. Sự chai đá trong ý nghĩ của con người trước tin mừng phục sinh đã có trước và sau khi Chúa Giêsu chuẩn bị sứ mệnh của mình với thế gian.

Khi gặp thất bại, ta hãy nhớ : Sứ giả loan báo Tin Mừng phải khiêm tốn tin tưởng, trông cậy, phó thác nơi Thiên Chúa. Bởi vì có lúc việc mình

làm xem ra không kết quả, thì cũng cứ làm. Đan cử : Bà Maria Madalena báo Tin Mừng cho các Tông Đồ nhưng họ không tin, lại rên cùng khóc (x Mc 16,10-)

Hai môn đệ về làng Emmau, sau khi được gặp Chúa Giêsu Phục Sinh, họ trở lại Giêrusalem để loan báo cho Nhóm Mười Một. Nhóm này cũng xác nhận rằng Thầy cũng hiện ra với ông Phê-rô, thế mà khi Chúa Giêsu xuất hiện, tất cả đều hoảng hốt la lên : “Ma kia !” (x Mc 16,12-13 : Tin Mừng).

Sau cùng Chúa Giêsu tỏ mình ra cho Nhóm Mười Một đang khi họ dùng bữa, họ cũng đã đưa cho Ngài miếng cá nướng và Ngài ăn trước mặt họ, nhưng Ngài vẫn quở mắng sự cứng tin lòng chai dạ đá của họ, bởi họ không tin những kẻ đã được thấy Ngài sống lại (x Lc 24,42 ; Mc 16,14 : Tin Mừng).

AI ĐÃ THUỘC VỀ CHÚA GIÊSU PHỤC SINH, PHẢI MAU MẮN LÊN ĐƯỜNG LOAN BÁO TIN MỪNG.

Chúng ta sống thế nào trong thời đại hôm nay ? Thời đại mà con người luôn luôn thể hiện sự hiện diện của mình là cần thiết cho mọi người xung quanh. Làm một việc gì đó thì lại có ý khát khao để mọi người biết đến, tự quảng bá cho công việc mình làm hoặc tự tạo ra những kẻ ngồi lê đôi mách để gián tiếp tôn vinh cho việc mình làm. Họ có thể đã quên rằng:

Đừng cho tay trái biết việc tay phải làm

Lời Chúa: Mt 6, 1-6.16-18

Khi ấy, Đức Giêsu nói với các môn đệ rằng: “Khi làm việc lành phúc đức, anh em phải coi chừng, chớ có phô trương cho thiên hạ thấy. Bằng không, anh em sẽ chẳng được Cha của anh em, Đấng ngự trên trời, ban thưởng. Vậy khi bố thí, đừng có khua chiêng đánh trống, như bọn đạo đức giả thường biểu diễn trong hội đường và ngoài phố xá, cốt để người ta khen. Thầy bảo thật anh em, chúng đã được phần thưởng rồi. Còn anh, khi bố thí, đừng cho tay trái biết việc tay phải làm, để việc anh bố thí được kín đáo. Và Cha của anh, Đấng thấu suốt những gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh.

Và khi cầu nguyện, anh em đừng làm như bọn đạo đức giả: chúng thích đứng cầu nguyện trong các hội đường, hoặc ngoài các ngã ba ngã tư, cho người ta thấy. Thầy bảo thật anh em: chúng đã được phần thưởng rồi. Còn anh, khi cầu nguyện, hãy vào phòng, đóng cửa lại, và cầu nguyện cùng Cha của anh, Đấng hiện diện nơi kín đáo. Và Cha của anh, Đấng thấu suốt những

gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh.

Còn khi ăn chay, anh em chớ làm bộ rầu rĩ như bọn đạo đức giả: chúng làm cho ra vẻ thiếu não, để thiên hạ thấy là chúng ăn chay. Thầy bảo thật anh em, chúng đã được phần thưởng rồi. Còn anh, khi ăn chay, nên rửa mặt cho sạch, chải đầu cho thơm, để không ai thấy là anh ăn chay ngoài trừ Cha của anh, Đấng hiện diện nơi kín đáo. Và Cha của anh, Đấng thấu suốt những gì kín đáo, sẽ trả lại cho anh.”

Tiếc rằng thế giới hôm nay con người vẫn thích được tôn vinh trên thế gian tạm bợ này hơn là ở nơi chốn mà con người sẽ vĩnh viễn dùng chân.

Ý nghĩa của mùa Phục Sinh thường niên là nhắc nhở con người ý thức được thân phận cát bụi của mình, để có thể làm bất cứ công việc gì thể hiện bằng hành động cũng như ý nghĩ luôn nằm trong

khuôn phép của sự khiêm tốn, và luôn nhìn nhận rằng sự hiện diện của mình sẽ có một giới hạn tối thiểu nào đó trong quãng thời gian vô cùng vô tận của vũ trụ bao la này. Được như thế đến khi chúng ta đối diện với ngày cuối của đời mình, sẽ không phải bằng sự run sợ mà là bằng sự thanh thản, và mãn nguyện với câu chúc ra đi bình an của người thân yêu.

Nhịp Cầu

Gợi ý mục vụ năm 2017

Năm Mục vụ Gia đình 2017:

“Chuẩn bị cho Người trẻ bước vào Đời sống Hôn nhân”

Gặp gỡ I:

CHÚNG TA YÊU NHAU

Mục đích:

Trước tình hình người ta có những quan niệm rất khác nhau về hai chữ “tình yêu”, những buổi gặp gỡ hội thảo về chủ đề này nhằm giúp các bạn trẻ nhận ra những ý nghĩa khác nhau mà người ta thường gán cho hai chữ đó. Từ đó, họ phân biệt được ý nghĩa thật của tình yêu đôi lứa theo cái nhìn Kitô giáo so với các quan niệm thông thường khác: tình yêu ấy bắt nguồn từ Tình yêu Thiên Chúa và đặt nền tảng trên tình yêu đó; trong cuộc sống hằng ngày tình yêu ấy bị đe dọa bởi những lầm lỗi và tội lỗi của con người; tình yêu ấy cần được không ngừng vun trồng và làm thăng tiến.

Một khi, nhận ra và cảm nếm được ý nghĩa đích thật của tình yêu vốn tự nó hướng tới một dự phóng chung trong đời hôn nhân, đôi bạn sẽ thấp thoáng thấy được “Niềm vui của Tình yêu”

(Amoris Laetitia) trong đời sống gia đình mình đang hướng tới.

Câu nguyện và lắng nghe Lời Chúa:

Lời dẫn:

Thiên Chúa là tình yêu. Người đã tạo dựng người nam và người nữ theo hình ảnh và giống Ngài, cho họ tham dự vào khả năng yêu thương của Ngài. Chính Ngài đã ban anh chị cho nhau, đã cho anh chị được gặp nhau và đồng hành với anh chị để tình yêu của anh chị mỗi ngày trở nên đích thật hơn: một tình yêu dẫn thân trọn vẹn con người mình, như một tặng phẩm dâng hiến cho người kia.

Lời Chúa: trích trong sách Sáng thế

ĐỨC CHÚA là Thiên Chúa phán:

“Con người ở một mình thì không tốt.

Ta sẽ làm cho nó một trợ tá tương xứng với nó. **ĐỨC CHÚA** là Thiên Chúa lấy đất nặn ra mọi dã thú, mọi chim trời, và dẫn đến với con người, xem con người gọi chúng là gì: hễ con người gọi mỗi sinh vật là gì, thì tên nó sẽ là thế. Con người đặt tên cho mọi súc vật, mọi chim trời và mọi dã thú, nhưng con người không tìm được cho mình một trợ tá tương xứng. **ĐỨC CHÚA** là Thiên Chúa cho một giấc ngủ mê ập xuống trên con người, và con người thiếp đi. Rồi Chúa rút một cái xương sườn của con người ra, và lấp thịt thế vào. **ĐỨC CHÚA** là Thiên Chúa lấy cái xương sườn đã rút từ con người ra, làm thành một người đàn bà và dẫn đến với con người. Con người nói: “Phen này, đây là xương bởi xương tôi, thịt bởi thịt tôi! Nàng sẽ được gọi là đàn bà, vì đã được rút từ đàn ông ra”. Bởi thế, người đàn ông lìa cha mẹ mà gắn bó với vợ mình, và cả hai thành một xương một thịt. Con người và vợ mình, cả hai đều trần trụi mà không xấu hổ trước mặt nhau. (St 2,18-25).

Lời nguyện của đôi bạn:

**Chúc tụng Chúa, là Chúa cả trời đất,
Vì Ngài đã ban cho chúng con sự sống và cho chúng con được gặp nhau.**

Chúa là suối nguồn của tình yêu nảy nở giữa chúng con và giao phó trách nhiệm cho chúng con:

Xin hãy biến đổi tình yêu ấy mỗi ngày nên đẹp hơn, thật hơn, không vương vấn kiêu căng và ích kỉ, nhưng quảng đại tìm kiếm thiện ích cho tha nhân.

Xin cho chúng con biết dùng lời nói và việc làm tinh tuyền và trong sáng, để biểu lộ sự chân thành trao hiến cho nhau,

Hầu gia tăng hiệp thông sự sống, cho tình yêu trở nên mỗi ngày một sâu sắc hơn.

Chỉ như thế chúng con mới có thể cảm nghiệm và làm chứng được tình yêu Chúa vô biên.

Câu hỏi giúp suy tư:

Ngày nay người ta nghĩ gì về tình yêu?

Tình yêu có nghĩa gì đối với anh chị?

Những thứ ảo tưởng nào đe dọa tình yêu?

Suy tư:

Về chữ tình yêu

“Tình yêu” là một trong những từ ngữ được dùng nhiều nhất trong ngôn ngữ tôn giáo và xã hội dân sự nơi mọi dân tộc. Nó diễn tả những kinh nghiệm tôn giáo cao quý nhất, những dâng hiến quảng đại nhất, những kinh nghiệm kì diệu nhất... Mọi người đều tưởng mình biết ý nghĩa của tình yêu và hướng đến cùng một thực tại, đang khi thực ra họ hiểu theo những nghĩa khác nhau.

Không chỉ có một loại tình yêu duy nhất: có tình bạn, tình thân tâm giao, tình liên đới vốn khác biệt sâu xa với tình yêu hướng đến cô gái hay chàng trai mà mình phải lòng.

Tình yêu và tình dục

Tình yêu ban đầu khi mới nảy sinh, như bao điều tốt đẹp mới khởi đầu, bao giờ cũng tươi vui và hấp dẫn. Những người đang yêu luôn nhìn nhau trong lí tưởng. Tình yêu nảy nở nhiệm mầu trong con tim của chàng và nàng đòi hỏi đó phải là ái tình duy nhất và không san sẻ và, như thế

là vì ta cảm thấy người kia lấp đầy khoảng trống trái ta thiếu thốn. Một mình ta không đủ để có hạnh phúc tròn đầy, ta được dựng nên vì người khác, để hạnh ngộ, để đi vào đối thoại. Ta hiện hữu trong một thân xác, vốn là thân xác của một người nam hay một người nữ, và tính dục là phần quan trọng của cuộc hạnh ngộ này, nhưng tính dục không phải là tất cả tình yêu. Văn hóa ngày nay, ngược lại, thường có xu hướng sống hai thái cực: một đằng, đề cao tính dục vì chính tính dục và ban cho nó những “công trạng” quá mức, đằng khác lại tương đối hóa tính dục đến độ dung tục.

Amoris Laetitia: “Tính dục không phải là một phương tiện để thỏa mãn hay để giải trí, vì nó là một ngôn ngữ liên vị trong đó tha nhân được nghiêm túc trân trọng, trong phẩm giá thánh thiêng và bất khả xâm phạm của người ấy. [...] Trong bối cảnh này, ái tình xuất hiện như một sự thể hiện tính dục chuyên biệt của con người. Trong đó, người ta có thể tìm thấy lại “ý nghĩa hợp hôn của thân xác và phẩm giá đích thực của tặng phẩm trao hiến”. Trong các bài giáo lí thần học về thân xác, Thánh Gioan Phaolô II đã dạy rằng thân xác với tính dục dị biệt không những là “nguồn của sự phong nhiêu và sinh sản”, mà nó còn sở hữu “khả năng diễn tả tình yêu: tình yêu mà chính ở đó con người “nhân vị trở thành một quà tặng”. Một khao khát tình dục lành mạnh, cho dù gắn với một mưu cầu lạc thú, đều giả thiết có một ý thức cảm thán, và chính bởi đó mà nó có thể làm cho các xung năng có tính nhân văn.

Ý nghĩa của tình yêu

Một khi đã khát khao con người của nhau, đôi bạn dần lớn lên trong tình yêu. Người này cảm thấy một nhu cầu tự nhiên nảy sinh muốn đem lại hạnh phúc cho người kia. Thế nhưng, thói ích kỷ vẫn luôn chực rình chờ, nó thường khiến mỗi người mệt mỏi không còn cố gắng “quên mình” để yêu tha nhân kia. Tình yêu đích thật thì khác với thứ tình yêu hời hợt hay giả hiệu ở chỗ nó có đặc tính của sự hiến trao bản thân: anh yêu em khi anh cảm thấy hạnh phúc vì làm em hạnh phúc, khi anh có thể nghĩ được là đã trao cho em đời sống của anh, hơn là nghĩ nhận lấy được gì từ cuộc sống của em.

Amoris Laetitia: “Trong bài ca đức mến của Thánh Phaolô, chúng ta gặp thấy một số nét của tình yêu đích thật:

“Đức mến thì nhẫn nhục, hiền hậu,

Không ghen tương, không vênh vang, không tự đắc,

Không làm điều bất chính, không tìm tư lợi,

Không nóng giận, không nuôi hận thù,

Không mừng khi thấy sự gian ác, nhưng vui khi thấy điều chân thật.

Đức mến tha thứ tất cả, tin tưởng tất cả, hy vọng tất cả, chịu đựng tất cả” (1 Cr 13,4-7)”.

Một bước sau cùng nữa của tình yêu tăng trưởng, đó là tình yêu thật thì hướng tới một dự phóng chung. Mỗi người, trong suy nghĩ của mình, hết sức chăm chút, ân cần, ra sức, hoàn toàn dấn mình cho việc chọn lựa người bạn đời, trợ tá của nhau, trên hành trình thực hiện viên mãn cuộc sống của mỗi người.

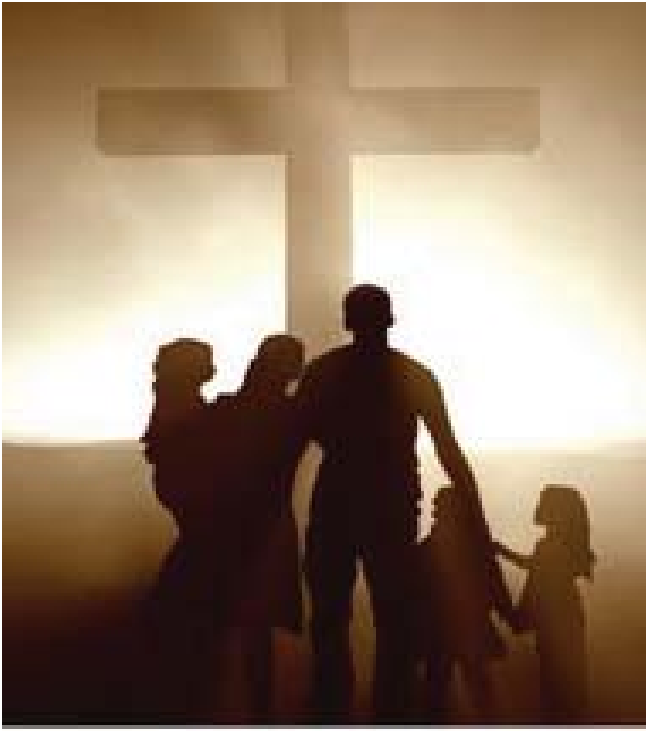
Hơn nữa, tình yêu tuôn tràn trong con tim của hai người nam và nữ thì cởi mở ra với Đấng siêu việt. Cuộc sống của mỗi thụ tạo thì hướng đến Thiên Chúa và mỗi kinh nghiệm, kể cả tình yêu, cũng phải được sống như nó đến từ Thiên Chúa và phải được nghĩ như là một sự chuẩn bị cho cuộc gặp gỡ với Chúa. Con người vượt qua được nỗi đơn độc nhờ Thiên Chúa, vì Ngài đã thổi vào trái tim con người Thần Khí của Ngài, chính khả năng yêu thương của Ngài. Bởi thế, cả người nam lẫn người nữ đều không thể nói với

người bạn đời của mình một cách tuyệt đối rằng: “em là tất cả cuộc sống của anh”, hay “anh là tất cả cuộc sống của em”, và ngược lại. Bởi lẽ họ được tạo dựng cho nhau, và đồng thời cả hai thuộc về Thiên Chúa. Thật vậy, mỗi người đều mang một khát vọng trong mình về vô biên, mà không một con người thụ tạo nào có thể làm thỏa mãn được. Kinh nghiệm hôn nhân phải dành chỗ cho Thiên Chúa Đấng Vô Biên ấy, Ngài muốn đi vào trong cuộc sống của đôi vợ chồng, để “cung cách yêu thương của Thiên Chúa trở thành thước đo của tình yêu nhân loại” nơi họ, để dẫn họ đến bến bờ cuộc sống viên mãn.

Hành trình xây dựng đôi lứa

Tình yêu được sống trong một trạng thái thăng bằng nhưng thường xuyên bấp bênh, được xây đắp ngày này qua ngày khác, và cần được theo đuổi, vun trồng, bảo vệ, dự phòng. Không bao giờ được nghĩ là mình đã đạt tới đích. Tình yêu phải được học hỏi như những điều tốt đẹp trong cuộc sống khiến ta phải học: học yêu. Đức Giêsu minh họa điều này rất hay trong ví dụ hạt lúa phải chết đi nó mới làm trở sinh nhiều bông hạt, và chính Người đã thực hiện như thế làm cho người ta thấy được trên thập giá, Người đã chọn lựa sống vì yêu, và thế nào là tình yêu đích thật. Việc khó nhất chính là cam kết dấn thân cả đời mình sống vì người khác, trong tư thế như từ bỏ chính mình, bỏ cách nghĩ của mình, bỏ những thói quen của mình, từ bỏ những sở thích, thú riêng tư...

Trợ giúp đôi bạn

Thường đôi bạn hay nhìn xung quanh mình và cảm thấy cô đơn. Nếu có các cặp bạn hữu nào đó để cùng vui sống những giờ phút thư giãn chứ không để bàn những chuyện nghiêm túc, như ngày cuối tuần chẳng hạn, thì rất có ích. Có khi, cũng không hiếm trường hợp, một đôi bạn cảm thấy mình cần gặp gỡ trao đổi với những người khác về những vấn đề hay những khó khăn làm

cuộc sống mình bất ổn hay cay đắng. Ngày nay, có nhiều Nhóm các gia đình thân hữu (các cặp đính hôn, vợ chồng trẻ, các gia đình) đang phổ biến, vì tình thân hữu và bằng hữu giúp nhau vượt qua những khó khăn của cuộc sống, và của đôi bạn.

Amoris Laetitia: Đức Giáo hoàng mời gọi: “các cộng đoàn Kitô hữu hãy nhận biết rằng việc đồng hành với những người đính hôn trong hành trình tình yêu của họ là một việc thiện ích cho chính họ. [...] Đối với cộng đoàn Kitô hữu, những người kết hôn là “một nguồn tài nguyên quý giá vì, trong khi chân thành dẫn thân lớn lên trong tình yêu và tự hiến cho nhau, họ có thể góp phần đổi mới chính tấm áo dẹt nên toàn bộ thân thể Hội thánh. [...] Điều quan trọng là “con đường khai tâm” vào Bí tích Hôn nhân khả dĩ cung cấp cho họ những yếu tố cần thiết để có thể lãnh nhận bí tích ấy với những điều kiện tốt nhất và khởi đầu cuộc sống gia đình một cách vững chắc” .

“Cũng nên tìm những phương thế để chuẩn bị từ xa khả dĩ giúp cho tình yêu của họ trưởng thành bằng một sự đồng hành gần gũi và chứng từ phong phú. Thường thì rất hữu ích nếu qui tụ được các nhóm bạn đang thời kì đính hôn và đề ra những buổi nói chuyện chuyên đề dựa trên một vài chủ đề khác nhau mà người trẻ quan tâm [...]”.

Thảo luận theo nhóm:

. Chúng ta thường có những phản ứng tức thời nào trước một lời đề nghị của ai đó?

. Người ta có thể thực hiện những chọn lựa nào để gìn giữ phẩm giá của tình yêu trong thời gian đính hôn và trong cuộc sống đôi lứa?

. Anh chị có những dự phóng nào để mỗi ngày lớn lên trong tình yêu? Cần có những chọn lựa ưu tiên nào cho mục đích đó?

. Có mối liên hệ nào giữa tình yêu và tình dục? Đây là những cản trở chính theo anh chị sẽ có thể gặp phải khi sống tình dục trong viễn ảnh này?

VP HDGMV

Trang Phụng Vụ

Các Bí Tích (Les Sacrements)

Sr Võ Thiên Nga phụ trách

Bí tích Truyền Chức Thánh (1)

23 Thật vậy, điều tôi đã lãnh nhận từ nơi Chúa, tôi xin truyền lại cho anh em: trong đêm bị nộp, Chúa Giê-su cầm lấy bánh, 24 dâng lời chúc tụng tạ ơn, rồi bẻ ra và nói: “Anh em cầm lấy mà ăn, đây là Mình Thầy, hiến tế vì anh em; anh em hãy làm như Thầy vừa làm để tưởng nhớ đến Thầy.” 25 Cũng thế, cuối bữa ăn, Người nâng chén và nói: “Đây là chén Máu Thầy, Máu đổ ra để lập Giao Ước Mới; mỗi khi uống, anh em hãy làm như Thầy vừa làm để tưởng nhớ đến Thầy.”(1Cr 11, 23-25).

1) Bí tích Truyền Chức Thánh là gì ?

a) Tên gọi

- Xuất phát từ tiếng Latinh “ordo” có nghĩa là “chức thánh”, được dùng vào thời thượng cổ Roma. “Ordinatio” tiếng Việt gọi là “Truyền Chức thánh”, các từ này được sử dụng trong các đoàn thể những người cầm quyền cai trị. Giáo Hội cũng là một đoàn thể được thiết lập mà truyền thống dựa vào nền tảng của Kinh Thánh. Đoàn thể đó có các “bậc” hoặc “hàng” : hàng Giám Mục, hàng Linh Mục, hàng Phó tế ; Hoặc bậc vợ chồng, bậc các trinh nữ, bậc các bà góa ....

- Việc nhập vào các hàng đó diễn ra qua một nghi thức gọi là “truyền chức” ; Còn các bậc khác thì qua một hành vi tôn giáo và phụng vụ đó là sự “thánh hiến”, hay qua một sự làm phép hay một bí tích...

- Ngày nay “truyền chức” được diễn ra qua hành vi bí tích đưa một người lên hàng Giám Mục, hàng Linh Mục và hàng Phó Tế. Đây không phải chỉ đơn thuần là một sự bầu chọn hay chỉ định do cộng đoàn, vì hành vi phụng vụ này ban cho người lãnh nhận hồng ân Chúa Thánh Thần, cho phép họ hành sử “một quyền hành linh thánh” và quyền hành đó đến từ Chúa Kitô qua Giáo Hội của Người.

b) Bí tích Truyền Chức Thánh là gì ?

Là Bí tích được Chúa Kitô thiết lập, là chức

thánh được ủy thác cho một số người giữa các tín hữu và đặt làm thừa tác viên thánh với ấn tích không thể xóa nhòa. Các thừa tác viên này thay mặt Chúa Kitô dẫn dắt dân Chúa với 3 nhiệm vụ chính yếu: Giáo huấn, thánh hóa (cử hành) và cai trị. Các chức thánh gồm có: Chức Giám mục, chức Linh mục và chức Phó tế.

2) Những hiệu quả, ân sủng mà Bí tích này mang lại là gì ?

a) Dấu ấn không thể xóa nhòa

Nghĩa là bí tích chỉ nhận lãnh một lần duy nhất, ghi dấu ấn thiêng liêng không thể tẩy xóa, cho dù sau này người lãnh nhận bí tích này có sa ngã hay không làm đúng thiên chức này, nhưng

dấu ấn của bí tích vẫn luôn còn mãi (giống như Bí tích Rửa tội và Bí tích Thêm sức), vì vậy Bí tích Truyền Chức Thánh không thể ban một cách tạm thời hay lặp lại.

Vì là dấu ấn không thể xóa nhòa, nên Chúa Kitô vẫn hành động và ân sủng của Chúa vẫn được ân ban cho các tín hữu một cách trọn vẹn cho dù thừa tác viên đó bất xứng. Vì vậy mà Thánh Augustinô đã khẳng định cách mạnh mẽ: “Thừa tác viên kiêu ngạo sẽ bị xếp vào hàng ma quỷ. Hồng ân của Chúa Kitô không vì họ mà bị phạm tục hóa: những gì đi qua họ vẫn trong suốt và đi tới mảnh đất phì nhiêu.... Và nếu ánh sáng phải xuyên qua những vật dơ nhớp thì ánh sáng cũng không bị dơ bẩn” (Th.Augustinô Ev.Jo 5,15)

b) Ân sủng của Chúa Thánh Thần.

Bí tích này làm cho người lãnh nhận nên giống hình ảnh Chúa Kitô nhờ ân sủng đặc biệt của Chúa Thánh Thần để Chúa Kitô dùng như một công cụ phục vụ Giáo Hội của Ngài. Họ là những người đại diện Chúa Kitô, là Đầu của Giáo Hội với ba chức năng: Tư tế, Ngôn sứ và Quân vương.

Nhờ Bí tích Truyền Chức Thánh, người lãnh nhận trở nên hình ảnh Chúa Kitô Tư tế, Thầy dạy và Mục tử. Người lãnh Chức thánh trở nên thừa tác viên của Ngài.

- Hàng Giám Mục: Ôn sức mạnh của Chúa Thánh Thần làm nên các vị thủ lãnh của Giáo Hội. Đó là sức mạnh dẫn dắt và bảo vệ Giáo Hội cách can đảm và khôn ngoan như một người cha và một vị chủ chăn. Hình ảnh Chúa Kitô hiện diện trong Giáo Hội qua các thừa tác viên có chức thánh với tư cách là Đầu của thân thể, chủ chăn của đoàn chiên, thầy dạy chân lý, là vị Đại tư tế của hy lễ cứu chuộc. Các Ngài dẫn dắt đoàn chiên với tình thương vô vị lợi và ưu tiên cho người nghèo, người bệnh tật, người túng cực. Nhờ ơn Chúa Thánh Thần, cái Ngài trở nên khuôn mẫu cho đoàn chiên của mình. Theo Giáo Lý của Giáo Hội Công Giáo: Sự truyền chức Giám mục đó là sự tròn đầy của Bí Tích Chức Thánh. Đó là chức tư tế tối cao trong Giáo Hội.

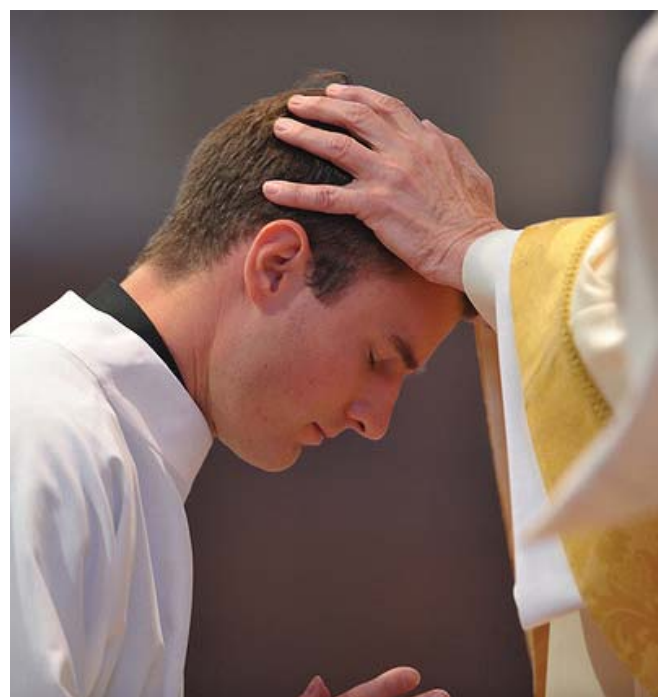
- Hàng Linh Mục: Là những cộng sự viên của các Giám mục, kết hợp với hàng Giám mục tham

dự vào uy quyền và sứ mạng tông đồ của Chúa Kitô. Với hồng ân thiêng liêng trong lời nguyện qua việc đặt tay lên đầu người thụ phong. Chúa Thánh Thần Chúa sẽ đổ đầy trên những người mà Chúa nâng lên hàng Linh mục: “1° Để họ xứng đáng đứng trước bàn thờ Chúa; 2° Để họ loan báo Tin Mừng của Nước Chúa; 3° Để họ chu toàn thừa tác vụ Lời chân thật của Chúa; 4° Để họ dâng lên Chúa lễ vật và những hy lễ thiêng liêng; 5° Để họ đổi mới Dân Chúa bằng phép rửa của sự tái sinh; 6° Để họ có thể tới gặp Chúa vào ngày Chúa giáng lâm lần thứ hai và nhận lãnh phần thưởng của sự trung thành quản lý chức thánh của mình nhờ long nhân hậu vô cùng của Chúa”. Chức linh mục thừa tác có chức năng : 1° Đại diện Chúa Kitô, đối diện với cộng đoàn tín hữu; 2° Hành động nhân danh toàn thể Giáo Hội qua lời cầu nguyện của Giáo Hội và nhất là qua Thánh Lễ.

Chức Giám mục và Linh mục là hai bậc thông phần vào thừa tác vụ tư tế của Đức Kitô.

- Hàng Phó Tế: Các Phó tế được truyền chức với sứ mệnh là “để phục vụ”. Ân sủng của Bí tích sẽ ban cho họ sức mạnh cần thiết để phục vụ Dân Chúa qua các nghi thức phụng vụ, qua việc rao giảng Lời Chúa, qua đức ái trong sự kết hiệp mật thiết với Đức Giám mục và Linh mục đoàn.

(Còn tiếp...)

MỪNG LỄ PHỤC SINH 2017

Chúa nhật này, 16 tháng 4, 2017 là lễ Phục Sinh (Easter), ngày lễ quan trọng nhất trong Kitô Giáo (Công giáo-Catholicism, Chính thống giáo-Orthodox, và các giáo phái Tin lành-Protestantism). Dù là người ta không mừng lễ Phục Sinh lớn và vui như Lễ Giáng Sinh (Noel, 25 tháng 12), trên phương diện thần học, lễ Phục Sinh quan trọng hơn lễ Giáng Sinh, vì Kitô Giáo được xây dựng trên một điểm cực kỳ quan trọng “Chúa Giêsu chịu đóng đinh trên thập giá và chết, và ba ngày sau Người sống lại”. Phục sinh là sống lại. Lễ Phục sinh là lễ kỷ niệm sự sống lại của chúa Giêsu. Nếu không có sự sống lại, không có lễ Phục Sinh, không có Kitô Giáo.

Lễ Phục Sinh không có ngày nhất định trên lịch hàng năm. Nó là ngày chúa nhật thứ nhất từ 14 ngày sau ngày xuân phân tức là ngày chính thức của mùa xuân ở Âu Mỹ. Ngày xuân phân 2017 là ngày 20 tháng 3, và chúa nhật thứ nhất sau ngày đó là 27 tháng 3. Xem ra có sự cố tình định ngày lễ Phục Sinh cùng lúc với sự sống lại của mùa xuân.

Trước lễ Phục Sinh 40 ngày là Mùa Chay hay Mùa Thương Khó (Lent), bắt đầu bằng thứ tư lễ Tro (Mercredi des Cendres) ngày 10 tháng 2, 2016; ngày đó các linh mục (thầy tế lễ) rắc một tí tro trên đầu, hay bôi một tí tro lên trán, giáo dân, như là nhắc nhở đến sự chết “Ta là bụi đất và sẽ trở về cùng bụi đất”. Mùa chay là mùa của ăn chay, cầu nguyện, sám hối, bố thí và hãm mình.

Tuần trước Phục Sinh là Tuần Thánh (Semaine Sainte), bắt đầu bằng chúa nhật lễ Lá (Dimanche des Rameaux, 6 tháng 4, 2016), kỷ niệm ngày chúa Giêsu đi vào thành Jerusalem và được hàng nghìn dân Do thái tiếp đón bằng cách lót lá trên đường chúa đi và phát lá trên tay.

Ngày thứ năm trước Phục Sinh, là lễ Vượt Qua (Pâques), tức là lễ kỷ niệm ngày dân Do thái được thoát ách nô lệ ở Ai Cập, có lẽ ngày nay là biểu tượng của dân chúa thoát khỏi ách nô lệ

của tội lỗi nhờ sự chết của chúa Giêsu.

Ngày thứ sáu Tuần Thánh, tức là ngày chúa Giêsu chịu chết. Và chúa nhật.

Sau lễ Phục Sinh 50 ngày là mùa Phục Sinh. Ngày xưa, mùa Phục Sinh chỉ có 40 ngày, từ Phục Sinh đến ngày Lễ Thăng Thiên, tức là ngày chúa Giêsu về trời. Nhưng ngày nay Mùa Phục Sinh kéo dài 50 ngày, chấm dứt bằng ngày Pentecost, tiếng Hy Lạp Pentēkostē có nghĩa là “thứ 50”, tức là ngày Chúa Thánh Thần (Thánh Linh) đến với các đệ tử của chúa Giêsu sau khi Chúa Giêsu phục sinh. Ngày Pentecote (ngày lễ Chúa Thánh Thần) là ngày chúa nhật 7 tuần sau Phục Sinh ($7 \times 7 = 49$, xem như 50).

Ở Âu Mỹ, người ta có truyền thống tô điểm trứng (gà, vịt, v.v..) với nhiều màu sắc sặc sỡ rất đẹp để trang trí cho lễ Phục Sinh, gọi là trứng Phục sinh. Trò chơi săn tìm trứng Phục sinh thường được các nhà thờ tổ chức trong ngày Phục Sinh, trong đó người tổ chức đem trứng Phục sinh giấu quanh sân để mọi người săn tìm. Chúng ta có thể nhận thấy trứng là biểu tượng của tái sinh.

Thỏ Phục sinh là thỏ với đủ màu sắc sặc sỡ cũng là một biểu tượng của Phục Sinh. Có lẽ vì thỏ nổi tiếng là đẻ nhiều.

Biểu tượng của Phục sinh là sự tái sinh thường xuyên trong ta, con người cũ chết đi và con người mới ra đời, ta luôn luôn trưởng thành, đổi mới, hay hơn, và tốt hơn. Đó cũng là sát-na vô thường, thay đổi không ngừng, của nhà Phật.

TRẦN ĐÌNH HOÀNH

LÀM SAO BIẾT ĐƯỢC LỄ PHỤC SINH SẼ VÀO NGÀY NÀO?

Tại sao cứ mỗi năm lễ Phục sinh lại khác ngày tháng như vậy? Ai chịu trách nhiệm về việc ấn định ngày lễ Phục sinh? Dựa vào đâu mà ấn định ngày lễ Phục sinh? Tại sao không ấn định một ngày cố định?

Trước tiên, cần phải nhấn mạnh rằng việc xác định ngày lễ Phục sinh cần phải dựa trên tiêu chuẩn khách quan, chứ không thể để tùy hứng. Nói một cách cụ thể hơn nữa, khi soạn lịch phụng vụ, Tòa thánh không thể tự tiện muốn xác định lễ Phục sinh vào ngày nào tùy ý của mình, nhất là khi mà ngày này không phải chỉ có các Kitô hữu mới cử hành lễ Phục sinh mà còn biết bao nhiêu công sở, ngân hàng, xí nghiệp, trường học trên thế giới cũng soạn thảo lịch sinh hoạt dựa theo ngày lễ đó nữa. Như chị đã biết lịch phụng vụ của Kitô giáo hằng năm có hai đại lễ: đó là lễ Chúa Giáng sinh và lễ Chúa Phục sinh. Lễ Chúa Giáng sinh thì cố định vào ngày 25 tháng 12. Còn lễ Phục sinh thì sao? Thoạt tiên xem ra chẳng có năm nào trùng hợp với năm nào cả. Nhưng trên thực tế, có một sự trùng hợp mà có lẽ ít người để ý tới: đó là lễ Phục sinh năm nào cũng vào ngày Chúa nhật. Do đó, nếu ai hỏi anh chị năm tới lễ Phục sinh sẽ vào ngày nào, chị có thể nhắm mắt trả lời mà không sợ sai rằng: sẽ vào Chúa nhật. Giả như họ nằng nặc muốn hỏi tiếp: Chúa nhật ngày mấy, tháng mấy? Lúc đó anh chị hãy dùng kế hoãn binh: chờ tí, để tôi xem lịch lại đã!

Lễ Phục Sinh năm 2015 là ngày 5 tháng 4, còn năm 2016 là 27/4? Tại sao có sự chênh lệch nhau tới gần một tháng như vậy?

Lý do là tại vì chúng ta mừng lễ Phục sinh căn cứ vào âm lịch chứ không căn cứ vào dương lịch. Vì thế có sự sai lệch, đại khái cũng tương tự như ngày Tết âm lịch: năm nào mà sớm thì trùng vào 21 tháng 1 dương lịch (thí dụ năm 1966), còn năm nào mà muộn thì phải chờ tới

19 tháng 2 như năm nay. Có một điều khác biệt quan trọng (như đã nói trên đây) đó là lễ Phục sinh bao giờ cũng trùng vào ngày Chúa nhật; còn ngày mừng một Tết thì có thể trùng vào bất cứ ngày nào trong tuần lễ.

Ngoài tiêu chuẩn thứ nhất (lễ Phục sinh phải là ngày Chúa nhật) còn có tiêu chuẩn nào khác nữa không? Có thể chọn bất cứ ngày Chúa nhật nào hay không?

Thực ra, nói được rằng tiêu chuẩn ngày Chúa nhật chỉ là thứ yếu. Có một tiêu chuẩn nữa quan trọng hơn để mà ấn định ngày Chúa nhật nào trong năm, đó là tiêu chuẩn trăng tròn. Ở Việt Nam, nói tới trăng tròn chúng ta liên tưởng ngay tới lễ Trung thu, khi mà chúng ta ra ngắm chú Cuội ở trên cung trăng với chị Hằng. Nhưng chúng ta quên một dịp khác để đi ngắm trăng tròn, đó là lễ Trung xuân. Lễ Phục sinh trùng vào dịp trăng tròn của Trung xuân.

Lễ Phục sinh là lễ mừng Chúa sống lại. Việc Chúa sống lại có liên quan gì tới mặt trăng đâu?

Dĩ nhiên là lễ Phục sinh chẳng có liên hệ gì tới mặt trăng hết. Nhưng mà theo thói thường, khi mừng một lễ nào đó, dù là trong gia đình hay làng xóm hay quốc gia, người ta thường căn cứ vào ngày giáp năm của biến cố được nhắc tới. Thí dụ trong một quốc gia, ngày quốc khánh được mừng vào dịp giáp năm ngày tuyên bố độc lập hay tuyên bố hiến pháp. Lễ Chúa Phục sinh cũng được cử hành dựa trên tiêu chuẩn đó, nghĩa là vào dịp giáp năm của biến cố đức Kitô sống lại từ cõi chết. Thế nhưng làm sao biết được Chúa sống lại vào ngày nào? Phúc âm không cho ta biết đích xác ngày tháng dựa theo dương lịch mà ta đang sử dụng. Nhưng Phúc âm cho ta một chi tiết rất là quan trọng, đó là việc Chúa chịu chết và sống lại xảy ra vào dịp người Do thái cử hành lễ Vượt qua. Tôi xin nhắc lại: đây là một chi tiết rất quan trọng, bởi vì nó giúp cho ta không những là tính được ngày tháng xảy ra biến cố, mà còn hiểu được ý nghĩa thần học của nó.

Thế nào là ý nghĩa thần học của lễ Chúa Phục sinh?

Ở đây tôi không muốn nói tới những ý nghĩa mà biến cố Chúa Phục sinh mang lại cho nhân loại, tựa như là ơn cứu chuộc hoặc ơn thân xác sẽ sống lại, nhưng mà ý nghĩa của ngày lễ. Trong tiếng Việt, chúng ta gọi là lễ Chúa Phục sinh, như vậy nhấn mạnh tới biến cố đức Kitô sống lại. Nhưng trong tiếng La-tinh thì danh xưng của nó là Pascha (mà người Pháp chuyển âm là Pâques). “Pascha” có nghĩa là gì? Nguồn gốc của từ này bởi tiếng Do thái pesa hay là pasa, có nghĩa là: đi ngang qua, hay là nhảy nhót. Thường thì ý nghĩa “đi ngang qua” thông dụng hơn, và trong tiếng Việt, chúng ta thấy có từ ngữ lễ “Vượt qua”. Nói tới “Vượt qua” thì chúng ta dễ liên tưởng tới việc dân Do thái vượt qua biển Đỏ, biểu tượng của một cuộc giải phóng: dân Do thái từ cảnh nô lệ Ai cập băng qua biển Đỏ để vào vùng Đất hứa, vùng đất tự do. Tuy nhiên, đó là mình tán ra vậy thôi, chứ thực ra khi mừng lễ Pascha, người Do thái tiên vàn nhớ lại việc Chúa đi ngang qua

nhà họ, và đã cứu họ qua việc trừng phạt dân Ai cập bằng việc giết các con đầu lòng của dân này. Đó là điều mà chúng ta đọc ở sách Xuất hành, chương 12, đặc biệt là các câu 12-14.26-27. Trong chương 12, chúng ta còn đọc thấy vài chi tiết về cách thức mừng lễ, chẳng hạn giết một con chiên tơ, ăn rau diếp đắng. Một điểm đáng cho chúng ta lưu ý là Tân ước không những cho ta biết rằng Chúa Giêsu đã tử nạn và phục sinh vào dịp người Do thái mừng lễ Vượt qua, mà còn coi chính đức Kitô là chiên Vượt qua (thí dụ 1Cor 5,6-8; Gioan 19,35-36). Chính nhờ máu của Ngài đổ ra mà chúng ta được thoát chết. Thánh Gioan cũng coi cuộc tử nạn và phục sinh của đức Kitô như là một cuộc Vượt qua, nghĩa là sau khi từ Chúa Cha đến trần gian, bây giờ đức Kitô lại từ trần gian trở về với Chúa Cha (Ga 13,1). Chính vì ý nghĩa thần học súc tích như vậy, cho nên phụng vụ gọi là Phục sinh là “Pascha”.

Còn việc xác định ngày tháng thì sao?

Chính vì biến cố đức Kitô tử nạn và phục sinh đã diễn ra nhân dịp người Do thái mừng lễ Pascha (tạm dịch là lễ Vượt qua), cho nên Giáo hội cử hành lễ Phục sinh trùng vào dịp người

Do thái cử hành lễ Vượt qua. Như vậy vấn đề cần biết là người Do thái cử hành lễ Vượt qua vào ngày nào? Lịch Do thái ấn định là ngày 14 tháng Nisan, nghĩa là tháng đầu năm đối với họ.

Tại sao người Do thái lại mừng lễ Vượt qua vào ngày đó?

Nếu ai mở chương 12 của sách Xuất hành thì sẽ thấy câu trả lời đơn giản: đó là tại vì Chúa đã truyền ông Môsê như vậy, để tưởng niệm đêm mà Chúa đến cứu dân Israel. Tuy nhiên, các nhà khảo cổ cho rằng nguồn gốc của nó xa hơn nhiều. Nó bắt đầu từ thói tục của dân du mục. Suốt mùa Đông giá rét, cả người cũng như cảnh vật ra như ủ rũ chờ chết. Sang tới mùa Xuân, cảnh vật bắt đầu lấy lại sự sống. Cây cối đồng cỏ lấy lại màu xanh tươi. Các chú du mục lại có thể dẫn chiên ra đồng đi ăn: có lẽ đó là nguyên ngữ của tiếng “pesa”, vừa có nghĩa là “đi qua” vừa có nghĩa là “nhảy nhót”. Dù nguồn gốc của ngày lễ như thế nào đi nữa, một điều chắc chắn là nó được mừng vào ngày 14-15 (rằm) của mùa Xuân. Do đó mà ta có thể gọi nó là lễ Trung xuân (đối lại với lễ Trung thu). Tuy nhiên, vào những thế kỷ đầu tiên, đã nảy lên một cuộc tranh luận sôi nổi trong Giáo hội giữa hai phe. Một phe thì chủ trương mừng lễ Phục sinh cùng ngày Pascha của người Do thái, nghĩa là đúng dịp trăng tròn, bất luận ngày nào trong tuần. Một phe thì chủ trương là phải mừng vào ngày Chúa nhật, bởi vì đức Kitô đã sống lại vào ngày Chúa nhật, một ngày liền sau ngày hưu lễ (Sabat) của người Do thái. Ngày đó được gọi là Chúa nhật (Dies Domini, Dominica): ngày của Chúa. Cuộc tranh luận trở thành gay gắt dưới thời ĐGH Victorio I (189-198), khi ngài dọa tuyệt thông các giáo đoàn nào mừng lễ Phục sinh vào ngày 14. Sau bao nhiêu công nghị miền cả bên Đông lẫn bên Tây, công đồng Nixêa năm 325 đã tìm cách ấn định một quy tắc chung, tuy rằng phải chờ tới thế kỷ VIII thì khắp nơi mới chấp nhận. Quy tắc như thế này: Lễ Phục sinh sẽ được cử hành vào Chúa nhật liền sau ngày 14 tháng Nisan. Ngày này sẽ không trước ngày xuân phân (21/3 dương lịch) và sẽ không sau ngày 25/4 dương lịch (như vậy là chênh nhau trong vòng 35 ngày). Tuy

nhiên, đến thế kỷ XVI vì các Giáo hội chính thống không chấp nhận cuộc cải tổ lịch dưới thời đức Grêgôriô XIII (1582) cho nên lại có thiếu sự nhất trí giữa các Kitô hữu trong việc cử hành lễ Phục sinh. Công đồng Vaticanô II bày tỏ ý kiến không những chung quanh đề nghị thỏa hiệp giữa các Giáo hội Kitô để cử hành lễ Phục sinh chung một ngày như nhau, mà cả chung quanh dự án làm một quyển lịch vĩnh viễn. Tuy nhiên, những dự án này có lẽ sẽ không thành tựu trước thế kỷ XXI.

Ngày lễ Phục Sinh các năm:

2017: 16 tháng 4

2018: 1 tháng 4

2019: 21 tháng 4

2020: 12 tháng 4

(theo Wipidea)

Lm. Giuse Phan Tấn Thành, OP.

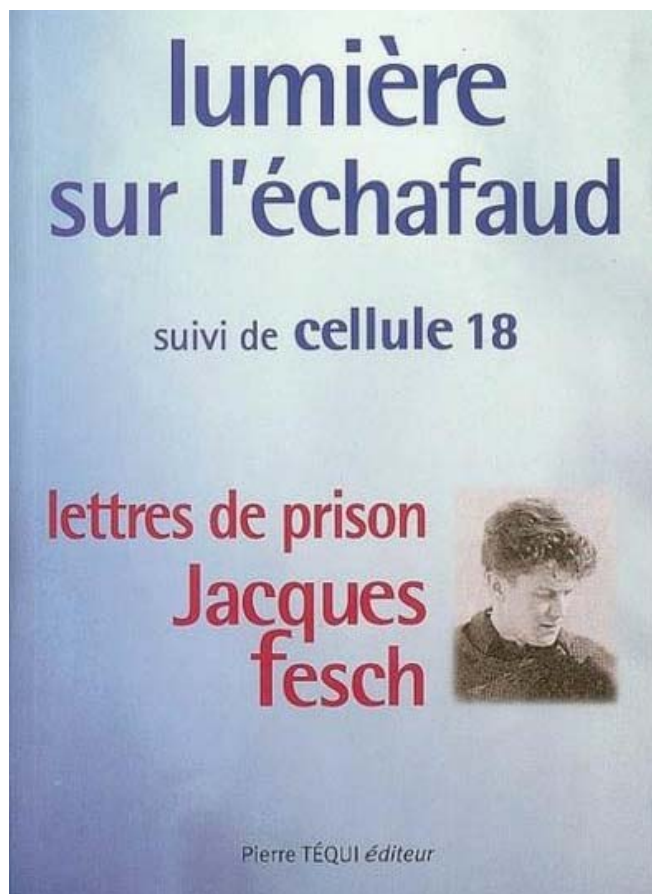
Nguồn: giaolyductin.net

(XVI) 5 GIỜ NỮA, TÔI SẼ GẶP ĐỨC GIÊSU (Dans 5 heures, je verrai Jésus)

(tác giả : Jacques FESCH)

Phan Hữu Lộc
phỏng dịch

Sau bài XV đăng kỳ trước, cuốn Nhật ký J.Fesch còn khá dài để đi tới kết thúc như bài XVI hôm nay ; nhưng vì phỏng dịch cũng đã khá lâu, nên tôi mạn phép đọc giả cho - kết thúc - đầu Xuân này, để qua một vài trang chót, thấy câu chuyện - bị tử hình - kết thúc ra sao ; và thầy J.Fesch đối phó thế nào, đặt lòng tin vào Chúa Mẹ đến đâu ! Và đó cũng để ta thấy gương can đảm của một người bị tử tội (có khi oan sai) đầy lòng tin tưởng vào Chúa Mẹ trước cái Giờ, mà bất kỳ ai, dù là đấng thánh, cũng không khỏi run sợ, tuy đầy lòng phó thác, để lấy làm một bài học cho chính mình... (Lạy Chúa Giêsu, con tin thác vào ngài !).

5 GIỜ ĐÓ ĐÃ ĐIỂM !

Thứ hai 30 tháng chín

Ngày chiến đấu cuối cùng, ngày mai vào giờ này, ba sẽ ở trên Trời rồi. Trạng sư của ba vừa đến cho hay là ngày mai ba sẽ bị xử bắn lúc 4 giờ sáng. Thì ý Chúa sẽ được thi hành trong mọi sự. Ba tin tưởng vào tình thương của ngài và ba biết là ngài sẽ sai các thiên thần của ngài mang ba trên đôi tay của họ. Ba sẽ chết như ý Chúa muốn ba phải chết thế nào ; dẫu vậy, ba biết Chúa vốn có lòng nhân từ, sẽ cho ba chết như một người có đạo, để cho đến cùng, ba có thể làm chứng về ngài. Ba phải ca ngợi thánh Danh ngài và ba biết ba sẽ ngợi ca ngài.

Hiện giờ ta hãy bình tĩnh và làm mọi việc trong dịp dàng, êm ái. Ba không muốn vội vàng đọc kinh một cách nhanh chóng khác thường, mà

tiếp tục một cách hợp lẽ công việc cứu chuộc mà Chúa đã hoạt động trong ba đã được hai tháng rồi. Chúa tỏ ra càng ngày càng gần gũi ba, nhưng trong an bình và trong sự nghỉ ngơi của tâm hồn. Thân xác không có gì xao trộn khác thường, biết rằng , dĩ nhiên, xác thịt ba đôi lúc cũng râm rì chống đối. Phải giải thoát tâm thân hay hư nát đó như con bướm thoát khỏi con nhộng của nó, luôn có chút ít đau thương. Ba phải làm cho mình thêm can trường và muốn được như thế, ba nghĩ đến đoàn người can trường bị giết vì đạo làm vinh dự cho Giáo hội. Ba sẽ là kẻ yếu đuối hơn họ chăng ? Xin Chúa đừng để ba ra như thế. Từ mấy ngày qua, chưa bao giờ ba kết hiệp mật thiết với phụng vụ thánh thể cho bằng. Mỗi ca vịnh, mỗi bài nhập lễ hay các kinh khác đều như ăn khớp với các giờ được ghi trong tâm hồn ba. Ca vịnh về lòng ăn năn thực hay, ba rất thích Bài số 37, nó diễn tả rất đúng nỗi âu lo và những sự gì ba cần thiết. Bài số 69 cũng thế, và dĩ nhiên Bài số 22 tuyệt vời. Như cha Tuyên úy nói với ba sáng nay, dù ba là người thảm thương, ba được vinh dự noi gương Chúa Giêsu. Người ta giết ba không phải vì ba phạm tội, nhưng để làm gương cho kẻ khác và với lý do của chính quyền ! Điều đó cũng như ông Cai-pha đã tuyên bố : “các người không biết rằng chỉ cần một người chết để cứu những người khác sao”. Ba không biết có nhiều người sẽ vấp phải hòn đá mà những kẻ xây nhà loại bỏ, nhưng trong mọi sự, noi gương đức Giêsu, ba phải kêu xin Trời cao là đừng có một tội nào xảy đến cho bất kỳ ai vì ba.

Chiều tà buông xuống, ba buồn và rất buồn ! Giờ chết đến gần và niềm vui tan biến, mặc dù ba không sợ hãi. Chỉ là Nước Trời lui xa và để ba trở tội nên ba phải cầu nguyện nhiều hơn nữa, mặc dù ba biết nỗi cô đơn đó là do Chúa muốn để thử thách ba. Ba nghĩ rằng trong đêm hấp hối này, ba sẽ trải qua nhiều tình huống và ba sẽ đau lòng chút ít. Vừa rồi, hình như bất kể ba làm gì đi nữa thì không bao giờ thiên đàng sẽ về tay ba. Chính Satan gieo vào tâm trí ba ý tưởng đó, làm cho ba nản lòng. Ba lao mình xuống dưới chân Đức Mẹ và điều đó an ủi ba đôi chút. Một đêm canh thức lạ lùng thay trước

khi chết. Một ít nữa ba sẽ kết hiệp với Pierette, mẹ con, trong vài tiếng đồng hồ. Ba sẽ đọc bản kinh thánh lễ Hôn phối cho chuyện này. Bao đau buồn chồng chất lên nhau. Đừng quên rằng dù ba có chao động điều gì đi nữa, thì ba đều có thể lấy nghị lực vượt lên trên. Và lại, Chúa là đấng trung thành, ta đừng quên !

Ba đã đọc xong lễ cưới, hiệp cả tâm hồn thể xác của ba với mẹ con mà giờ đây mẹ là người vợ của ba trong Chúa. Ba xin Đức Mẹ nhận lấy và che chở hai cô con gái của mẹ và ban ơn cần thiết cho hai trẻ trong hoàn cảnh chúng bấy giờ.

Ba thấy cần phải nghỉ ngơi đôi chút. Ba thấy bình an, nhưng hơi mệt. Tâm hồn ba bình an, nhưng bình an chen lẫn buồn rầu. Ba sẽ lần chuỗi cho mình trước, rồi ba sẽ lần cho những kẻ hấp hối ; sau đó ba phó thác linh hồn ba trong tay Chúa.

Sau cùng, trên giường ngủ, ba suy gẫm về cơn hấp hối của Người trong vườn Cây Dầu, nhưng lay Chúa từ nhân, xin thương xót con !

Ba đọc nhiều kinh, làm cho ba được bình an, và được sức mạnh. Với lòng yêu thương, Chúa nghe lời ba cầu xin và nhậm lời ba cầu. Ôi Giêsu con yêu mến Chúa (Lời nguyện-tất thống thiết cuối cùng này làm ta nhớ đến thánh nữ Bernadette vào giờ thánh nhân hấp hối trên giường bệnh Nevers).

(...) Vào giờ chết thật là khó. Ba nghĩ đến bao kẻ cầu nguyện cho mình hôm nay: Trạng sư Baudet, Cha Thomas và nghĩ đến họ làm ba phấn khởi. Ba yên lòng hơn trước vì Chúa Giêsu đã hứa với ba là đem ba vào thiên đàng ngay sau khi lia trần, và ba sẽ chết như một người tín hữu đầy lòng ăn năn!

Ba sẽ quỳ xuống đọc một chuỗi, hy vọng giữ được sự sáng suốt cho đến cùng, sau đó ba nằm nghỉ một chút.

Ba cảm thấy nhẹ nhõm, và mọi âu lo đã xa vời. Ba không cô đơn, nhưng có Cha ta ở bên ta. Chỉ còn 5 giờ để sống nữa mà thôi ... Trong 5 tiếng nữa, tôi sẽ gặp mặt với Chúa tôi! Phúc thay cho những ai đặt lòng phó thác trong tay Chúa. Họ sẽ không bao giờ lỡ lầm!

(...) Ba nghĩ rằng ba sẽ ngừng viết tập Nhật ký này khi đến đây, vì ba như nghe tiếng động đầy xôn xao bên cạnh. Miễn là ba vững lòng vững dạ.

Mẹ Maria hãy đến với con. Vĩnh biệt mọi người và xin Chúa chúc lành cho tất cả các bạn!

St.Florentin Xuân Đình Dậu 2017

Phụ Lục

Thiết tưởng bài này, nếu không có thêm đoạn kết này (tôi phải đi tìm để bổ túc bản dịch) sẽ là một thiếu sót đáng tiếc cho một tâm hồn hướng thiện như J.Fesch, cho nên tôi xin thêm bài này rút trong internet để cho cuộc đời J.Fesch thêm đầy đủ, nhất là sau khi bị xử tử.

Và để bài nói lên mạnh mẽ, tôi xin lấy nguyên văn ...vì hầu hết các bạn đọc giả đều thông thạo tiếng Pháp :

Jacques Fesch, le saint guillotiné

Jacques Fesch (1930-1957) est un criminel condamné à mort pour un braquage et le meurtre d'un gardien de la paix. En prison, il écrit des textes spirituels, regrette son crime et devient un mystique chrétien ; il est actuellement en instance de béatification. Publié le 25 août 2016.

Bien des convertis n'ont-ils pas été d'abord de grands pécheurs ? Né en 1930 dans une famille aisée de Saint-Germain-en-Laye, le jeune Jacques Fesch souffre d'une atmosphère familiale pesante. Peu encouragé par une mère qui ne sait pas exprimer sa tendresse et un père qui l'abreuve de remarques sarcastiques, l'enfant grandit livré à lui-même.

Devenu adulte, Jacques décide de se faire construire un voilier pour fuir les échecs répétés et le mal de vivre qui le submerge. Mais il n'a pas le premier sou, aussi l'idée du cambriolage chez un agent de change germe en lui et il subtilise le pistolet de son père. Le 25 février 1954, il blesse la personne qui le surprend et s'enfuit, traqué par la police et les passants qui s'interposent. Acculé dans une cour intérieure, il tue le policier prêt à l'arrêter. Il est emmené de force à la prison de la Santé. Dès le lendemain, la presse se déchaîne, présentant Jaques Fesch comme un voyou " blouson doré " arrogant, cruel et froid.

Commence alors un temps de solitude où le

détenu face à lui-même s'interroge. Il minimise d'abord son crime en rejetant la faute sur son éducation. Mais peu à peu la culpabilité l'envahit et durant de longs mois il se débat dans les affres du désespoir. Au coeur de l'angoisse de se reconnaître pécheur, il vit une lente mais extraordinaire conversion.

Il écrit dans son Journal spirituel en février 1955 : "Un pécheur, j'en connais un beau ! Toute sa vie il a rejeté le Christ, ne préconisant que la négation de tout, l'athéisme et la jouissance matérielle". Mais comme le souligne Mireille Cassin dans Mystique public n°1, "au fur et à mesure qu'il découvre Dieu, il prend conscience, mais sans désespérance, de son péché". Pourtant Jacques se sent soutenu par la prière de ses amis, par la communion des saints : "L'individualité n'existe pas, les uns portent le péché des autres". Il connaîtra pourtant une longue nuit de la foi marquée par des envies de révolte, mais il se présentera devant ses juges dans l'acceptation. Le verdict est brutal : condamné à mort, il sera guillotiné le 1er octobre 1957. L'avant-veille de son exécution, il s'offre en sacrifice : "Que chaque goutte de mon sang serve à effacer un péché mortel". Son procès en béatification est en cours.

Évelyne Montigny

Tháng Tư đen EM KHÔNG NHÌN ĐƯỢC XÁC CHÀNG

*Tưởng Niệm Chiến Sĩ QLVNCH
Viết theo chuyện kể của phu nhân
Cố Thiếu Tá Lực Lượng Đặc Biệt
/ Sở Liên Lạc Nha Kỹ Thuật / Lôi
Hổ - Hồ Đăng Nhật.*

*“em không nhìn được xác chàng,
anh lên lon giữa đôi hàng nến
chong“*

*Thành kính đốt nén tâm hương,
tưởng niệm đến những anh linh
chiến sĩ QLVNCH, và đồng đội đã
bỏ mình trong cuộc chiến bi hùng
cho Tổ Quốc Việt Nam nhân mùa
Quốc Nạn - THÁNG TƯ ĐEN.*

Lưu Trùng Dương

Tôi lập gia đình sớm, năm tôi 18 tuổi đã theo chồng ra Nha Trang. Trong thời chiến, tôi cũng như bao thiếu nữ khác phải chấp nhận đời sống vợ của một chiến binh. Chồng tôi là một sĩ quan mới ra trường năm 1962, anh đã tình nguyện vào đơn vị Lực Lượng Đặc Biệt (LLDB), một đội ngũ làm Cộng quân khiếp vía, đối với Cộng quân những người chiến sĩ này là hình ảnh của tử thần, là đội binh tinh nhuệ - đến trong âm thầm và ra đi trong lặng lẽ, để lại bao kinh hoàng và khiếp đảm đối với chúng. Nhất là “đàn con của Bác“ được nhồi sọ từ một chủ thuyết Nga-Tàu, tràn qua giòng Bến Hải đau thương, chứng tích chia lià Nam Bắc. Vượt trường sơn mang theo cuồng vọng, đôi dép râu lê lét bằng những hình hài không tim óc “sanh Bắc tử Nam“ dẫm trên đường mòn Hồ Chí Minh ô nhục, một kẻ tội đồ của lịch sử, của dân tộc.

Chồng tôi là một sĩ quan trưởng toán Delta

của đơn vị, tôi yêu anh ngoài cái vóc dáng phong sương, thêm vào hình ảnh hiên ngang, oai hùng của nét trai thời đại. Có địa danh nào thiếu dấu chân anh? Từ vùng đất Lào vi vu gió tanh mưa máu, Pleimer gió núi mưa rừng, Đồng Xoài, Bình Giả... máu đổ thịt rơi. Tận đỉnh gió rét mưa phùn của đất Bắc hiểm nghèo chập chùn bất trắc, hiểm họa rình rập theo những bước chân xâm nhập, nổi chết toa rập cùng sương lam chướng khí trực chờ !!!

Nha Trang, quê hương có rặng thùy dương và bờ cát trắng, đơn vị chồng tôi được đồn trú tại đó vào năm 1964. Căn cứ trưởng là ông đại úy Nguyễn Văn Khách, vị sĩ quan này đã thành lập 5 toán nhảy, mỗi toán không hơn 6 người do một sĩ quan Việt và hai cố vấn Mỹ đảm trách. Tên các toán trưởng đầu tiên là anh Phan Văn Ninh, Lê Kỳ Lâm, Nguyễn Bính Quan, Nguyễn Văn Tùng và chồng tôi là Hồ Đăng Nhật. Đại úy Nguyễn Văn Khách đã chỉ huy trại này được một thời gian, ông lại được lệnh chuyển đi nơi khác. Sau đó thiếu tá Thơm và đại úy Xuân, anh em thường gọi là “Xuân Thọ“ dù trên khuôn mặt của đại úy Xuân không có vết sẹo nào! có lẽ một cái tên đặc biệt anh em đã tặng cho. Đại úy Xuân từ bên sư đoàn Dù về, hai ông này là xử lý của trại Đăng Vân. Cho đến bây giờ, dù trải qua bao dâu bể vẫn không thể xoáy mòn tâm trí tôi, tôi vẫn còn nhớ cảnh một trận lụt lớn ngập cả thành phố, và cả trại Hoàng Diệu căn cứ của Mỹ cũng như trại Đăng Vân của LLDB.

EM HỎI ANH BAO GIỜ TRỞ LẠI

Đến năm 1965, ở Vũng Tàu có một trận chiến rất lớn đó là trận Bình Giả. Lúc này các toán trưởng chuẩn bị theo các trục thẳng để thi hành công tác xâm nhập, ngăn chặn những nơi Cộng

quân di chuyển, tôi chỉ biết có thể thôi. Làm sao tôi có thể vui được, có thể an lòng được trong tâm trạng nổi lòng chinh phụ dãi bóng chinh phu! Cứ mỗi lần chàng chuẩn bị đi vào “miền gió cát“, nhảy vào giữa lòng đất địch là mỗi lần tôi xót xa thầm hỏi: bao giờ chàng trở lại? Ai có từng là vợ của chiến binh mới thông cảm nỗi lo âu, niềm đau đợi chờ, sự cô đơn từng phút của người vợ lính trong thời chiến chinh. Ôi, Đồng Xoài, Bình Giả... đất bằng sẽ phong ba, khói lửa ngút ngàn và chồng tôi sẽ đi vào chốn ấy. Tôi thất thỏm, tôi héo hon theo từng bước anh đi, tôi đợi anh về mà lòng tôi bởi vụn nát....sợ anh về trên đôi nạn gỗ, tôi ghen ngào nghĩ đến ngày anh trở về “bên hòm gỗ cài hoa...” chỉ nghĩ thế thôi mà nước mắt tôi lặng lẽ lăn dài. Tôi rời Nha Trang, tạm biệt chàng, tạm biệt những ngọn thùy dương rì rào những đêm tựa đầu nhau nghe sóng biển ngoài khơi, mang theo kỷ niệm những năm tháng bên chồng trở về gia đình tôi tại Sài Gòn.

Sài Gòn không có biển, không có thùy dương cát trắng, tôi cảm thấy bồi hồi nôn nao nhớ, băng khuâng và nuối tiếc những ngày nồng nàn phấn hương đã vội qua.... “Sài Gòn đẹp lắm, Sài Gòn ơi“, Sài Gòn vẫn nhộn nhịp bao tà áo, từ quán cà phê Continental giọng hát trầm ấm, truyền cảm của Sĩ Phú vọng ra “nắng Sài Gòn em đi mà chột mắt, bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông“. Trời ơi, tôi còn tâm trí nào để chìm đắm trong những giờng âm thanh đó, tôi vội bước nhanh để xa rời tiếng hát như muốn rượt đuổi theo. Một sự tương phản đầy ray rứt như riều cợt, cách vài mươi cây số đường chim, bay súng nổ đạn bay, thân người ngã quỵ. Khuôn mặt diễm lệ Sài Gòn, Hòn Ngọc Viễn Đông mà đối với tôi, nó như những loại trang sức diêm dúa trên thân xác loang lổ đạn bom, trên hình hài còm cõi của Mẹ Việt Nam! Tôi làm gì có áo lụa Hà Đông để mặc, nỗi ước mơ đó đối với tôi là vô nghĩa, tôi chỉ cần có chàng, tha thiết bên chàng mà thôi. Nhất định anh phải trở về và về nguyên vẹn hình hài nha anh, nha Hồ đăng Nhựt dấu yêu của em!

Chồng tôi từ hậu cứ Nha Trang về Vũng Tàu để chuẩn bị hành quân, buổi chiều, nhận được tin của người anh gọi tôi ra để gặp chàng. Năm đó

tôi mang thai đứa con đầu lòng được ba tháng, đến cổng trại vào lúc 6 giờ chiều tôi đã gặp thiếu tá Thơm, đại úy Mai Việt Triết và đại úy Xuân đang đứng trước trại. Tôi hỏi xin cho gặp chàng, các ông ấy nói: thiếu đã đến trễ mất rồi, Nhựt mới vừa từ giả chúng tôi bước ra bãi phi cơ trực thăng. Từ trong vô thức não nùng chột ủa về loáng thoáng bên tai những vần thơ Cung Oán Chinh Phụ : “bóng chàng đỏ tợ ráng pha, ngựa chàng sắc trắng như là tuyết in“. Cũng một buổi chiều chiến chinh năm xưa, người chinh phụ tiễn đưa chinh phu lên đường ra trận mạc, con tuấn mã trắng phau như màu tuyết hí vang lừng, cất vó uy nghi nổi bậc bên giáp trận rực đỏ như màu ráng cuối trời quan tái. Tôi, hôm nay đơn lẻ, nước mắt đoan tròn đứng nhìn theo từng chiếc trực thăng từ từ cất cánh, tiếng động cơ ầm ùng, gió bụi xoáy cả một vùng, tâm tư tôi rối bởi như cỏ úa, loạn cuồng theo từng vòng quay cánh quạt, lòng quặn thắt từng cơn nhìn đàn chim sắt khuất dần về hướng đông bắc Bình Giả trong màu tím thắm của sương khói hoàng hôn mờ nhạt...!!! Bình Giả, một địa danh đang sôi sục lửa chiến tranh.....thần chết đang đợi chờ, chốc nữa đây chàng sẽ hiện diện nơi đó!!! Trận đánh này có nhiều đơn vị bộ binh kể cả tiểu đoàn Thủy Quân

Lục Chiến. Cuộc giao tranh đã quyết liệt diễn ra, tiếng bom đạn vọng về..... Cộng quân tổn thất nặng nề, nhiều chiến sĩ quốc gia cũng đã hy sinh. Những toán hoạt động của chồng tôi đã bị lộ, nên anh đã băng rừng vượt suối mấy ngày đêm liên tục mới ra được núi Thị Vải tại Bà Rịa. Chàng đã nguyên vẹn trở về, cảm ơn thượng đế che chở cho chàng, chúng tôi bên nhau những ngày phép ngắn ngủi tại Sài Gòn.

Đến năm 1966 các anh toán trưởng cũng lần lượt mỗi người một nơi, riêng chồng tôi vẫn ở lại đơn vị cũ. Lúc bấy giờ Chỉ Huy Trưởng trại Đàng Vân là Phan duy Tất, ông này về không bao lâu lại thành lập thêm mấy toán nữa. Tôi nhớ những toán trưởng rất trẻ là: Ngô văn Thơm, Tô Mười, Nguyễn ngọc Thiệp, Trần anh Tuấn, Nguyễn văn Biên,v.v... các toán trưởng lần lượt thay phiên nhau đi hết cuộc hành quân này đến cuộc hành quân khác. Các địa danh đẫm máu như Phú Bài, Bồng Sơn, Chu Lai, Khe Sanh, Huế, Điện Biên Phủ.... cường độ chiến tranh leo thang, tiếp theo là Pleimer, trận chiến này các đội và trưởng toán đã hy sinh rất nhiều.. Trong lần tử thương này, tôi chỉ nhớ có 2 người bạn của chồng tôi là đại úy Nghi và Nguyễn văn Bảy, anh em thường gọi là “Bảy Lùn“. Trong cảnh đạn lửa trùng điệp, nhiều phi công trực thăng của không lực VNCH, khi thấy đồng đội bên dưới bị nguy khốn đã bất chấp mạng sống, liều thân trong các phi vụ đổ quân và tiếp tế lương thực. Nhiều chiếc đã bị bắn rơi tan tành, lửa bốc cháy ngút trời. Lúc đó có trung úy phi công trực thăng Nguyễn văn Vui, liều một phen sinh tử đem mạch sống cho đồng đội bằng những thùng lương thực. Từ trên cao trung úy Vui bồng thành linh “cúp“ máy cho phi cơ rơi xuống như khối sắt và quay 180 độ, gần đến mặt đất cho trực thăng nổ máy lại, thán phục thay người phi công dũng cảm của QLVNCH.

Đầu năm 1967, tôi lại mang thêm đứa thứ hai mới sanh gần một tháng, vợ của anh Nguyễn Ngọc Thiệp cùng sanh một lượt, cô này là em chồng của tôi. Lúc này chồng tôi đang hành quân tại Vùng Hai Chiến Thuật sắp về, tôi được tin từ Sài Gòn và ra hậu cứ đón chồng, thường khi mỗi

lần xong công tác là anh được đi phép. Trong lúc chờ phi cơ trở về Sài Gòn, anh Nguyễn ngọc Thiệp bị tử nạn do thùng tiếp tế lương thực từ trực thăng Mỹ rớt xuống, cái chết của anh Thiệp rất thảm thương. Ôi, chinh chiến! bất hạnh từng ngày đến với dân tộc Việt Nam, đứa con của anh Thiệp mới chào đời còn đỏ hỏn đã vĩnh viễn không thấy mặt cha và vành khăn xô oan nghiệt vội quấn trên đầu người vợ trẻ. Hôm sau chồng tôi đưa xác Thiệp -người em rể trở về Sài Gòn an táng. Những ngày phép qua mau trong sự buồn bã, mất mát của người thân. Anh trở lại đơn vị, tôi lại theo chàng về Nha Trang sau 3 tháng sanh nở.

Năm Mậu Thân 1968, tôi trở về Sài Gòn và đưa con thứ ba đã chào đời. Việt Cộng đột nhập và tấn công thành phố Sài Gòn, khắp các tỉnh lỵ đều nổ súng. Trong trận Mậu Thân chồng tôi lại mất thêm một đồng đội, trung úy Nguyễn văn Tùng đã tử trận tại Tòa Tỉnh Trưởng Nha Trang lúc hai bên kịch chiến. Nửa năm sau ông Phạm duy Tất đã chuyển về Vùng 3 Chiến Thuật, chồng tôi đã phục vụ trong LLDB từ năm 1962 đến năm 1968. Lúc này anh được lệnh chuyển về Vùng 3 Chiến Thuật nhận chức vụ Trung Tâm

Hành Quân của C.3 tại Biên Hòa. Sau đó ông Chỉ Huy Trưởng là trung tá Phạm duy Tất đưa anh nhận chức làm trưởng trại Chí Linh ở Sông Bé, được một thời gian anh đi qua trại Tống Lê Chân ở Bình Long và Lộc Ninh. Đến năm 1969 anh coi trại Tống Lê Chân, sau cùng anh về B.3 hành quân ở B.15 cho đến năm 1972.

Năm 1972, khởi đầu của Mùa Hè Đỏ Lửa, đỉnh tận cùng của điều linh, thăm sâu của tang tóc, đẩy người dân xuống cuối đáy địa ngục. Chiến trường trở nên khốc liệt hơn, kinh khủng hơn, tàn bạo hơn... bom đạn cày nát mảnh đất quê hương nghèo khó. Mẹ Việt Nam mở trừng mắt máu lệ đầm đìa, hơi thở Mẹ Việt Nam đứt quãng từng hồi, thân thể Mẹ Việt Nam run rẩy từng cơn, tan hoang như địa chấn, sụp đổ như cơn đại hồng thủy.... Trước bờ vực thảm tử sinh, người dân miền Nam từng bước gập ghềnh, chênh vênh trên chiếc cầu định mệnh. Máu và nước mắt, thân người và khăn sô...!!!

Đến cuối 1972 LLDB được lệnh giải tán để bổ xung qua các lực lượng bạn như: Biệt Động Quân Biên Phòng, Nha Kỹ Thuật và các quân binh chủng khác. Anh đã chọn về Sở Liên Lạc Nha Kỹ Thuật Bộ Tổng Tham Mưu và làm việc tại đó cho đến cuối năm 1974.

ÁO BÀO THAY CHIẾU ANH VỀ ĐẤT

Đầu năm 1975, anh được lệnh đi nắm Bộ Chỉ Huy nhẹ ở Chiến Đoàn 2 tại Ban Mê Thuộc và Kontum. Lúc này tình hình chiến sự trở nên căng thẳng, hỗn loạn, phương tiện di chuyển vô cùng khan hiếm và khó khăn. Hai ngày ròng rã chờ đợi tại phi trường Tân Sơn Nhất nhưng vẫn không có phi cơ, anh đành lên phi trường Biên Hòa và đã được lên đường sau đó. Khi đến trình diện tại Chiến Đoàn 2, mỗi sĩ quan phải thay phiên nhau hành quân 10 ngày. Đến ngày 20 tháng 3 năm 1975, thiếu tá Cao triều Phát đã đem lương lên căn cứ hành quân để phát cho anh em. Ông thiếu tá Phát bảo chồng tôi, “mày“ đã xong công tác rồi, có đi theo chuyến bay này về không? Anh không muốn xa đồng đội trong lúc này, nhất là lúc tình hình đang rối ren vì được lệnh sắp rút

quân để di tản chiến thuật, hơn nữa các bạn anh đề nghị thôi chúng mình sẽ về chung cho vui. Vì vậy, anh đã nhờ thiếu tá Phát mang tiền lương về cho tôi, anh chỉ giữ lại 500 đồng để tiêu xài và nhắn vài hôm sau anh sẽ về Sài gòn.

Trên đường rút quân “triệt thoái cao nguyên“, dọc theo quốc lộ sự di chuyển rất hỗn tạp. Anh được lệnh thượng cấp dẫn quân đi tiên phong để mở đường, bảo vệ và đưa dân chúng về đồng bằng tránh khỏi nạn đau binh và cướp bóc. Sáng ngày 25 tháng 3, anh điện về gặp tôi và báo ngày mai sẽ gặp mẹ con tôi tại Sài gòn, chỉ còn 24 giờ ngắn ngủi, tôi chờ đợi trong sự hồi hộp xen lẫn niềm vui cho cuộc tương phùng. Chiều cùng ngày trên đường rút quân, anh cùng thiếu tá Hải và vài sĩ quan nữa trên xe, một trái đạn B.40 từ phía Cộng quân mai phục bắn trúng ngay người tài xế cháy không còn xác, thiếu tá Hải văng ra khỏi xe bị cháy đen, riêng chồng tôi bị dập nát mặt nhìn không ra. Trong xe chết 3 người, còn lại 3 người đều bị thương không nguy hiểm đến tánh mạng.

Như thường lệ mỗi sáng, từ khu cư xá gia binh của trại Nguyễn cao Vĩ trên chiếc Honda ra cổng

đưa con đi đến trường, tôi đã thấy trung úy Thọ và thượng sĩ Sanh, hai người này chặn tôi lại, đôi mắt ái ngại và ngập ngừng cho tôi biết hung tin: Xin chị bình tĩnh, tin chính xác báo cho biết đại úy Hồ Đăng Nhựt đã tử thương trên đường rút quân chiều hôm qua. Tôi như bị sét đánh, tim tôi như ngưng đập, trước mặt tôi cảnh vật bỗng tối sầm và đảo lộn, tai tôi ù lên những tiếng kêu quái dị, mặt đất bỗng nhiên nhấp nhô dậy sóng. Tôi rụng rời, tôi chao đảo, tôi ngã quỵ chiếc xe Honda với đứa con tôi cũng đổ theo. Các anh em mang tôi vào bệnh xá, sau khi hồi phục tôi làm thủ tục đi nhận lãnh xác chồng.

“Ngày mai đi nhận xác chồng, ngày mai đi nhận xác anh, cuồng si thuở ấy hiển linh bây giờ“. Trời ơi, Hồ Đăng Nhựt ơi! Anh đã bỏ mẹ con em, anh đã bỏ lại bạn bè và đồng đội trong lúc đất nước đang hồi nghiệt ngã. Tôi cùng các anh em đi đến Nghĩa Trang Quân Đội tại Biên Hòa, được một chú lính đưa tôi đi qua dãy học tử chứa đựng tử thi và cuối cùng chúng tôi dừng lại. Dừng lại để chấp nhận một sự bẽ bàng, dừng lại để gói trọn một vụn vỡ đến tận tận toàn thân, nhận một kiếp đời góa phụ. Chiếc học tử gói gọn

hình hài của thiếu tá Hải và thân xác chồng tôi đang nằm bất động. Trời ơi ! “em không nhìn được xác chàng, anh lên lon giữa đôi hàng nền chong“, thi hài chồng tôi nằm trên chiếc băng ca, khuôn mặt đã bẻ nát, tôi chỉ nhận diện chàng qua tấm thẻ bài. Tấm thẻ bài này nó đã từng theo chàng qua những đoạn đường máu lửa, nó đã từng ấp ủ nhớ thương về người vợ bé nhỏ và đàn con dại mỗi khi dừng bước quân hành giữa lưng đồi của rừng khuya tịch mịch, cuối rặng sim bạt ngàn. Bây giờ “áo bào đã thay chiếu anh về đất“ yêu đương kia đã cùng anh chấp cánh bay tới một vùng trời miên viễn...!!!

ĐÁ NÁT VÀNG TAN

Vài hôm sau thành phố rất lộn xộn, trong cư xá đạn bay xối xả, lúc đó tôi nhờ em tôi đưa 5 đứa con về nhà trước phần tôi thu xếp về sau. Chỉ có một đêm đường xá bị giới nghiêm và thiết quân luật, tôi nóng ruột không biết các con tôi như thế nào. Một tháng nặng nề ngột ngạt đè nặng trên đầu người dân Sài Gòn..... Đến trưa ngày 30 tháng 4, các anh em quân nhân vượt qua cổng trại cư xá Nguyễn Cao Kỳ...tôi ngơ ngác nhìn và chạy theo. Sài Gòn súng nổ, Sài Gòn đạn lạc tên bay, tiếng pháo Cộng quân âm đùm, tiếng xích sắt thô bạo nghiền nát mặt đường, giờ phút hấp hối của Sài Gòn, cơn đá nát vàng tan đã đến. Quyết một phen trống mái ngăn chặn Cộng quân xâm nhập thủ đô, trên bầu trời những chiếc phi cơ đang vằng vặc đánh bom bảo vệ vòng đai Sài Gòn, một chiếc bốc cháy chói lòa như hành tinh lạc thể rồi nổ tung tóe, tan tành từng mảnh rơi lả chã, một chiếc khác gãy cánh quay như con vụn rồi chúi đầu, sau tiếng nổ từng cụm khói đen nghịch bốc lên cao. Sài Gòn bốc cháy, Sài Gòn loạn lạc, Sài Gòn tiếng kêu la thất đảm. Kẽm gai như mạng nhện bủa giăng, nhiều anh em quân nhân súng lăm lăm trong tay bám chặt chốt. Tôi thấy những người Lính Mũ Đỏ đang đau thương rũ cánh “Thiên Thần“, giày sô “shaute“ còn bám chặt gót chân gió bụi mà áo trận lạc mất nơi nào? chỉ còn tấm thân trần với những xâu lựu đạn để bảo vệ thành đô, hai tay cầm hai trái phá đang chạy tới, chạy lui. Tôi như một cái xác phờ phạc,

người mới, một thể chế mới mà đối tượng là giai cấp, là độc tài, là hà khắc dã man. Tôi trong tâm trạng như hóa đá, qua câu chuyện nàng Tô Thị bỗng con lên tận đỉnh núi từng chiều đôi bóng chinh nhân. Nhưng nàng Tô Thị dù sao vẫn còn nhiều hạnh phúc hơn tôi, tôi là đối tượng

của một giai cấp

hồn đã thất lạc tự bao giờ. Tôi chạy về hướng ngã tư Bảy Hiền định ghé vào nhà người chị, nhưng căn nhà bị đổ nát tan hoang vì đạn pháo của địch quân, không biết họ đã tan tành trong đống gạch vụn đó hay chạy phương nào ? Tôi lại trở ra đường Nguyễn Văn Thoại , vừa đi vừa chạy về nhà trên đường Lý Thái Tổ, năm đứa con tôi vẫn còn đang chờ. Mẹ con chúng tôi ôm nhau òa khóc.

Chiều 30/4 người người bỏ chạy tìm tự do, người người thất lạc. Hoàn cảnh và cuộc sống chật vật của một người vợ chiến binh, hơn nữa chàng vừa nằm xuống từ giả cuộc chiến bi hùng này, mồ chưa khô đất và cỏ khô chưa lên mầm. Tang chồng vẫn nặng trĩu trên đầu tôi với cái tuổi vừa 30, lại chất thêm một cái tang cho đất nước. Hai vai gầy gánh vác đau thương trong cảnh mẹ góa, con cô, đứa con lớn nhất chỉ có tám tuổi và đứa nhỏ nhất mới được 18 tháng, tôi biết làm gì đây trong thảm trạng này, trong cảnh thê lương của “Sài Gòn hoang lạnh ơ thờ, môi người góa phụ nhạt mờ màu son...” Nhứt ơi, em phải làm gì đây anh, em phải làm gì và mẹ con em phải sống làm sao trong những ngày tháng đến ???

Cuộc đời sao lắm nỗi chuân truyền, sao quá đổi đoạn trường đối với người vợ Lính?! Tôi lại phải tiếp tục sống và phải sống dưới một lớp

thống trị mới của bọn vô thần, tôi là vợ của một sĩ quan chế độ cũ, vợ của một “ngụy quân“, họ đã lên án tôi như thế. Chồng tôi đã gục ngã trên đường rút quân, tôi đã lịm chết bao lần trước cổ quan tài, lòng huyết lạnh đã cách ngăn chúng đôi miền: dương-cảnh. Tôi còn gì để mà ngóng trông như nàng Tô Thị, có còn chăng chỉ là 5 đứa con thơ dại, tôi phải tảo tần buôn gánh, bán bưng để sống qua ngày hai buổi cháo rau...!

ĐỜI NGƯỜI NHƯ CHIẾC LÁ

Con nước xoáy trăm giòng rồi cũng về biển khơi, con người trong cảnh đời quay quắt, ngược xuôi rồi tới lúc cũng dừng lại. Tôi được giấy bảo lãnh từ Hoa Kỳ của em tôi và được phái đoàn phỏng vấn. Trải qua bao khó khăn về tài chánh, về mọi mặt...nào có bình thường và dễ dàng như bao gia đình khác? cuối cùng chúng tôi được lên đường. Hành trang mang theo một gia tài hom hem nghèo khó, cùng 5 đứa con đã trưởng thành. Phi cơ cất cánh, tưởng rằng tuyến nước mắt tôi đã khô cạn trong đời sống khổ nạn, tự dưng nó lăn dài trên đôi má hóp sạm đen mưa nắng, trên khuôn mặt hóc hác tiêu tụy; trong những giọt lệ đó đã hòa lẫn những vui buồn, tôi thoát khỏi địa ngục trần gian, từ biệt “thiên đàng“ Cộng Sản.

Trạm dừng chân đầu tiên tại Thái, chuyển đi lưu lại 10 ngày tại đó, rồi Tokyo, San Francisco, và chúng tôi đã đến Kansas city đoàn tụ với người em gái thứ 5 nơi thành phố này.

Vượt qua những khó khăn trên xứ người lúc đầu tiên, nhân tình thế sự biến đổi theo hoàn cảnh đó là chuyện thường hằng trong bất cứ một đời sống nào. Tôi xuôi Nam về miền Cali nắng ấm tại quận Cam, tôi đã quen với đời sống mới, gặp lại những đồng đội của chồng tôi năm xưa. Trong một tình cờ giữa tiệc cưới con của người bạn cũ, tôi gặp được đại tá Ngô Thế Linh do các anh em giới thiệu... Sau đó tôi quyết định về San Jose vào tháng hai và nghe tin đại tá Ngô Thế Linh đã từ trần. Đến tháng 3 bên Sở Liên Lạc các anh đã tổ chức ngày giỗ của chồng tôi rất trọng đại, niềm an ủi to lớn sau bao năm tháng nhục nhằn. Nước mất nhà tan, trong cảnh đời tha phương lạ cảnh, lạ người nhưng tình đồng đội vẫn còn gắn bó, cao quý thay cho cái tình huynh đệ chi binh.

Những chiều ở đây mỗi độ tháng tư về, tôi nhớ quê, nhớ nhà và nhớ bao chiến sĩ đã nằm xuống cho quê hương, trong đó có Hồ Đăng Nhựt -chồng của tôi, anh đã làm xong bốn phận của người trai thời loạn. Giờ đây niềm đau bại trận luôn đeo đẳng theo các anh -những người Lính sau cuộc xảy nghé tan đàn, các anh bị bức tử một cách bí ẩn trong một cuộc chiến đấu oai hùng. Các anh đang trôi dạt trên xứ người, cuộc chiến đó còn dở dang và đang tiếp diễn trên một chính trường không phải bằng súng gươm, mà bằng lập trường, bằng khối óc, bằng Lý Tưởng QUỐC GIA và DÂN TỘC. Máu các anh đã tô thắm cho màu cờ, nhưng đất nước vẫn nằm trong loài quý đỏ, tôi luôn hy vọng và tin tưởng vào các anh, những người chiến sĩ can trường của QLVNCH.

CỔ LAI CHINH CHIẾN KỶ NHÂN HỒI

Một chút niềm riêng về Nha Trang dấu yêu ngày tháng cũ. Nha Trang những ngày mưa đổ đìu hiu se sắc buồn. Nhớ những ngày đơn độc trong trại gia binh, nhớ Duy Tân con đường

dọc theo bờ biển đèn ngoài khơi nhấp nháy như ngàn sao, phố đêm Nha Trang trông huyền ảo lấm tấm như ngàn trâm châu trải đều trên nét xiêm hài nhưng thắm của giai nhân. Tất cả chìm sâu vào đáy dĩ vãng rong rêu, mỗi lần hồi tưởng lòng tôi lại rạt rào thương tủi, lòng tôi lại trào dâng bao kỷ niệm. “Tuý ngọa sa trường quân mạc tiểu, cổ lai chinh chiến kỷ nhân hồi” hình bóng chinh nhân khi ẩn, khi hiện, nổi trôi theo từng dòng chữ, từng âm thanh đứt lià “vẳng nghe tự đáy hồn thương tích, bao tiếng kèn truy điệu năm xưa.”

Bây giờ là THÁNG BA. Bây giờ đã từ bao độ mất chàng, mất quê hương. Vâng bây giờ là tháng 3, đã 34 năm dài, mùa Quốc Nạn, mùa đau thương phủ trùm trên “Quê Hương Nghìn Trùng Tang Trắng“. Trong một góc sâu thẳm của lòng tôi, hình ảnh cố thiếu tá Hồ Đăng Nhựt, người chồng thân yêu đã anh dũng ĐẸN XONG NỖ NƯỚC.

San José, Mùa Quốc Nạn.

Lưu Trùng Dương

Sài Gòn của tôi, 50 năm trước

Dặt chân tới Sài Gòn năm 1954, lúc ấy tôi là đứa bé 9 tuổi, theo gia đình từ miền Bắc di cư vào miền Nam tự do. Ký ức của đứa bé 9 tuổi hẳn nhiên không thể ghi nhận được gì nhiều; nhưng đứa bé lớn lên và sinh sống tại Sài Gòn từ thuở ấy tới bây giờ, đã giúp tôi dễ dàng gọi dậy trong ký ức, ít nhất là những hình ảnh đậm nét của Sài Gòn, 50 năm về trước.

Ấn tượng về Sài Gòn trong tôi từ lúc ấy tới bây giờ cũng không phai nhạt bao nhiêu, dù đã hơn nửa thế kỷ trôi qua. Ấn tượng sâu đậm, bởi Sài Gòn những ngày tháng ấy quá mới lạ trong tâm trí tôi, đứa trẻ đã trải qua một đoạn đời ấu thơ tại Hà Nội.

Điều đầu tiên tôi nhận biết lúc ấy, tôi nói với cha tôi, là Sài Gòn có vẻ rất Tây so với Hà Nội. Cha tôi bảo, bởi vì một trăm năm Pháp thuộc, Sài Gòn và miền Nam là thuộc địa; trong khi Hà Nội của miền Bắc là bảo hộ.

Cha tôi làm thông ngôn trong quân đội Liên Hiệp Pháp, dạy tiếng Pháp cho các con từ nhỏ; nên tôi nhớ được rành rõ những tên Pháp ngữ đặt cho nhiều đường phố lớn của Sài Gòn lúc ấy. Căn nhà đầu tiên của gia đình chúng tôi khi vào Sài Gòn ở đường Bà Hạt, quận 10. Đường Bà Hạt là đường phố nhỏ, một đoạn chạy ngang đường phố lớn mang tên Tây, là Lacaze - tức đường Nguyễn Tri Phương.

Vài năm sau, Tổng Thống Ngô Đình Diệm cho thay thế tên Tây; vẫn giữ lại tên những danh nhân thế giới, dù danh nhân ấy là người Pháp, như Calmette, Pasteur, Alexandre de Rhodes... Những đường phố mang tên Tây, đa số là quan chức Pháp, được thay thế, như:

Bonard - Lê Lợi; Charner - Nguyễn Huệ; Galliéni - Trần Hưng Đạo; De la Grandrière - Gia Long; Catinat - Tự Do; Lacaze - Nguyễn Tri Phương... Tuy nhiên, nhiều năm sau đó, dân Sài Gòn vẫn nói: Đi bát phố Bô-na, Catinat; đi mua hàng ở thương xá Charner..., luôn là gọi tên Tây, cho 3 đường phố đẹp bậc nhất của Sài Gòn.

Phố phường Sài Gòn lúc ấy đa số là những con đường lớn rộng, dài dằng dặc. Và rất nhiều cổ thụ. Đặc biệt loại cây có tên rất bình dân là cây dái ngựa - tên khoa học là Meliaceae - thân to nổi mấu gồ ghề, tỏa rộng cành lá, bóng mát ngợp đường Lê Đại Hành, trước mặt Trường Đua Phú Thọ, quận 11. Hàng cây me xanh mát mắt suốt con đường Gia Long, con đường có bệnh viện Grall do người Pháp lập nên, giữa vườn cây rộng rinh. Rừng cao su bát ngát, chạy dài theo con đường Nguyễn Văn Thoại, từ Trường Đua Phú Thọ tới ngã tư Bảy Hiền...

Năm tôi còn nhỏ tuổi, cha vẫn dẫn đi chơi mỗi Chủ Nhật. Vào Vườn Ông Thượng, còn có tên Tây là Bờ-rô, sau đó mới gọi tên là Vườn Tao Đàn; dẫn đi chơi ở Sở Thú-Thị Nghè... Cây trồng ở Sài Gòn phong phú là nhờ công sức của vị giám đốc Sở Thú đầu tiên, người Pháp; ông từng là chuyên viên nghiên cứu về cây trồng ở nhiều nơi trên thế giới; nhất là vùng nhiệt đới ở

Phi Châu, có nhiều loại cây thích hợp với thổ nhưỡng Sài Gòn. Những năm sau này, lớn thêm vài tuổi, lại được anh cùng cho đi “bát phố Bô-na,” để thấy rõ Sài Gòn quả là rất Tây; tôi tha hồ thưởng ngoạn vẻ đẹp “Paris” của nó.

Tản bộ trên đường Catinat, từ nhà thờ Đức Bà tới bến Bạch Đằng, nhìn ngắm các cửa hiệu sang trọng thời thượng dọc con phố. Và Passage Eden, rất nên gọi là “Hành Lang Đi Bộ,” chính diện nhìn ra đường Catinat. Passage Eden gồm trong đó: bát phố; xem chiếu phim - trong rạp Eden giữa lòng hành lang; mua sắm; ăn kem uống cà phê ăn tối ở quán Givral liền bên... và để ngắm nhìn trai thanh gái lịch, quý ông quý bà Sài Gòn, cũng ở trong đó.

Trai thanh - quý ông thì áo sơ mi quần tây trắng lớp; mũ flechet; giày deux couleurs; đồng hồ quả quít đeo ở dây lưng. Gái lịch - quý bà thì áo dài Lemur-Cát Tường không thua phụ nữ Hà Nội, hoặc vận jupe như “bà đầm”; tay xách porte feuille, chân đi guốc cao gót; tóc búi cao hoặc uốn dợn sóng, cổ đeo kiềng vàng...

Ra vào Passage Eden nhiều lối, ưa thích ra vào lối nào cũng được. Anh tôi dẫn tôi vào lối cửa ở đường Charner, rồi đi vòng qua Bonard,

rồi ra cửa Catinat... Rồi chúng tôi ghé hiệu sách Albert Portail - sau có tên là Xuân Thu - sát cạnh đó, toàn là sách từ bên Tây đưa sang, tha hồ mà đọc mà ngắm.

Rồi với bạn học cùng lớp cùng trường Chu Văn An, Trường-Trung-Học-Di-Chuyển- Bắc-Việt (có ghi ở bảng hiệu của trường như vậy, vì trường cũng di cư từ Hà Nội vào Sài Gòn) đi chơi và chụp ảnh lưu niệm Sài Gòn.

Bất cứ buổi sáng Chủ Nhật nào, góc thân thuộc nhất, tập trung nhiều nhất các “bác phó nhòm,” chính là quảng trường trước mặt quán Givral. Mái hiên cong kiêu diễm của quán Givral, và con đường Catinat thẳng tắp, với hai hàng cây hai bên chạy dài ngút mắt, đã đi vào không biết bao nhiêu tấm ảnh lưu niệm Sài Gòn. Hoặc những tấm ảnh của cả gia đình, lưu niệm ngày đi mua sắm ở thương xá Charner; buổi dùng bữa cơm Tây ở một nhà hàng Pháp trên phố Bonard...

Những ngôi đền Ấn Độ giữa lòng Sài Gòn lúc ấy, cũng đi vào ký ức của đứa bé miền Bắc di cư khá đậm nét. Sao mà Sài Gòn nhiều đền đài của Ấn Giáo, với kiến trúc tinh tế kỳ công đến thế. Những ngôi đền uy nghi tọa lạc ở các con đường Tôn Thất Thiệp-Trương Định-Công Lý của quận 1, trung tâm Sài Gòn. Người Ấn Độ sinh sống tại Sài Gòn khá đông, chỉ không nhiều bằng người Hoa, ở cả một vùng Chợ Lớn. Tôi nghe dân Sài Gòn gọi họ là Chà Và. Sau này tôi mới hiểu, Chà Và là đọc trại từ Java, gọi chung cho người Ấn Độ và người Mã Lai; họ thường làm nghề mại bản, quản lý nhà đất, cho vay tiền, làm trung gian giữa người Việt và người Pháp...

Đường Tôn Thất Thiệp, vào năm 1954 vẫn được xem là một tiểu Ấn Độ, với những ông Chà Và cho vay tiền, chủ quán cà ri nị, mở tiệm kim hoàn. Những người Ấn Độ gốc ở Bombay thường kinh doanh ngành vải; họ có nhiều cửa hiệu ở đường Catinat, Bonard, Hàm Nghi, Galliéni, và chợ Bến Thành. Từ lâu trước đó, cộng đồng người Ấn Độ ở quận 1 còn đông đảo hơn nhiều; đã có một đợt người Ấn Độ rời Sài Gòn sang định cư tại Pháp, vào năm 1945.

Có lẽ cái mới lạ, và thấy thân thương nhất, đối với người miền Bắc di cư vào Sài Gòn như

tôi, là những quán tiệm bình dân, tiệm Hoa kiều. Hai thứ quán tiệm này khá giống nhau. Buổi sáng tối quán, những ông già Sài Gòn đọc-nhật-trình, nói chuyện ưa chêm tiếng Pháp, xưng tôi là mỏa (moi); những bà già hút thuốc điếu; những anh tài xe xích lô máy chở cả vợ con trong lòng xe rộng bè, tối quán ăn hủ tíu uống cà phê, xong chở về nhà rồi mới đi chở khách. Một thời gian trong năm 1954-55, khi có xài tiền 5 các bằng kim loại; thì tại Sài Gòn, cứ việc lấy giấy bạc một đồng - có hình Nam Phương hoàng hậu - mà xé làm hai, xài một nửa tương đương 5 các! Thật là thuận tiện, đơn giản.

Người Sài Gòn-Nam Bộ không cần thiết phải biết tên người mới quen; chỉ hỏi người này là con thứ mấy trong gia đình, để kêu anh Hai, anh Ba... Thân thương biết mấy! Chuyện trò với người Sài Gòn-Nam Bộ, câu chuyện của họ giản dị, rõ ràng, không úp úp mở mở; không bắt người cùng trò chuyện với mình phải chịu đựng sự vòng-vò-tam-quốc, sự rào trước đón sau, như rất nhiều người miền Bắc và miền Trung, trong đó có dân di cư năm 1954 thường như vậy.

Nguyễn Đạt

30 tháng Tư lại đến với chúng ta trong nỗi niềm thương cảm khôn nguôi. 40 năm hai thế hệ đã trưởng thành trong hệ thống cai trị cái gọi là XHCN, Việt Nam hôm nay đã được những gì và mất những gì ? Cái được đã khiến cho chúng ta không khỏi đau lòng, được nghèo đói, được chà đạp mọi phẩm hạnh làm người và không được quyền lên tiếng, với cái mất thì vô số kể mất tất cả so với những gì có được trong cuộc sống trước 1975. Nhịp Cầu mạo muội gửi đến quý độc giả bài thơ của Nguyễn Cung Thương, hiện sinh sống ở Sài Gòn, với giọng điệu mỉa mai, nhưng không kém phần phẫn nộ. Tác giả đã mô tả lại những gì xảy ra trước mắt trong cuộc sống hằng ngày của mình... Ông đã mở mắt cho những người hay cả tin và thờ ơ trước thời cuộc, một số đã hưởng ứng cùng ông nói lên những tâm sự, nỗi niềm uất ức của mình. Chúng ta có cảm tưởng họ đã gặp lại nhau hơn một phần tư thế kỷ sau ngày mất Nước. Trong hoàn cảnh nào họ cũng có một sự đồng cảm lớn lao với tình yêu dành cho quê hương đất nước, cho những người lính Việt Nam Cộng Hòa ... dù họ chỉ là một phế nhân trước sự nhiều nhường tàn bạo của độc tài cộng sản, nhưng ý chí của họ đã hóa đá, không một loại vũ khí nào chạm đến được kể cả khi họ trút hơi cuối cùng thì chắc rằng linh hồn và ý chí họ sẽ thăng hoa, tỏa sáng cho nhiều thế hệ mai sau cùng mang tâm trạng ước mơ cho một Việt Nam không cộng sản.

Nhịp Cầu

GỬI SÚNG CHO TAO

Nguyễn Cung Thương

Sài Gòn - Việt Nam

Tao cụt một chân, mất một tay
Nhưng còn một tay
Để viết thơ dùm cho thằng mù hai mắt
Nghe nói ở xứ người chúng mày “cày” như trâu
Nhưng không quên Đồng Đội
Chia đô la cho chúng tao,
như chia máu ngày nào ...
Tao cũng sốt cho mấy thằng bạn:
Phê Bình Việt Cộng !
Chúng cũng què đui sút mẻ như nhau
Bởi Đảng của chúng bây giờ là lũ đầu trâu...
Có điều tao không thể hiểu
Bao nhiêu năm qua
Chúng mày cứ mãi dạn dò
Thế giới văn minh, đừng làm gì bạo động
Liệu chúng mày có thể hòa hợp được không
Với lũ kèn kèn, hổ báo?
Những con thú cực kỳ giàu có
Mang “thẻ đỏ, tim đen”
Nợ Nga, sợ Tàu, lạy Mỹ
Với Quan Thầy cung cúc tận tụy
Quay về đàn áp dân đen
Chúng đóng đình Chúa Jesus lần nữa

Bịt miệng Cha, trói Phật, nhốt Sư, quản lý Chùa
Chúng tao lê lét trên thành phố Cáo Hồ
Nên biết rất rõ từng tên đại ác
Trên bàn tiệc máu xương dân tộc
Nhà hàng nào chúng cũng ăn nhậu
Bé gái nào cũng bị chúng mua trinh
Chúng ta sẽ tĩa từng thằng
Đất nước cần nhiều «quốc táng»
Bớt được mạng thằng Cộng Sản nào
Thì địa ngục xã hội chủ nghĩa này
Còn có chút sáng láng hơn
Hãy gửi tiền cho những nhà tu
Để họ mở cửa nhà tù
Còn chúng tao là chiến sĩ
Hãy gửi về cho chúng tao vũ khí
Thằng cụt tay sẽ chỉ cho thằng mù mắt bám cò
Thằng còn chân sẽ cõng thằng què quặt
Trận chiến sau cùng này sẽ không có Dương Văn Minh

*****

Bài đáp 1: KHÔNG THỂ GỬI SÚNG CHO ANH

Thưa anh Nguyễn Cung Thương,
Đạn thù trên mặt trận ngày nào
Nay anh chỉ còn một tay ...
Tôi ở bên này

Đọc thơ anh mà rượu ngọt hóa cay
 Mà gục đầu túi hận.
 Tôi còn đủ 2 tay
 Và tôi còn cả hai chân
 Mà cứ ngại ngần không cầm cây súng
 Nợ kiếm cung
 Tôi gác bỏ bên trời sau ngày Sài Gòn vỡ vụn
 Lặn đạn lao đao
 Anh viết câu thơ như sông núi thét gào:
 “Gửi súng cho tao!”
 Để anh chiến đấu bằng vết đau còn lại
 Mà không ngần ngại, không e ngại
DỪNG SĨ HỀ !!!
 Ôi ! lòng tôi tê tái
 Mái tóc sương pha.
 “Ta là ai”
 Mà cúi mặt trước tương lai
 Khi tổ quốc đang thét gào lời sông núi ?
 Viết dòng thơ, tôi sờ đầu, nhục tui
 Vì không gửi được cây súng nào
 Khi bạn mình giục:
 “Gửi Súng Cho Tao!”
 “Gửi Súng Cho Tao!”
 “Gửi Súng Cho Tao!”

Lê Khắc Anh Hòa

Bài đáp 2: GỬI CHẤT NỔ CHO MÀY

Trần Phương Đông

Đọc những dòng thư mày mà lòng tao quặn thắt
 Đời chúng mình cuối cùng
 phải như thế này sao ?
 Mày bên đó lê la những ngày tháng hư hao
 Tao bên này lăn lóc trên con đường cơm áo.
 Hãy “Gửi Súng Cho Tao ” như một lời cảnh cáo:
 Chúng mày quên cả rồi Tổ Quốc lẫn Quê Hương
 Quê hương đó có máu tươi và có cả thịt xương
 Của đồng đội,
 của bạn bè đã hy sinh nằm xuống.
 “Gửi Súng Cho Tao”
 đã làm nhiều thằng luông cuống
 Chúng mãi mê lợi danh
 mà quên mẹ mất chuyện này

Cám ơn mày với những lời nhắn nhủ thật là hay
 Để những thằng vong tình
 biết giật mình bừng tỉnh dậy.
 Tao sẽ gửi cho mày những cảm hờn
 hông che đậy
 Của trái tim đầy vết thương đã thoi thóp từ lâu
 Tao không gửi cho mày súng như mày hỏi đâu
 Mà tao gửi cho mày
 bằng những thùng thuốc nổ.
 Hãy ôm nó xông vào lũ bạo tàn
 bằng tấm lòng cuồng nộ
 Và tao cũng sẽ về cùng mày
 để đi trọn chuyến đi này
 Cuộc đời nào rồi cũng qua
 như gió thổi mây bay
 Thì tiếc làm con mẹ gì cuộc sống nhiều tui hổ.
 Sống vui được sao khi
 toàn dân nghèo nàn cùng khổ
 Còn thân phận chúng mình
 như những miếng giẻ rách giữa đời
 Chờ đó ...tao sẽ về cùng mày
 để hoàn tất một cuộc chơi
 Và cho trọn cuộc tình
 của những thằng gọi nhau là đồng đội.
 Và cũng để một lần cúi đầu tạ tội
 Với quê hương và tổ quốc của mình
 Với bạn bè, với những oan khuất anh linh
 Để đi trọn con đường vinh quang
 của những người mang tên là Lính
 Hãy ôm chất nổ giết sạch
 bọn giặc thù không cần toan tính
 Thằng nào rồi thì cũng một lần chết vạ thôi
 Hãy chết thật vinh quang
 cho người lính được lên ngôi
 Chờ đó đi.. mai tao về
 với những thùng thuốc nổ
 Mai về tạ tội Quê Hương
 Cùng nhau đi trọn đoạn đường chiến binh
 Cho dòng máu Lính thấm tình Việt Nam.

Bài đáp 3: KHÔNG TÊN

Mường Giang

Thơ anh viết như muôn ngàn nhát kiếm
 Khiến cho ta thêm tan nát cuộc đời

Bao hận tủi theo thời gian tắt lịm
 Nay tuôn về như sóng cuộn mưa rơi
 Ta muốn cào cho trái tim lũng nát
 Muốn gào to cho vỡ cả tinh cầu
 Muốn tự hủy cho tan đời tàn tạ
 Sống một đời mang trọn kiếp thương đau
 Mây chục năm những ngày dài biệt xứ
 Ta về đây mang nỗi buồn lê thê
 Ngày hành xác, đêm về ôm mặt khóc
 Đời sa cơ bao nhiêu nỗi chán phè
 Ngày hai buổi cúi đầu ăn ngấu nghiền
 Mắt nhắm nghiền không dám ngó thịt cơm
 Khi nghĩ tới, niềm đau những lính trận
 Cũng vì ai phải chuốc nỗi hận hờn
 Ta đến đây khô cạn thân mắt nước
 Đời xanh xao, mờ bước kiếp không nhà
 Những toan tính mờ dần trong biển nhục
 Tiếng hẹn thề rên nghẹn khắp gần xa
 Gặp những kẻ ngày xưa quen gào thét
 Bước giầy sô làm rung chuyển giặc thù
 Ta tìm đến xin chút tình trai Việt
 Để sưởi tình trong cõi tạm hoang vu
 Họ nhìn ta rồi bỗng cười cuồng nói
 Mắt long lanh theo tiếng nhạc dập dồn
 Ta xin chút tình của người đồng đội
 Lại cho ta buồn nản với cô đơn
 Gặp vài kẻ mặt tô đầy son phấn
 Môi nhi nhô kẹo với giọng ồm ờ
 Ngực mộng đùi cho ta thêm tủi phận
 Họ đi rồi và ta đứng cô đơn
 Họ đập diu xe xua trên đất khách
 Đem trái tim rao bán giữ chợ đời
 Cho ta nhớ người còn trong vùng địch
 Đang dần mòn gục chết với tương lai
 Gặp vài kẻ véo von lòng nhân ái
 Ta tìm đến xin một chút tình người
 Để an ủi những ngày thừa còn lại
 Cửa cánh chim chờ thét gió tung trời
 Nhưng họ cho ta lọc lừa tráo chác
 Nghĩa đồng hương nhắc tới lại thêm buồn
 Tao ngao ngán cho tình đời đen bạc
 Về gục đầu trong men đắng tim quên
 Ta trách ta sao vẫn còn nặng nợ
 Trong khi ai cũng say giấc miên trường

Ai cũng vui vì đất trời rộng mở
 Ai cũng cười nghe ta nhắc quê hương
 Ôi quê hương giờ đang nằm thoi thóp
 Đang hờn căm rầy thoát lửa bạo tàn
 Đang chờ người muôn phương về xum họp
 Để chung lòng giết giặc cứu giang san
 Ôi trong ta hận thù cao ngút mắt
 Luôn dập dồn như sóng cuộn cuồng phong
 Bao năm qua giam đờ trong đáy huyết
 Giờ thét vang như chim được sổ lồng
 Ta nhớ quê hương những ngày sắp mất
 Ta thương nhiều qua từng giấc chiêm bao
 Quê ta giờ khổ đau và tan nát
 Lửa thù dâng cao vút tận trời cao
 Ta đã vẽ trong đờ chờ thê thiết
 Những lâu đài của Mẹ đẹp như thơ
 Ta sẽ chiêu hồn những những phản bội
 Đang lạc lảm trong phù phiếm hư vô
 Nhưng ta chỉ là lính già tàn phế
 Sống ngu ngơ như cây đứng giữa đường
 Thì có gì để gửi về cho bạn
 Cùng góp phần quang phục lại quê hương
 Thì ra ta cũng là phường hèn nhát
 Quên những ngày xưa liều thân đấu tranh
 Giờ mới biết bỏ nhà đi trốn giặc
 Chỉ để cho ta ngày tháng an lành

Bài đáp 4: TAO KHÔNG GỬI SÚNG

Mũ nâu 11... Gửi Nguyễn Cung Thương
như mọi lời tạ tội

Đọc thơ mày...
 Buổi trưa hè nắng cháy
 Tao nghe hồn chết lịm giữa mùa Đông
 Thấy xót xa cay đắng trong lòng
 Khi mày bảo chúng tao gửi súng
 Mày nói đúng,
 quả thật mày nói đúng!
 Làm sao hòa hợp được với lũ sài lang
 Lũ chó trâu, bạo ngược hung tàn
 Chỉ biết sống trên máu xương đồng loại
 Mười năm chúng ra công phá hoại
 Mảnh giang san gấm vóc của cha ông
 Đất miền Bắc, biển miền Đông

Chúng dâng cúng cho quan thầy Trung Cộng
Lũ tàu đỏ bắt giết dân đen
Chúng rút đầu cầm họng.
Cha, Thầy mới mở lời
Chúng hùng hổ ra tay
Khiêu nại kêu oan, chúng thẳng tay đoạ đầy
Coi mạng sống con người như cỏ rác
Mọi người ngó lơ trước bao tội ác
Hiệp định Hoà bình vừa ký ở Giơ Neo
Ngoảnh mặt đi chúng xé cái vèo
Văn bản Paris , chúng đem ra chùi dít...
Cả thế giới,
Cả nhân loại đều im thin thít
Mặc tình chúng lộng giả thành chân
Mở miệng ra là nói nghĩa nhân
Nhưng rất một phường buôn dân bán nước
Thế mà...
Có lắm kẻ, ngày xưa từng ăn trên ngồi trước
Từng hùng hồn tuyên bố: Sẽ vì nước hy sinh
Nhưng than ôi!
Đến nay, bỗng khúm núm hạ mình
Để xin được làm chó săn,
liềm gót giầy giặc Cộng
Có những thằng,
Áo cao mũ rộng
Bằng cấp đầy mình, kiến thức mênh mông
Mà một câu nói đơn giản
cũng chẳng chịu thuộc lòng:
“Hãy nhìn, chứ đừng nghe
những gì Cộng Sản nói”
Xuông tàu ra đi chúng thảm thương thật tội
Mặt mũi xanh xao, quần áo tả tơi
Còn bị lũ đầu trâu chửi mắng nặng lời
“Bọn đi điếm chỉ ôm chân đế quốc”
Nay được đám lưu manh xoa đầu
Gọi “Việt Kiều yêu nước”
Vội đem tiền về mở tổ hợp đầu tư
Rồi nhanh nhẩu hoan hô-bác đảng -nhuyễn như
Cùng một ruộc: trâu tầm trâu, mã tầm mã
Họ có thấy chẳng?
Những người chết,
Cũng bị đào mồ cuốc má
Lấy đất, bán đất chia nhau
Tranh thủ làm giàu

Chúng vợ vét cả tiết trinh em nhỏ...
Nghe mày hỏi, tao gục đầu xấu hổ
Súng đạn đâu mà gửi cho mày ?
Ngoài một chút sắt son nặng trĩu lòng này
Chắc mày hiểu vì sao:
“Tao không gửi súng...”

Bài đáp 5: ĐỂ NÓ CHO TAO

Mũ nâu Đoàn Trọng Hiếu

Đọc thư mày lòng tao đau quặn
Thằng cụt thằng lành cùng trần trở như nhau
Nhớ mùa hè đỏ lửa năm nao
Tao thẳng lính biệt động trấn ngọn đồi gió
Mày, thằng lính dù
nhảy vào An Lộc tăng viện cho tao
Được lệnh bàn giao, tao kéo quân vào thành phố
Không quên chỉ cho mày bìa rừng cao su đỏ
Giặc chót dày đặc, mày bảo: “để đó tao lo”
Sau 3 tháng tử thủ
Tao ở lại Bình Long, mày ra vùng lúa đỏ
Mãi đến Tháng Tư Đen vẫn chẳng được tin nhau
Tao vào tù rồi lưu vong nơi hải ngoại
Nay bỗng được thư mày lời bi hùng thông thiết
Mày bảo gửi súng cho mày,
tao không đành đoạn
Vì cuộc chiến bây giờ
không còn cần đến súng đạn
Mà cần đến trái tim rực lửa yêu thương
Mang lý tưởng tự do dân chủ nhân quyền
Đến tận hang cùng ngõ hẻm
Khi mọi người dân đều ý thức
Đó là ngày giặc cộng phải vùi chôn
Nhiệm vụ của mày là cùng dân oan
đi biểu tình khiếu kiện
Cùng công nhân bãi thị đình công
Còn nhiệm vụ của tao ở ngoài này
Là vận động chính giới nước ngoài
Vận động đồng bào hải ngoại
Tao đang ứng chiến ở sân bay
Chờ đến giờ G nhảy vào New York
Biểu tình chống thằng Nguyễn Tấn Dũng
Tao yêu cầu mày, “Để nó cho tao”

Cuộc chiến này không có tên Dương Văn Minh
Nhưng vẫn có Nguyễn Cung Thương
và Đoàn Trọng Hiếu

Bài đáp 6: TAO VẪN CÒN ĐÂY

(Nguyễn Quân, một người lính VNCH)

Đáp lời chiến hữu Nguyễn Cung Thương
Tao đã nghe tiếng gọi trong đêm trường
Như tiếng thét ngập tràn tình đồng đội
Tiếng kêu của mây cũng là
tiếng uất hận của quê hương
Mây cần súng đạn, không cần nổi xót thương
Tao còn nhớ những đêm phục kích trong rừng
Dưới ánh trăng xanh xuyên kẽ lá
Mây và tao chia nhau bắn tia
Từng tên quân giặc xâm lăng
Những trận xung phong xáp lá cà diệt địch
Đánh cho tan tác
Đánh cho quân thù kinh hồn vỡ mật
Bây giờ tội mình buông súng thật sao
Nhưng tội mình chưa giải ngũ được đâu
Ai anh hùng
Ai hào kiệt
Ai đã trả nợ núi sông
Trận chiến tàn nhưng cuộc chiến vẫn chưa xong
Nơi quê cũ bóng quân thù tràn ngập
Mỗi một thằng đáng nhận trăm viên đạn
Để đền bồi tội lỗi chúng đang mang
Đem tổ quốc núi sông ra dâng bán
Rước quân thù giẫm nát quê hương
Bán trẻ thơ phụ nữ cho ngoại bang
Cướp của dân oan
Banh da xẻ thịt giang san
Hùa nhau cắn xé quê cha đất tổ
Mây còn nhớ một lời của huynh trưởng
Không chấp nhận, không sống chung
Với loài quỷ đỏ
Không bao giờ nói chuyện hoà giải hoà hợp
Với chúng nó
Mây với tao là những thằng lính trận mạc
Đối diện quân thù
Chỉ có hai tiếng : XUNG PHONG !

một tiếng: SÁT !
Tiếng thét oai hùng từng vang dội
non cao rừng thẳm
Hen một ngày tội mình đào lỗ đem chôn
Những thằng chóp bu cộng sản
Cùng chủ nghĩa ngoại lai
Đưa dân tộc trở lại bình minh tươi sáng
Tội mây còn đó, tội tao còn đây
Chung vai sát cánh thể quang phục quê hương
Một lần nữa mây và tao sẽ có mặt
Trong đoàn quân xung kích dưới bóng cờ vàng
Nắm tay nhau cùng hát khúc khải hoàn

Thi sĩ Hoài Khanh

Hoài Khanh: Ông sinh năm 1923 tại Phan Thiết. Hiện cư ngụ trong nước. Trước 1975 ông là thư ký tòa soạn tạp chí Giữ Thơm Quê Mẹ. Ông đã xuất bản trên 10 tác phẩm gồm thơ và các sách chuyển ngữ. “Dâng rừng” là tập thơ đầu tay của ông xuất bản năm 1957. Trích đây một đoạn thơ của Hoài Khanh để chúng ta cùng hình dung tính chất bình dị hồn nhiên trong cách sử dụng ngôn ngữ đầy rung cảm của ông:

**Vì em là tiếng thiên thu
Hoá thân vô cối ngục tù nhân gian
Cho nên mộng cũng hoang tàn
Thiên thu ới cứ phụ phàng nữa đi**

Những tác phẩm thơ đặc sắc của ông gồm có: Hỡi người tóc tuổi áo bay, Thân phận, Gió bắc trẻ nhỏ đoá hồng và dế, Hơi thở ánh trăng và mặt đất...

Cái học của thời trước 1975 Việt Nam Cộng Hòa

Cái học của thời trước 1975, chương trình Trung Học có 3 cửa ải, muốn qua cửa ải nào cũng phải qua kỳ thi quốc gia:

- Bằng Trung Học (sau lớp 9 Đệ Tứ),
- Bằng Tú Tài I (sau lớp 11),
- Bằng Tú Tài II (sau lớp 12).

Để kỳ thi viết còn phải thi vấn đáp mới thoát nạn, vì vậy không có chuyện may rủi được. Đó là lý do sinh viên Việt Nam qua Pháp qua Mỹ học lấy ă.

Qua Mỹ, Pháp chỉ cần đưa ra cái bằng Tú Tài II là được ngay, khỏi cần thi SAT.

- Vì vậy thời VNCH, leo được vào Đại Học là oai lắm rồi, có bằng Cử Nhân thì là hàng hiếm, cử nhân Toán, cử nhân Vật Lý mỗi năm chỉ có 3-5% ra trường, vì vậy cái bằng VNCH sợ còn khó hơn học ở Mỹ nữa là đằng khác.

VNCH chỉ thua Mỹ ở trình độ Ph. D. mà thôi, vì VNCH không có research facility nên không thành lập chương trình Ph.D. tràn lan như nền giáo dục của VC.

- Bất cứ trình độ giáo dục nào của VNCH, qua Mỹ, Pháp đều học lấy ă. Thời VNCH, sinh viên Việt Nam qua Mỹ du học graduate ở UC Berkeley đã gây ấn tượng tốt với các advisor. Họ nhà tôi có người là đệ tử ruột của professor Egor Popov ở UC.Berkeley. Ai học qua lớp Mechanics of Materials phải biết tới cuốn sách của Popov, một cuốn sách được gọi là bible/kinh điển của môn strength of Materials.

- Mấy ông già Tiến Sĩ của VC cũng chưa chắc bằng trình độ của một người đỗ Tú Tài II thời VNCH, lý do dễ hiểu thời trước năm 1975, chương trình tiểu học + trung học của Miền Bắc chỉ có 10 năm (VNCH 12 năm), học đủ 10 năm thì lên đại học, chẳng thi cử gì cả. Chỉ bao nhiêu đó thôi đủ chứng minh là các ông bà tiến sĩ của VC toàn là thứ dỏm, dù có bằng tiến sĩ thiệt đi nữa.

Trâm Nguyên

PS.

Nếu ai là sinh viên của chương trình VEF, đang học ở UCB, Univ of Illinois, University of Wisconsin, NYU cứ tìm hiểu những luận án cũ của sinh viên thời VNCH thì sẽ hiểu.

VC sau khi cướp Miền Nam, đã gần 40 năm không làm đất nước tiến bộ được chỉ vì nền giáo dục dỏm mà ra thôi.

Gần 40 năm qua đào tạo được ai tương đối có tiếng đâu? Đừng vợ Ngô Bảo Châu, và Đàm Thanh Sơn vào nhé, vì hai người này do Pháp, Nga đào tạo. Nhưng theo đánh giá, hai người này cũng vào loại trung bình thôi, chứ chẳng có gì gọi là xuất sắc cả, vì cả hai giáo sư này ra trường hơn 15 năm nay mà chẳng đào tạo được một Ph.D. nào.

Trong khi người của VNCH có vài người nổi tiếng cả thế giới như:

- Bùi Tường Phong (cha đẻ của môn Computer Graphic) Họa Đồ Điện Toán Học, cựu giáo sư ở Stanford Univ, đáng tiếc ông này chết non (32 tuổi).

- Dương Hồng Phong, đang làm giáo sư ở Columbia University (tốt nghiệp Ph.D. Toán năm 23 tuổi ở Princeton Univ), cho tới nay đã đào tạo tới mấy chục Ph.D.

- Đặng Đình Áng, có text book ở Graduate level, đang được bán ở Mỹ.

- Trịnh Xuân Thuận (khỏi kê khai, vì đang nổi tiếng)

- Hà Trần Trí (Tri T. Ha) (textbook về môn Digital Satellite Communications) đang dạy ở Naval Postgraduate School in California)

Còn hậu duệ VNCH thì khỏi nói khá nhiều, tôi chỉ nhớ có vài người như:

- Trần Duy Trác đang dạy ở Johns Hopkins, đào tạo được cả chục Ph.D.

- Nguyễn Quang Trường đang dạy ở UCSD

- Clark Nguyễn đang dạy ở UC Berkeley.

Vài điều cho các bạn hiểu thêm vì các việc thực tế trong giới khoa học ở Mỹ.

- Một full professor lương chừng 300 ngàn đô là cao, trung bình chỉ 150 ngàn. Các người làm academics chỉ có cái DANH, chứ về tiền bạc hay thoải mái tinh thần thì họ thua xa các khoa học gia làm riêng.

Về dạy học, một full professor Khoa Học họ còn thua xa các Adjunct Professors, vì các người này có kinh nghiệm thực tế, có quan hệ và giao thiệp rộng. Mỗi khi dạy học, luôn đem vào lớp các kinh nghiệm THỰC TẾ bên ngoài vào nên các sinh viên đều rất hứng thú.

Nhiều khoa học gia ra làm riêng, ít người biết tiếng tăm, nhưng họ rất giàu. Nhiều công ty làm cho họ không trả bằng đô la vì khoa học gia ra làm riêng này chỉ nhận trả bằng stocks.

Đừng tưởng ai đó có chức “Assistant Professor” hay “Full Professor” mà ham. Họ rất khổ tâm đấy vì các tay “pro” này mà không xuất bản công trình khoa học gì quan trọng thì sống không bằng chết, nếu họ còn biết danh dự, xấu hổ là gì.

Học Ph.D ở Pháp rất khác ở Mỹ, Ở Mỹ rất nhiều cửa ải chứ không phải ai muốn học là học được, nhất là những trường có Graduate program nổi tiếng, ví dụ như những cửa ải phải có là:

- Điểm GPA của 4 năm học ở bậc undergraduate (bậc cử nhân). Muốn học Ph.D về ngành Engineering ở trường nổi tiếng như: MIT, Caltech, Stanford, UC Berkeley. Điểm phải có ít nhất là 3.7/4.0 trở lên .

- 3 lá thư giới thiệu của 3 ông thầy mà đã dạy mình ở bậc của nhân.

- Điểm GRE phải cao, thời tôi (mỗi thứ phải 725/800) còn bị MIT chê.

Muốn học toán ở những trường có program lừng danh như Princeton, Berkeley còn phải bị bắt buộc biết thêm 2 trong 3 ngoại ngữ: Pháp, Đức, Nga.

Dĩ nhiên những trường cũng nổi tiếng nhưng kém hơn thì sự đòi hỏi giảm đi ít hoặc nhiều. Ví dụ như trường của thằng con Ba Dũng học George Washington University, rất dễ vô, GPA chỉ cần 3.0 thì ok ngay.

- Khi vào được program Ph.D rồi thì chuyện được ông thầy đỡ đầu (adviser) thường rất quan trọng, thầy mà ghét thì từ chết đến bị thương.

- Bọn phái nữ học Ph.D cũng dễ hơn đám nam sinh viên, vì tâm lý chung các ông thầy thường hào ngọt, được ông thầy giúp đỡ thì công việc học hành rất dễ thở. Chưa hẳn vì ông có tính dê, nhưng tâm lý chung các cô cứ ỏn ẻn thì ông thầy

thấy thương, không nở giết. (Có nên tin tài nghệ của các bà/cô Ph.D không.)

Chỉ của ả GPA thôi là không qua lọt rồi. Nên nhớ học 4 năm đầu ở một trường có tiếng, ví dụ như UCLA, được 3.0/4.0 cũng được gọi là sinh viên khá rồi. Học ở UC Berkeley 4 năm đầu, mà kiếm được 3.5 thôi cũng được gọi là super rồi, ấy thế mà vẫn chưa chắc được lọt vào Ph.D program ở các trường top 5 về Engineering (có vài sinh viên than thở như vậy), cuối cùng họ đành phải chọn những trường ngoài top 5, ngoài sự ao ước.

- Vì vậy các sinh viên VEF từ VN qua quả thật là may mắn hơn các sinh VN ở Mỹ nhiều.

Mô hình PhD của Úc rất lạc hậu so với Mỹ, chỉ bằng 1/5 của Mỹ. Ngoài ra phẩm chất giáo dục Úc thua Mỹ rất xa. Những người tốt nghiệp Úc nếu muốn qua Mỹ phải thi lại, thường là rớt vì đẳng cấp không tới.

Một trường G8 của Úc còn thua top 25 của Mỹ.

.....

Còn việc MD và PhD thì người Việt Nam thường hiểu sai hoàn toàn vì do Việt cộng tuyên truyền ngu dốt mà ra. (giáo sư Nguyễn Văn Tuấn ở Úc là người quốc gia VNCH nhưng thờ ma cộng sản, luôn qua lại VN như cơm bữa.)

MD là chuyên môn về một lãnh vực hoặc nghề nghiệp nào đó, còn PhD là chuyên về academic của một môn nào đó. Những người có PhD thường là theo đuổi sự nghiệp nghiên cứu hoặc giảng dạy.

Còn CFA hay ACCA là chứng chỉ hành nghề trong lãnh vực tài chánh hoặc kế toán. Hãy nhớ cho rõ đừng hiểu lầm mà cứ bị “Việt Kiều yêu nước Việt cộng” nói phét.

Ông giáo sư Nguyễn Văn Tuấn ở Úc lại đề nghị VN nên theo mô hình đào tạo PhD của Úc. Chắc ông nghĩ ở VN không ai biết nghiên cứu ở Úc thì bị Nam Hàn, Sing, Taiwan, HongKong nó còn khinh!

Trong ngành business/management và kể cả bên engineering, ai vừa có PhD ở Mỹ, Canada mà xin job ở Úc thì hay bị nói vui là qua đó là “về hưu sớm”.

Việt cộng luôn muốn bắt chước Mỹ, luôn

muốn có cái gì đó đại khái như MD, DDS, PhD viết trên namecard (ghi hấn = tiếng Anh luôn như vậy mới ghê!) nhưng lại dốt, hiểu sai bét, cứ tưởng trên MD là cao học (master) y khoa, rồi tới tiến sĩ (PhD) y khoa mà không biết là MD (hay J.D.) là một professional degree.

QUÊ HƯƠNG TIẾNG GỌI ĐẦU NÔI

Giọt Buồn Không Tên

**Tôi về thăm lại quê xưa
Chiều loang loáng nắng đông đưa dây trầu
Hàng cau chờ đợi bao lâu
Mà sao mái tóc nhạt màu thời gian**

**Đường quê cỏ mướt chân hoang
Nhà ai khói bếp mờ màng chiều hôm
Gió chiều thoảng nhẹ hơi rơm
Mùi bông điên điển ngọt thơm âm nồng**

**Đàn trâu gặm cỏ thong dong
Cánh diều no gió trên đồng ruộng xa
Tiếng hò diu dặt ngân nga
Nghe sao ngọt lịm thiết tha ân tình**

**Đẹp sao đất Mẹ quê mình
Cầu ao bên nước sân đình tàng đa
Dù đi ngàn dặm trời xa
Quê hương vẫn mãi chỉ là một thôi**

**Đậm đà tiếng gọi đầu nôi
Sao nghe bồi hồi trong tôi tháng ngày
Vẫn còn nguyên nỗi đắm say
Cho tôi nghe vẫn vương hoài người ơi**

**Quê hương mãi đẹp ngàn đời
Ngàn năm vọng tiếng ời hời Mẹ ru
Ngọt ngào như gió mùa thu
Cho con say giấc cho dù tháng năm**

**Dấu đi muôn nẻo xa xăm
Quê hương nỗi nhớ lặng thầm Mẹ ơi.**

Ông Bình cọp và "gia cư liêm giá cuộc"

Ngày còn bé khi gặp tay này là tôi hãi, cũng đã qua 60 năm. Những ngày đầu tiên khi gia đình dọn về đây tôi còn là một chú bé 6 tuổi, hẳn ta lớn hơn tôi một hai năm hay hơn nửa thì phải, cao hơn tôi cả cái đầu và to con.

Vào một buổi chạp choạng tối, mẹ tôi sai đi mua đậu phộng ở tiệm tạp hoá của vợ chồng chú Sây người Sóc Trăng góc Minh Hương nằm đầu lưng với dãy nhà mặt tiền của chúng tôi. Trong tiệm chạp phở bước ra để về nhà, trên tay là món hàng vừa mua, tôi dừng lại xem đám trẻ con cỡ tuổi tôi trai lẫn gái đang chơi trò xúc bắt dưới ánh đèn đường mà lúc nãy khi qua đây tôi đã thấy. Bỗng đứng trong đám ranh có một thằng vẻ là chúa trùm, mặt mày tôi thấy ngay là hung tợn, lớn con hơn những đứa khác bỏ đám đông đi về phía tôi hách mặt hỏi: "Tây à (Tây, Tây lai) mua gì đấy?" Lúc đó tôi biết ngay tay này muốn kiếm chuyện. Nó nhìn tôi cười với cặp mắt lém lỉnh, tí hí đầy gian manh mà lúc đó tôi đã nhận thấy được. Tôi không trả lời, tay lạng lẽ đưa gói hàng ra phía sau lưng nhìn thẳng vào mắt nó. Lần đầu đụng với đám mất dạy, du côn tôi thấy sợ ngay, tự nghĩ sao mình ngu quá đứng lại làm chi? Nhưng đã lỡ. Nó chồm người tới đưa tay vòng sau lưng tôi cố giật gói hàng. Tôi đưa tay tránh, miệng nói: "Tôi đi mua đồ cho má tôi". Nó mở lớn mắt nhìn tôi miệng nói: "Đồ, đồ chó gì, đ. m thằng này láo". Miệng nói tay nó đâm ngay vào mặt tôi, tá quả tâm tình, tôi buông gói đậu phộng đổ tung tóe dưới đất tay

ôm mặt, lần đầu trong đời tôi bị đánh. Tôi ráng ngậm miệng không khóc ngồi xuống nhặt các hạt đậu vào bao giấy, nó còn nhận đầu tôi và nói: "Này từ đây gặp ông thì cẩn thận nhé, đừng ỉ đi xe trường mà hách với ông, xéo đi". Thì ra nó đã thấy tôi đi học bằng xe trường đưa rước trước đó. Trong lúc hành tôi thì nhóm bạn của nó chỉ đứng nhìn không một phản ứng.

Tiện đây nói có Trời Phật chứng giám, tới giây phút này tôi chưa bao giờ tỏ ra hống hách với ai cả dù trước kia cũng là một cấp chỉ huy khiêm tốn, gặp chuyện bất bình thì cũng nổi nóng vậy, con người mà, thời gian còn dài, cuộc đời chưa biết ra sao cho đến phút lâm chung để mà hống với hách. Trước trong quân ngũ, cho nhân viên đi phép, trở lại đơn vị họ mang quà ở quê lên cho tôi điều bị tôi từ chối mắng mỏ, có gì thì mang ra ăn chung với mọi người. Có lỗi nhẹ thì tôi che chở để ở trên không can thiệp nặng hơn, nhưng cũng đập bàn cảnh cáo vậy để cẩn thận hơn về sau, nóng mà. Sau đi làm bên Tây này, sống lâu lên lão làng được cân nhắc lên làm "chef" nhỏ, nhận nhân viên vào làm, được họ tự động cho quà cáp, dầu thơm này nọ, cũng

mánh lắm biết mùi tôi dùng, nhất quyết từ chối, lớn tiếng "hừ", còn như vậy nữa thì sẽ đề nghị cho nghỉ việc vì tắc trách trong việc làm. Làng xóm nghe được nói: "Sao ông đại quá, cho nó vào làm luôn nhè ra nó phải hiến 3 tháng lương, vì như vậy nó có việc làm chánh thức để được bảo lãnh vợ hay chồng nó qua đây đó là thời giá ai cũng biết đó ông". Tôi nghiêm mặt trả lời: "Tao không phải loại người đó dù đã nghe từ lâu". Có lẽ vì vậy, ngày tôi về hưu, ông chủ ngôi chết trân nhìn tôi không nói được, tay run vì bệnh Parkinson, cô con gái thay thế làm chủ muốn tôi tiếp tục làm thêm nữa dù rằng lương tôi có chút đỉnh hơn người mới vào và họ sẽ có lợi hơn, nhưng tôi nhất định khiếu từ vì đã quá mệt mỏi, nhưng cái chánh là các con đã tự túc được trong cuộc sống. Bà chủ con này cùng người directrice với tất cả nhân viên từng người ôm tôi khóc sụt sùi trước mặt vợ con dưới ánh chớp của những cái flash. Hình ảnh này sẽ theo tôi đến cuối cuộc đời. Còn nhỏ khi chưa có trí nhớ, trong gia đình nghe các dì cậu nói mẹ tôi là người khá giả khi còn cha tôi bên cạnh và "một thời gian dài sống trên nhung lụa" dù ông đã ra đi, nhưng khi lớn khôn và đi học, mẹ tôi đã xa sút. Sau đó mẹ tôi trở lại đời công chức với đồng lương rất giới hạn cho nên cuộc sống của tôi theo vậy cũng rất khó khăn.

Trước gia đình còn ở xóm đạo gần nhà thờ Huyện Sĩ thì còn rất nhỏ, nhà có chị vú chăm lo, không có chuyện chạy chơi ngoài ngõ với những đứa bé khác, nhưng khi vào Chợ Lớn này và bắt đầu đi học thì sự kiện đổi khác, chơi với các trẻ trong xóm bằng tuổi của mình, mới biết thế nào là dân du côn du kê. Nhà mẹ tôi vừa mua và dọn về ở là dãy cuối cùng của cư xá Nguyễn Trí Phương, còn gọi là cité Lacaze khi ông Diệm chưa trở lại, được xây từ những năm đầu của chính phủ quốc gia (Thủ tướng Xuân, Tâm, Hữu...) qua tiền viện trợ Mỹ. Bà con nào ngày xưa đi chợ này chắc phải nhớ trước khi vào lòng chợ phía bên trái trên vách tường có vẽ hình hai bàn tay bắt vào nhau với hai lá cờ Việt-Mỹ dưới có hàng chữ tựa như "Mỹ quốc viện trợ". Một cư xá khổng lồ dọc theo đường Trần

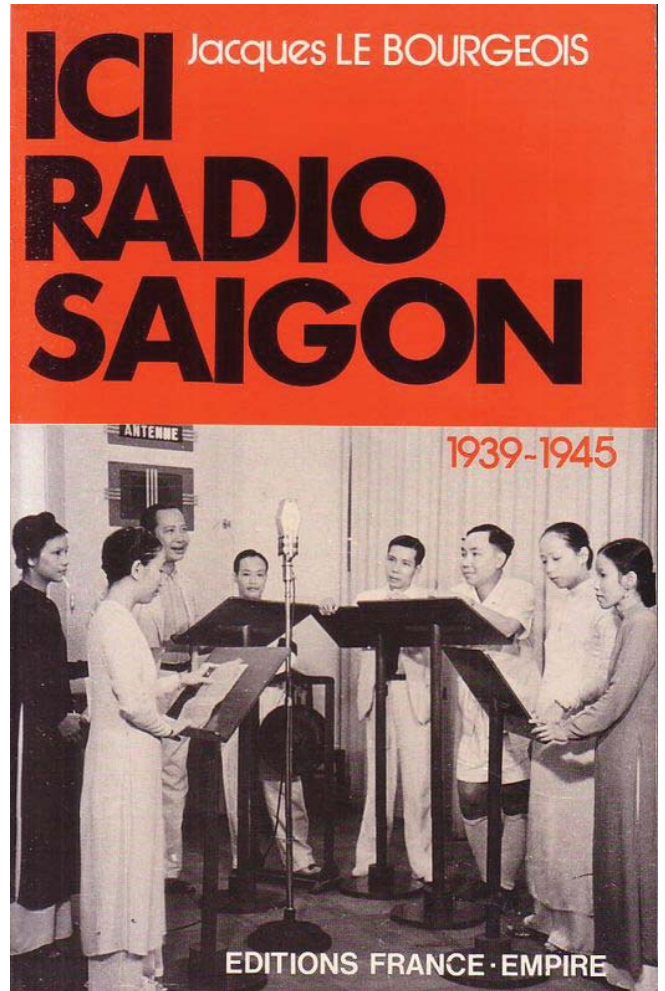
Quốc Toàn (Pavis) chạy dài bắt đầu từ đường Nguyễn Trí Phương (Lacaze) đến cuối là đường Nguyễn Văn Thoại (Maréchal Foch) qua những đường Triệu Đà (Lacoste), Nguyễn Kim (Emile Béliard)... Có chợ, có trường học (tiểu học), có chẩn y viện với bác sỹ, y tá khám bệnh, nha sỹ khám răng và phát thuốc miễn phí cho đến khi cộng sản vô, có bót (poste) cảnh sát lèo tèo vài ông, thỉnh thoảng một cặp đạp xe đạp đi vòng cư xá gọi là giữ an ninh y chang hai chàng cảnh sát mà chúng ta thấy trong film "La traversée de Paris" với hai danh hài Louis De Funès và Bourvil bên này vậy.

Trước chợ có bồn nước phun như bông sen chiều sâu cỡ người lớn, con nít thường hay nhảy bậy xuống tắm bị cảnh sát bận quần xà lỏn nhảy xuống bắt giữ sợ chết chìm mời cha mẹ lên lãnh hoài, đến năm 66 lấp đi để xây tượng vua Quang Trung Thánh tổ ngành Quân Vận như mọi người đã thấy sau này. Có máy nước công cộng, fontaine des amours đây, với những nàng Marie "Sen" gánh nước mướn, dành giết kẻ trước thành người sau, người sau thành kẻ trước (bên này thỉnh thoảng cũng thấy ở những caisses hyper marché hahaha) đánh nhau bằng đòn gánh, chũa, free, xả láng, robinet thay thường xuyên, và có... piscine cũng công cộng (chùa luôn), lộ thiên, nằm chình ình trước trường Nguyễn Trí Phương, thay nước mỗi tuần một lần, cái này tới bây giờ bên Tây cũng chưa có nghe bà con. Cái piscine này trở thành nạn nhân của chính sự thành công của nó, vì không có người giữ gìn trật tự và trong coi, chùa mà, miễn phí, quây cho tiêu, chấm mút cho đã, chia chát giữa phe ta, không giữ gìn, thói đời như vậy, lập bande lập đảng, phe ta, tụi nó, đập lộn nhau, đập nhau chết chìm thường xuyên nên được vài năm thì tòa đồ chánh cho lệnh lấp đi.

Học làm văn minh khó lắm, phải có thời gian. Trên phần đất này nói rộng xây thêm các lớp học với hai dãy nhà tiền chế và văn phòng phường Nguyễn Trí Phương như chúng ta đã thấy sau đó. Chính những hình ảnh dành giết nhau, cá lớn hiếp cá bé, phe đảng đập vào mắt tôi ở cái piscine này khi theo người cậu ra đây đã cho

tôi thấy cuộc sống xã hội bên ngoài không bình thường như khi ở trong nhà.

Dù con nhỏ, như từ đó tôi đã có cái nhìn dè dặt cuộc sống ngoài đời. Trên miếng đất piscine đã lấp và trước chẩn y viện (dispensaire), để bịt miệng và hăm dọa giới truyền thông, cộng sản đã ám sát chết ký giả Từ Chung nhà gần nhạc sĩ Trường Hải và cũng gần đó là nhà bà con bên vợ nhạc sĩ Lam Phương (bà Túy Hồng) bằng súng ngắn khi ông đi làm về bước xuống xe Peugeot, làm tất cả mọi người bàng hoàng và run sợ vào năm 65. Khoảng đầu năm 60, chúng tôi vẫn thường thấy ông Lam Phương và bà Túy Hồng từ cư xá Lữ Gia đến thăm người nhà bằng chiếc Dauphine màu xanh lý mới cáo xèn. Ngược lại phía sau dãy nhà tôi là một xóm nhà lá còn lại của cư xá chưa xây kịp vì chiến tranh Việt-Pháp nên các người tỵ nạn tứ xứ kéo về đây tự dựng nhà lên, lúc đầu là nhà lá rồi sau từ từ có tiền xây nhà gạch. Không phải ở "chùa" đâu. Một hôm sẽ có một anh chàng kẹp cartable dưới cánh tay đến với một cây thước xếp của thợ mộc, đo khoảng đất của nền nhà từ đó sẽ tính ra tiền để buộc chủ nhà trả tiền mượn đất. Đó là đất "Chà", gia cư liêm giá cuộc không xây được lô đất này vì dân chúng đã ở tràn lan nên trả lại chủ của nó là "Chà chesty". Mấy ông Tây qua chinh phục được Việt Nam rồi đem luôn cái đám chà (Ấn Độ Pondichery) qua làm cha dân Việt thật là đáng trách. Cách đây đúng 31 năm, vào dịp hè, tôi vào FNAC để mua thêm cái ống kính zoom dài cho máy ảnh của mình, ghé qua hàng sách kiểm cuốn nào hay để mua luôn như thường lệ, bất chợt thấy trên kệ để các tác phẩm mới ấn hành có cuốn "Ici radio Saigon" của nhà Éditions France-Empire" tác giả là Jacques Le Bourgeois. Thấy chữ Sài Gòn mừng quá như bắt được vàng chụp ngay. Cuốn sách viết theo dạng hồi ký và thêm tình tiết của tác giả nói đến thời gian mà ông đến Sài Gòn năm 1939 và ra đi năm 1945. Ông Le Bourgeois được lệnh của chủ từ Paris qua Sài Gòn để thành lập và làm giám đốc đài "Radio Sài Gòn". Trong đó có vài hàng trong một chương (chapitre) nói đến ngày ông đi theo ông toàn quyền Đông Dương lúc bấy giờ (năm

40) là tướng Catroux, tiền nhiệm của Đô Đốc Decoux đến khánh thành trường đua Phú Thọ là nơi gần nhà của mẹ tôi, run lên vì xúc động khi đọc đến đoạn này ông tả, từ thành Ô.Ma (Tổng nha cảnh sát cũ) hướng về Phú Thọ, đoàn xe của ông đi qua "plaine des tombes" bãi tha ma hay cánh đồng đầy những nấm mồ theo ý nghĩ của mỗi người.

Như vậy trước năm 40, nơi đây không có người ở mà chỉ có hoang vu với những mồ mả khi chưa xây thành cư xá, chạy dài từ ngã bảy Lý Thái Tổ (camp Pétrus-Ký) đến trường đua ngựa. Nhà ông Bình này ở trong cái xóm nhà lá còn lại vì chưa xây thành cư xá đó. Một gia đình từ ngoài bắc di cư vào, lúc đầu ở trong trại tạm trú không rõ nơi nào, sau rời trại tự túc mua cái nhà lá này để định cư. Gia đình gồm cha là tùy phái làm việc ở Nha Kiến Thiết, mẹ ở nhà lo chuyện bếp núc có cái chái bán quà vặt cho con nít (kẹo, bánh... lung tung), hai bà chị một thời gian cũng vào làm cùng sở với cha, sắc đẹp bình thường

nhưng rất... sexy. Hai bộ ngực không biết có độn gì hay không nhưng... kinh khủng, hết hồn. Ba cha con thường đi làm chung xe bus với mẹ tôi. Các thanh niên cỡ đàn anh chúng tôi thấy hai chị đi qua thường huýt sáo “que... quýt“, hai nàng ngoe nguẩy tỏ vẻ chả cần ai. Một hôm bà chị cả làm đám cưới đạm bạc với một anh chàng đồng nghiệp thật nhanh, không phải để chạy tan đâu ...mà vì có cái bầu sanh sớm thời gian ngắn sau ngày cưới. Gây ra một cái "polémique, scandale" trong xóm nghèo. Cô em gái út gương mặt giống hệt ông anh, có lẽ nhỏ hơn tôi vài tuổi, trong không có cảm tình chút nào. Sau này theo các bạn vào rạp Thống Nhất gần dinh Độc lập và sở thú coi xổ số (trước khi dời về rạp Hưng Đạo), trên sân khấu thấy cô nàng này với các người bạn nhỏ cùng lứa tuổi đứng trước những cái lồng chứa các trái banh có đánh số đưa ra cho công chúng xem. Tôi xin phép viết thêm về "Gia cư liêm giá cuộc" trực thuộc tòa đô chánh chuyên lo việc xây cất nhà rẽ tiền của đô thành Sài Gòn nơi đây. Khi chương trình xây cất cư xá Nguyễn Tri Phương tạm chấm dứt vì không thể giải tỏa được, dân chúng về ở bừa trên lô đất này càng ngày càng gia tăng đến đầy nghẹt, như những ai đã thấy trước Mậu Thân 68 và bị thiêu rụi bởi cộng sản tràn về lúc tết năm đó. Vì nhu cầu dân số và người tỵ nạn chiến tranh từ các vùng quê đổ lên Sài Gòn sinh sống. Tòa đô chánh đã thương lượng và mua lại vườn cao su Phú Thọ, chủ nhân là "Tòa giám mục địa phận Sài Gòn", chưa nâng thành “Tổng giám mục“. Lúc ấy là cuối thời gian của ngài giám mục Jean Cassaigne (cha của người cùi, père des lépreux) làm giám mục địa phận tiếp nối qua tay ngài giám mục Nguyễn văn Hiền (Simon Hòa), mọi việc mua bán đã xong nên đã xây lên cư xá Lữ Gia như chúng ta đã thấy sau đó. Anh em tôi cũng đã cùng những đứa con nít trong xóm quây thường kéo lên vườn lấy củ để dán lên những banh cao su bị xì. Cha Cassaigne (1895-1973) vào những năm 30, ngài đã lập làng cùi cho người thượng ở Djiring (Di Linh). Khi đang làm giám mục địa phận Sài Gòn, ngài phát hiện triệu chứng của bệnh nan y đó phát ra do trước đã gần gũi và chữa trị

cho họ. Vì lý do trên ngài đã xin từ chức giám mục địa phận và đã trao lại chức này cho ngài Simon Hòa để trở lại Di-Linh cho đến khi qua đời và chôn tại đây.

Một buổi tối, Hiếu em tôi từ ngoài chạy hốt hải vào nhà mặt lấm lét nói trong hơi thở "Thằng Bình nó rượt em". Cái sợ tan biến ngay trong tôi khi đứa em bị người ta ăn hiếp. Tôi vớ lấy cây san hồng dùng để gài cửa vào ban đêm phóng ra ngoài. Thằng Bình đứng ngay trước cửa nhà, mặt hun tợn như con cọp nhìn tôi khiêu khích, không chần chờ tôi đập nó bằng cái cây trong tay, nó né tránh, tôi lại đập lần thứ hai, cái cây vượt khỏi tay tôi văng đi xa, nó trợn mắt nhìn tôi miệng nói "mày chết với ông", nó cuối xuống để nhặt cái cây thì tôi cũng chụp ngay cái thùng rác chị giúp việc đã để trước đó cho mỗi sáng xe hốt rác hốt đổ lên đầu nó, mọi thứ cạy thừa trong ngày tùm lum trên người, nó ngược nhìn tôi với đôi mắt kinh hải vì phản ứng bất thường của tôi không như những lần khác Nó bỏ chạy đi miệng còn nói "đ. m mày sẽ chết với ông". Vào nhà Hiếu nói với tôi "anh thấy không mặt nó như con cọp". Từ đó hai anh em tôi gọi hấn là "Bình cọp", và kể từ đây xóm nhà lá là lãnh địa của nó, chúng tôi không bao giờ đặt chân đến nữa, ngược lại một thời gian dài nó cũng không léo hánh đến cửa nhà tôi cho đến ngày nọ ghé báo tin "Tám cục đất" bạn nhỏ của tôi qua đời vì ngựa đạp khi đang đùa. Bất chợt đang đi đâu mà gặp nó, từ xa là tôi tránh ngay, vì sợ cũng có, nhưng chánh là không muốn lồi thồi.

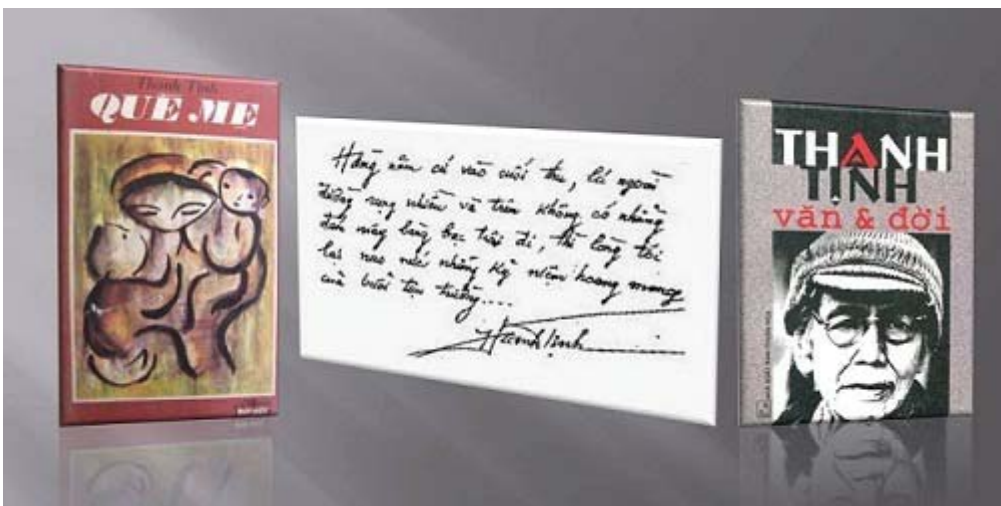
Đến khi học hết lớp huitième (CM1), mẹ tôi hoàn toàn kiệt quệ về tài chánh nên không thể cho anh em tôi học trường Pháp nữa vì học phí quá cao với khả năng của bà. Anh em tôi phải ra học tư ở trường Việt. Lúc ấy vào lúc hè có lớp dạy thêm cho những học trò chuẩn bị lên lớp trên ở trường Lạc Hồng trong xóm phía sau nhà chúng tôi. Buổi học đầu tiên mà tôi vào học trong lớp đó chứa nếu tôi nhớ không lầm khoảng bảy tám chục đứa có trai lẫn gái, hai lớp học chung, lớp nhì và lớp nhứt (sau này gọi là lớp 4 và lớp 5). Vào mùa hè mà chịu đóng tiền đi học thêm thì toàn là dân chăm chỉ học hành, nên

trong lớp lúc nào cũng yên lặng nghe thầy giảng, một lớp chia hai bên (nhì, nhứt) giữa lối đi khi ông giảng bên này thì phía bên kia làm bài hoặc ngược lại. Tôi thì chẳng ra nhì mà cũng không ra nhứt cho ngồi hàng đầu để thầy kèm riêng. Trước đây có học nhiều tiếng Việt đâu? Một tuần chỉ có một giờ mà đến khi lên dixième (CE1) mới có giờ tiếng Việt. Mà các ông thầy dạy Việt ngữ thường là những người lớn tuổi đã về hưu được "Centre culturel Français" tuyển vào, trong đó có thầy Võ Văn Hồ đã từng là giám đốc nha học chánh (hình như ở Cần Thơ) là bạn của ông ngoại theo lời của mẹ tôi. Chỉ có một giờ nên các thầy đem sách lịch sử Việt Nam (những học sinh VN có quốc tịch Pháp lơ là chuyện này, còn dân da trắng thì vắng mặt) vào đầu giờ phát cho học sinh mỗi người mỗi cuốn để đọc (đọc mò) và nghe thầy giảng, cuối giờ thu lại, chả có chánh tả, tập đọc chi cả. Nhờ vậy tôi mới biết có Hai Bà Trưng, Lý Thường Kiệt, Nguyễn Huệ v.v... Bài chánh tả đầu tiên của tôi trong lớp học tư này, thầy Tấn, trẻ có hàm răng mái tây hiên (người bắc di cư tôi còn nhớ tên) đọc cho cả lớp cùng viết đó là bài "Tôi đi học" trích trong cuốn "Quê mẹ" của nhà văn Thanh Tịnh, chắc chắn ai đã trải qua cuộc đời học sinh cũng phải biết. "Hằng năm cứ vào cuối thu... Hôm nay tôi đi học". Giọng văn này sau mà hao hao giống giọng văn của Anatole France quá trong "Livre de mon enfance", chỉ khác tiếng Tây và tiếng Việt mà thôi. Thôi, tôi không phải là người bình văn. Chỉ có vài chục hàng nhưng tôi đoạt giải quán quân trong lớp, 42 lỗi, nhớ cả đời. Bảy

tám chục đôi mắt nhìn tôi như con quái vật. Mãi đến sau này khi đã trưởng thành vô tình gặp lại vài cô bạn gái cùng học trong lớp đó gọi tôi "Ông 42" may là không phải số "35", quê, nhưng chỉ biết cười xòa ỏn ẻn, rùng vai. Ngược lại vào giờ Pháp văn (chỉ có một giờ mỗi tuần ở lớp nhì và nhất trong chương trình của Bộ Giáo Dục trước năm 60) tôi là "thầy" của cả lớp vì được ông giáo cho lên bản cầm thước chỉ các bạn đọc chữ Pháp (vocabulaire) đúng giọng mà ông đã viết sẵn. Sau đó tôi vào học lớp tiếp liên (ở trường Hồng Đức, đường Bà Hạt) để thi vào trường kỹ thuật Cao Thắng, và cũng năm đó tôi vào hội Hướng Đạo Việt Nam ngành thiếu (vì thành niên). Một hôm bất chợt đạp xe đi học gặp ông "Bình cọt" cũng mặc quần áo xanh kaki nước biển như tôi. Thật ngỡ ngàng, lần này hẳn nghiêm trang hỏi trống tôi "Cao Thắng" à? Tôi cười trả lời "Nguyễn Trường Tộ" à? Hai đứa trên túi áo trước ngực đều mang miếng vải thêu tên trường. Lúc ấy trường Nguyễn Trường Tộ còn nằm trên đường Hồng Thập Tự kế tòa đại sứ Pháp, khi tòa đại sứ Mỹ trên đường Hàm Nghi bị cộng sản đặt chặt nỏ năm 1965 nên mới xây tòa đại sứ mới trên đường Thống Nhất và phía sau là trường Nguyễn Trường Tộ phải tạm thời dời về ở chung với nha kỹ thuật học vụ đường Phan Đình Phùng gần đài phát thanh. Nói tạm thời nhưng đã ở luôn cho đến sau này. Trong giới học trò kỹ thuật có cái luật bất thành văn mà ai cũng biết, đó là học trò Nguyễn Trường Tộ là "đàn em" của Cao Thắng. Ấy thế đấy hahahaha, cho nên hôm đó "ông Bình" đã nhỏ nhẹ với tôi chớ không còn

như con cọt ngày nào.

Nhưng tôi có bao giờ nghĩ đến chuyện cũ, với lại phải tỏ ra mình là đàn anh chứ? Dù rằng khi còn đệ nhứt cấp cũng ngang nhau, nhưng bên Nguyễn Trường Tộ không có đệ nhị cấp nên phải qua Cao Thắng để học tiếp. Tôi

nói đây là trước 68 nhé, còn sau đó thì tôi không rõ. Có điều nó để anh em tôi yên là mừng rồi, nó nhìn tôi mặc đồng phục Hướng Đạo với cặp mắt cũng khác trước. Còn riêng tôi lên hết đệ lục bị thầy Weigang huấn luyện viên hội tuyển Việt Nam đoạt giải Merdeka (năm 66 sau đó) cũng là giáo sư của ban Tây Đức (tiền thân trường kỹ thuật Việt Đức) dự khì thi qua bên ấy khi lép bép nói tiếng Pháp với ông, đó là chuyện khác tôi sẽ viết ra nếu có dịp. Sau đó tôi biết "Bình cọt" không phải thi vào trường như những người khác mà qua sự quen biết (một giáo sư phải lòng người chị) đã xin cho Bình vô lớp "sinh công". Sinh công là những người do quen biết các thầy hay nhân viên nhà trường đưa vào để vừa học nghề vừa làm tập dịch trong trường. Từ đó tôi không còn bị quấy rầy bởi chàng này nữa. Năm 65, học trò các trường ở Sài Gòn bị cộng sản xúi dục, làm loạn đập lộn với nhau. Ông thượng tọa quá khích Thích Trí Quang muốn làm tổng thống hay giáo chủ gì đây (Tôi là người Phật Giáo có quy y và có thời gian làm trưởng gia đình Phật Tử khi rời Hướng Đạo nhưng sự thật tôi phải nói lên) bị cộng sản giật dây phía sau học trò Phật Giáo và du đảng Cầu Muối đánh lộn đập phá các trường có người bắc di cư và các trường học thân Thiên Chúa Giáo. Phía Thiên Chúa Giáo bị Vũ ngọc Nhạ giả đò làm việc với cha Hoàng Quỳnh đi vòng các xứ đạo và lên tận "Hố Nai - Gia Kiệm" xách động thanh niên kéo về Sài Gòn đập lộn với phe Phật Giáo. Sau này năm 69 khi C.I.A Mỹ thông báo cho tình báo Việt bắt nhóm điệp viên của Nhạ mới biết y đã nhúng tay vào việc này, hai bên Phật và Thiên Chúa đều vô xiếc của chúng nó để làm loạn miền Nam. Rất may Thượng Tọa Thích Tâm Châu và Linh Mục Hồ Văn Vui lên đài phát thanh kêu gọi hai bên bình tĩnh và chấm dứt sự kiện mâu thuẫn đó. Ông Bình ngày đó đã tham gia tích cực đập lộn với học sinh Nguyễn Trãi phần đông là người bắc di cư được các thanh niên ở Hố Nai, Gia Kiệm lên ủng hộ, trường này lúc bấy giờ ở tạm sau di cư năm 55 ở một trường tiểu học đối diện bên hông ty cảnh sát quận nhứt lại gần trường Nguyễn Trường Tộ mới ra nông nổi. Trường

Nguyễn Trãi sau chuyển về đường Trịnh Minh Thế mới xây lên. Sau vụ này ông Bình bị đuổi học và bỏ học luôn. Mậu Thân việt cộng về đốt khu nhà lá của Bình, gia đình dọn vào trại tạm cư Tòa bố (tỉnh Chợ Lớn ngày trước) nằm đối diện với trường Hùng Vương, sau ra ở chung cư Minh Mạng tôi được tin qua những người bạn trong xóm. Từ đó thì giang hồ tứ chiến, trở thành trùm du đảng, đảng lính biệt kích Mỹ lãnh tiền đầu quân, đào ngũ đảng lính Việt lấy tiền đầu quân lại đào ngũ... macô, macáo chẵn gái điếm... vào ra Chí (Tiếng lóng của dân du côn để chỉ khám Chí Hòa) như cơm bữa. Tôi đã trở về làm việc tại Bộ Tổng Tham Mưu ngay sau hiệp định Paris năm 1973, phương tiện di chuyển hàng ngày là xe bus của Bộ để đưa đón nhân viên ngừng tại ngã tư Nguyễn Văn Thoại và Trần Quốc Toản gần nhà tôi. Khoảng giữa năm 1974, một buổi chiều sau khi xuống xe chuẩn bị băng qua đường để vào nhà gặp đèn đỏ xe cộ đông nghẹt đang ngừng, một chiếc Jeep quân cảnh mui trần với 2 nhân viên ngồi phía trước dẫn độ 3 quân phạm bị công ngồi ghế sau. Bỗng có nhiều tiếng la từ chiếc Jeep, một quân phạm nhảy ra khỏi xe đuổi theo là một quân cảnh tay cầm súng colt 12 bắn chỉ thiên 2 phát. Người quân cảnh còn lại tay cũng cầm súng Colt chĩa vào 2 quân phạm còn đang nhòm người ra lệnh ngồi xuống, bắt đưa hai tay lên đầu dọa bắn. Tôi biết ngay có chuyện xổng chuồng nên bước vội đến ngay, cùng lúc có vài quân nhân đang đi đường cũng đến tiếp tay. Lúc ấy tôi đang mặc quân phục bốn túi bỏ ngoài như thường lệ, trong người cũng đang lặn cái "Beretta" của người bạn đồng nghiệp Mỹ cho trước khi về nước đã được hợp thức hóa bằng giấy phép mang từ khi ở Ban Mê Thuật. Thấy chúng tôi tiến tới, người quân cảnh này gật đầu chào, hai tay còn đang cầm Colt chĩa hai người kia. Tôi nói ngay để anh an lòng: "Anh cứ làm nhiệm vụ, có chúng tôi đây". Trong khi tay mặt của tôi chỉ vịn bên ngoài hông áo nhưng không rút súng ra để mọi người thấy. Người này ra lệnh cho hai quân phạm ngồi trở lại đằng hoàng và còng tay như trước. Thì ra hai quân nhân này đang đưa ba quân phạm trên đường đến Tòa Án

Quân Sự gần đó, chỗ mũi tàu trường đua Trần Quốc Toản, Lê Đại Hành và Lãnh Binh Thăng. Lợi dụng lúc xe ngừng và đông người, một trong 3 quân phạm đã dùng chìa khóa giả tự tạo từ trước mở còng thoát chạy như tôi thấy. Vài phút sau, thấy mọi người chạy xô đến con đường nhỏ dẫn vào chung cư vì hiếu kỳ, chỉ trong chốc lát đám dân chúng kéo trở ra kèm theo người quân cảnh đang dẫn tên xổng chuồng bị còng tay phía sau, đầu cúi xuống, người quân cảnh giật dũ nện lên lưng những cú matraque miệng nói : "mày hại tụi tao, đm mày hại tụi tao". Phải rồi ở tù thế như chơi vì bất cẩn để tù bỏ trốn. Tôi nói nhỏ với người quân cảnh đang kèm hai quân phạm kia: "Nói anh ta nhẹ tay, dân chúng chung quanh đang nhìn, đã lỡ rồi, thế nào tòa cũng xử nặng thêm". Bất chợt khi người quân phạm kia bị đẩy lên xe, mắt nhắm nghiền chắc đau vì những cú matraque tôi nhìn được là "Bình cọt". Tôi tránh mặt ngay sau lưng những người quân nhân đang đi đường đến phụ cho 2 quân cảnh để Bình không nhìn được tôi. Trước đó khi phóng chạy vì là người cũ ở đây, Bình biết rõ các ngõ ngách trong xóm, vừa qua khúc quẹo, anh chàng phóng ngay vào nhà Hiệp bình hơi (vì cha trước đây làm nghề hàn nên trước nhà có những chai oxy gió đá), nay là tiệm café có nhạc. Nhưng người quân cảnh đã nhanh chóng phóng theo vào nhà chụp và lôi ra được.

Sau 30 tháng tư liều mạng từ chối xếp hàng vào tù, tôi khai man, lừng lơ con cá vàng, tối đâu thì tới, đi đi, về về, dẫy phố mặt tiền của chúng tôi đại đa số đều dính líu đến chế độ cộng hòa hay không trực tiếp làm việc nhưng được hưởng bổng lộc, kẻ đã ra đi, có người đã tự xếp hàng vào tù, chẳng ai ngó ngang đến ai, lo cuộc sống không có ngày mai của mình. Thật là những ngày buồn thảm. Tôi và một ít bạn cũ tính chuyện đội đá vá trời, nối film, tắt đèn làm lại. Một hôm có hẹn với một người từ miền tây lên, điểm hẹn do họ cho là ở ngã bảy Minh Mạng. Ở đây sau ngày dứt film, các quán café vỉa hè với những cái bàn thấp lè tè tràn lan, dân bán buôn xe đạp, thật có, ăn cắp có, dân "ăn bay" (giật đồ bằng xe gắn máy, ăn rồi bay đi), "quái xế" (ăn cắp xe), "ăn

hồ" (ăn trộm), "giật đồng" (giật đồng hồ), "lương khuôn" (móc bóp), bóc giảng (giật dây chuyền)... các thứ lung tung xềng tụ tập ở đây. Tôi chợt dạ tự nghĩ sao không hẹn nơi nào mà lại chọn nơi đây làm gì mà không có tay mắt của công an. Tìm được chỗ có cái bàn đã quy định, tôi gọi ly café, các cô nàng bán chắc cũng là những người bắt buộc thất nghiệp như tôi hay bỏ học ra buôn bán kiếm sống, nhìn vẻ sẵn đón khách lụp chụp là biết ngay. Ngồi giả dạng cầm tờ "Sàigòn giải phóng" cuối đọc như quy định chưa nóng chỗ thì có tiếng nói đàn ông nhỏ giọng từ cái bàn đối diện vừa mới đến sau tôi vài giây: "Zời ơi, sau mà đại thế, chết, chết, xéo đi ngay". Tôi giật mình liếc mắt lên... Ông Bình cọt bằng xương bằng thịt trước mặt tôi, già đi nhưng vẫn tỏ cung cách anh chị khi gọi ly café. Tôi biết chắc rằng khi ấy nếu có một nàng vệ nữ đứng trước mặt tôi mời gọi thì tôi cũng chắc chắn rằng không có một cảm xúc nào dấy lên được trong tôi. Tôi cười gượng gạo (teo) hướng về Bình : "Khỏe không?". Sao tôi thương và tội cho tôi quá lúc ấy và nhiều lần khác sau cái ngày ôn dịch 30 tháng tư vậy nè ? Đừng có đại mà đứng trước mặt tôi nói những điều gì đó tán thưởng cái chế độ bán nước này, tôi sẽ ghét cả đời dù vì lịch sử, sống trên đất nước vẫn minh mà chào hỏi nhau, tôi coi như một đồng phân dôi bỏ, ghẻ lở. Về bên đó mà sống với bọn chúng, đừng ở đây mà tuyên truyền không công cho chúng khi đã có thời cầm thẻ ty nạn (dỏm).

Bình vẫn ngồi nhìn ra đường làm như nói

chuyện một mình tiếp : Ông đi ngay đi, họ truy lùng những người như ông lắm đấy. Tôi cũng nhìn sang chỗ khác nhỏ nhẹ chống chế trống không, tổ có làm gì đâu mà phải đi. Bình hơi cáu tiết, này đừng vớ vẩn nữa, thằng Lợi Thu Thủy (nhà có tiệm may do người chị mang tên này) đã nói hết với tổ về việc làm của đảng ý, nghe tổ hãy xéo đi, họ đang dùng những người như tổ (đầu trộm đuôi cướp nay xổng chuồng ra ngoài) truy tìm những người như đảng ý (trốn tập trung cải tạo v.v...). Lợi ở đường Nguyễn Kim gần nhà tôi, chúng tôi là bạn học với nhau khi học lớp tiếp liên, trước đó Lợi học tiểu học ở Đỗ Hữu Phương (sau đổi lại là Hùng Vương). Khi về làm việc trở lại ở Bộ Tổng Tham Mưu (Đơn vị 15 bí số của cục nghiên cứu và điều hành trung ương phòng 7).

Đi làm bằng xe bus đưa đón của Bộ, tôi gặp lại Lợi đang là tài xế của xe bus, hai người gặp nhau tay bắt mặt mừng, Lợi lúc ấy đã có vợ, một hôm vô tình vào bệnh viện Trưng Vương thăm người mẹ của tôi thấy Lợi đang dìu vợ với bụng bầu vào sanh. Xe bus lại đậu gần cơ quan của tôi, nên không thể che dấu gì được với Lợi về nghề nghiệp của mình. Tôi chợt dạ kêu cô tính tiền để đi thì Bình nghiêm mặt như con cọp ngày trước hất hàm về phía người con gái với giọng nhỏ nhưng dằn mạnh: "Để tôi". Cô bé chết điếng quay đi ngay.

Từ đó tôi không bao giờ gặp Bình nữa. Một thời gian sau tôi bị bắt, chỉ điểm bởi một cấp dưới trong ngành trước đây vì khi đi ngoài đường trông thấy tôi, tên này chỉ là tên các ké có người nhà tập kết về, kiếm điểm để được gọi là nằm vùng, giao liên và được vào làm cơ quan lương thực thành phố. Phân tách những lời hỏi cung, tôi quyết đoán không phải Bình đã bán tôi. Bình thật sự là tay giang hồ hảo hớn và hung dữ, nhưng gặp đúng lúc cũng biết điều như ai. Ra tù, chờ đi, với chiếc xe đạp mini tôi lòng vòng khu chung cư Minh Mạng kín đáo hỏi thăm nhưng không ai còn biết Bình nữa.

Biển Đức
Đông 2017

Thi sĩ Từ Thế Mộng

Từ Thế Mộng: Ông sinh năm 1937 tại Huế. Sĩ quan bộ binh Trung Đoàn 47 thuộc SĐ 22/BB. Mất năm 2007 tại Phan Thiết. Thơ ông rất lạ:

Ước chi là chiếc cặp da

Để em ôm siết nón nà tay nương

Trong tập văn Dáng Mẹ Trăm Chiều, ông dùng văn chương để nói lên nỗi lòng của mình về một người Mẹ ông hằng luôn kính trọng và biết ơn qua những năm tháng sống bên Mẹ trong tuổi thơ cơ cực: "Má làm lủi nuôi con, cánh xoè khói súng. Không phải một lần mà biết bao nhiêu lần như vậy, má lao vào cõi tôi bởi đó, không chần chừ, e ngại. Má kiệt sức ! Má như trườn như lết, chịu tủi chịu nhục...". Ông còn được bạn bè gọi là thi sĩ mê gái. Trong "Biển màu hoa vàng" ông viết:

Biển đang xanh

Bống dưng vàng rực đến

Em bống dưng vàng

Áo mỏng manh...

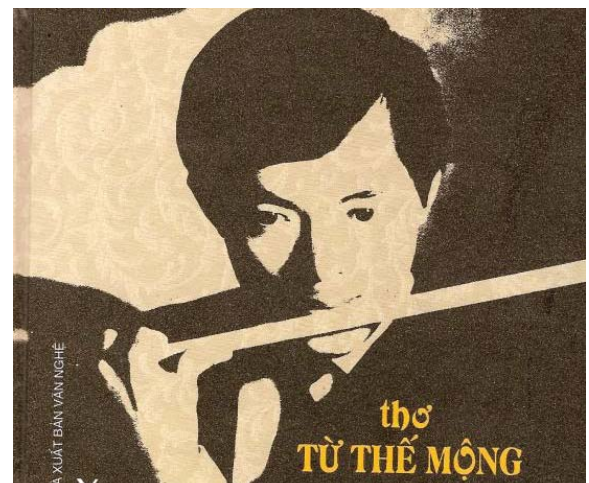
Gót chân son

Em qua triền cát lún

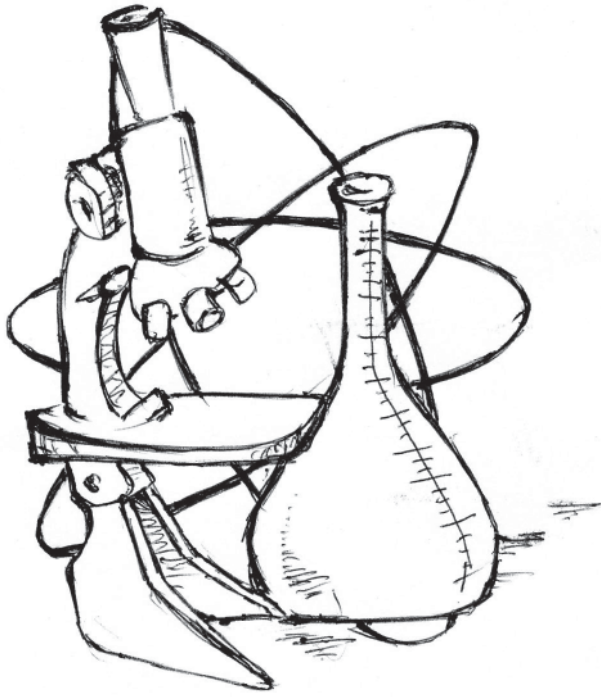
Sao dẫu chân

In tận trái tim mình

Những tác phẩm đặc sắc của ông gồm có: Lẽ đẽo một phương quy, Dáng Mẹ trăm chiều, Thơ Từ Thế Mộng, Trường ca má thân yêu...

Trang Khoa Học

Không lo cơ thể thiếu nước với thiết bị này

Mỗi cơ thể sẽ đòi hỏi lượng nước khác nhau. Làm sao để nạp đủ nước cho cơ thể khỏe mạnh và vận động tích cực, phát minh mới đã giúp người dùng trả lời.

Các nhà nghiên cứu tại Đại học Bắc Carolina đã phát triển một thiết bị thông minh lý tưởng để kết hợp với thiết bị theo dõi hoạt động thể lực cho những buổi luyện tập mệt mỏi: Thiết bị đeo tay kết nối Bluetooth theo dõi sự mất nước của da.

Theo đội ngũ nghiên cứu, bộ cảm biến có nhiều khả năng hơn là chỉ nhắc nhở người chạy uống nước sau mỗi 5km. Công nghệ với nền tảng theo dõi độ hydrat hóa có thể là một dụng cụ có giá trị để theo dõi những người dễ bị tổn thương khi làm việc trong điều kiện căng thẳng hay nóng bức.

"Thật khó để có thể đo được mức độ hydrat hóa của một người, nó phụ thuộc vào mỗi người: Từ ngành nghề như quân nhân, vận động viên hay lính cứu hỏa, đến mức độ rủi ro sức khỏe liên quan đến căng thẳng nhiệt độ trong quá trình đào tạo hoặc trong hoạt động chuyên sâu", John Muth - đồng tác giả của nghiên cứu này nhận định.

Làm sao để nạp đủ nước cho cơ thể khỏe mạnh và vận động tích cực, phát minh mới đã giúp người dùng trả lời.

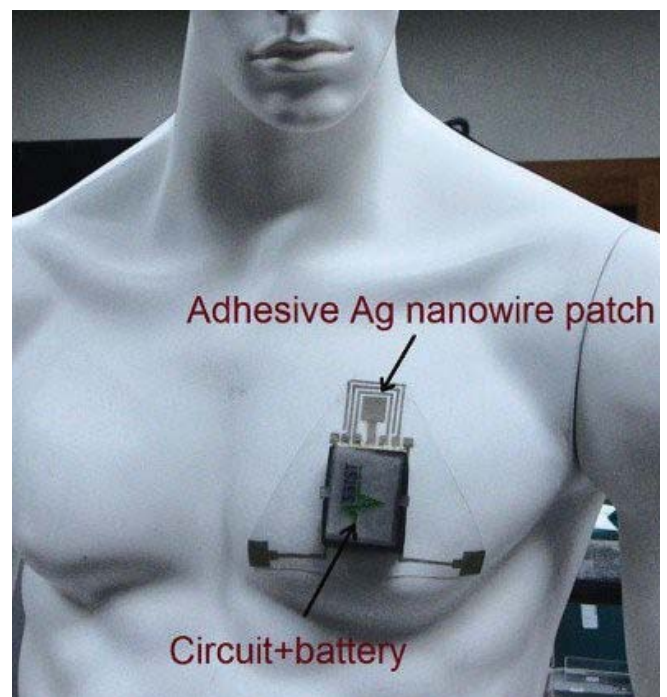
Các nhà nghiên cứu cũng tin rằng các cảm biến này có thể được áp dụng trong y học như một phương pháp tiện lợi để theo dõi dữ liệu hydrat hóa và thậm chí cả trong ngành mỹ phẩm như một phương tiện để xác định hiệu quả của kem dưỡng ẩm.

Các cảm biến linh hoạt này bao gồm hai điện cực để kiểm tra "tính điện của da" được làm bằng một hợp chất polymer đàn hồi có chứa các dây nano bạc có tính truyền dẫn điện.

Thiết bị có thể được mang trên một miếng băng dính trước ngực hoặc trên một sợi dây đeo cổ tay. Cả vòng đeo tay và băng dính trước ngực đều bao gồm một bộ đầy đủ tích hợp các công nghệ giám sát và khả năng kết nối Bluetooth. Bằng cách đó, các dữ liệu nó thu thập có thể được truyền không dây đến các thiết bị khác để theo dõi.

Các công nghệ sẵn có để giám sát độ Hydrat của cơ thể thường rất tốn kém, nó đòi hỏi phải có các thiết bị thăm dò cố định. Mặc dù các cảm biến này có thể mất chi phí ít nhất từ một đô la Mỹ, nhưng với tổng chi phí sản xuất của trọn bộ miếng băng dính trước ngực và vòng tay phù hợp với những thiết bị theo dõi tương ứng, như Fitbit, giá trị quy đổi có thể tương đương với 8000 đô la Mỹ.

So với các thiết bị thông minh theo dõi sự mất

nước trên da lần đầu sẽ được tung ra thị trường vào cuối năm nay, đây là loại công nghệ có thể sớm trở thành một tiêu chuẩn đo lường trong cuộc sống ngày càng dễ kiểm soát của chúng ta. Chỉ cần sẵn sàng cầm chai nước của bạn lên khi thiết bị này thông báo đã đến lúc cần nạp năng lượng rồi.

Cỗ máy dọn sạch hơn 450 tấn rác ở cảng biển Mỹ

Trash Wheel là thiết bị có hình dáng thú vị giúp làm sạch hơn 450 tấn rác ở cảng Baltimore ở Maryland, Mỹ từ khi được lắp đặt vào tháng 5/2014.

Cỗ máy Trash Wheel.

Trash Wheel là máy dọn rác chạy bằng năng lượng mặt trời và hydro lắp ở cảng nội địa Baltimore. Bánh xe chạy bằng nước sông Jones Falls hoặc pin mặt trời khi mực nước thấp.

Bánh xe lái bằng chuyên mang rác từ sông và đổ vào thùng rác. Một con thuyền kéo thuyền rác đi khi đầy.

Tỷ phú Elon Musk tham vọng đưa con người trở lại Mặt trăng vào 2018

Tỷ phú Elon Musk, chủ hãng công nghiệp vũ trụ SpaceX đã bày tỏ tham vọng đưa con người trở lại Mặt trăng trong một sứ mệnh lịch sử vào năm 2018.

Ông Musk tiết lộ nhiệm vụ này sẽ kéo dài một

tuần, có thể là vào cuối năm 2018.

Theo SpaceX, trong năm 2018, hãng này sẽ phóng lên Mặt trăng một tàu du hành vũ trụ với hai khách hàng sẵn sàng chi tiền cho chuyến du hành không gian đặc biệt này.

Nếu kế hoạch trên thành hiện thực thì đây sẽ là lần đầu tiên trong 45 năm qua, con người sẽ lại có mặt ở sâu trong vũ trụ.

SpaceX hứa hẹn sứ mệnh của họ sẽ đi "nhanh hơn và xa hơn" hơn bất kỳ thành tựu vũ trụ nào trước đó.

Ông Musk tiết lộ nhiệm vụ này sẽ kéo dài một tuần, diễn ra trong thời gian vào cuối năm 2018 và sẽ "lướt qua bề mặt của Mặt trăng" sau đó bay thám hiểm vào sâu trong không gian trước khi quay trở về Trái đất.

Danh tính của các khách hàng đặc biệt trên và số phải trả cho chuyến du hành Mặt trăng được SpaceX giữ bí mật.

Kỹ thuật mới giúp chẩn đoán nhiễm khuẩn huyết chỉ mất vài giờ

Tại Mỹ mỗi năm có hơn 1 triệu ca nhiễm khuẩn huyết, hơn 250.000 ca tử vong - đây là căn bệnh giết chết nhiều người hơn cả ung thư vú, ung thư tuyến tiền liệt và HIV cộng lại. Trước tình hình này, các nhà nghiên cứu vẫn đang gấp rút tìm kiếm liệu pháp chữa trị cũng như nguyên nhân gây bệnh và nỗ lực của họ phần nào đã được đền đáp khi nhóm nghiên cứu đến từ đại học California tại San Diego (UCSD) đã có được

một công cụ chẩn đoán cho phép nhận diện vi khuẩn trong chỉ vài giờ, rút ngắn đáng kể thời gian chẩn đoán vốn thường mất vài ngày như các phương pháp hiện tại.

Phương pháp của UCSD khai thác 2 loại công nghệ còn mới mẻ gồm microfluidic (vi lỏng hay còn gọi là công nghệ lab-on-chip) và High Resolution Melt (HRM - phân tích nhiệt nóng chảy phân giải cao - một kỹ thuật sinh học phân tử cho phép phát hiện vi khuẩn thông qua một dấu vết mà nó để lại trên chuỗi DNA được gọi là "đường cong nóng chảy").

Nhóm nghiên cứu sử dụng công nghệ microfluidic để phát hiện tất cả các DNA bị vi khuẩn tấn công hiện hữu trong mẫu DNA. Phương pháp thông thường là chọn ra từng DNA một mà họ nghi là nguyên nhân gây viêm và hiển nhiên phương pháp này không hiệu quả, mất nhiều thời gian.

"DNA nhiễm khuẩn có mặt trên mọi thứ và lây nhiễm mọi nơi", Stephanie Fraley cho biết.

Stephanie Fraley - phó giáo sư kỹ thuật sinh học tại UCSD cho biết: "DNA nhiễm khuẩn có mặt trên mọi thứ và lây nhiễm mọi nơi, do đó việc cố gắng tìm ra những DNA liên quan đến nhiễm khuẩn huyết giống như mò kim đáy bể". Fraley từng được trao giải thưởng Burroughs Welcome Fund Career Award cho những công nghệ do chính cô phát triển phục vụ cho công tác chữa trị nhiễm trùng huyết và nghiên cứu hôm nay cũng dựa trên những thành tựu trước đó của Fraley.

Về phương pháp chẩn đoán HRM, ưu điểm của

phương pháp này là có thể giúp xác định thành phần di truyền trong một loạt các mẫu thử nhanh chóng và chính xác. Trong nghiên cứu này, các nhà nghiên cứu đã phân loại kiểu gen cùng lúc 20.000 phản ứng từ 1 ml máu được cho nhiễm vi khuẩn *Listeria monocytogenes* (lây nhiễm qua thực phẩm) và *Streptococcus pneumoniae* (vi khuẩn gây các bệnh viêm nhiễm qua đường hô hấp và viêm màng não)

Để thực hiện, trước tiên họ tách tất cả các DNA từ mẫu máu và đưa vào một con chip điện tử cho phép mỗi mảnh mẫu máu có thể tự sinh dựa trên các phản ứng riêng của nó. Mỗi khoang trên con chip chỉ có thể chứa 20 picoliter! Họ đã sử dụng một hỗn hợp hóa học đặc biệt để có thể đưa một lượng rất nhỏ máu như vậy vào chip và kỹ thuật này cũng đang chờ được cấp bằng sáng chế. Điều đáng chú ý trong thí nghiệm của UCSD là thông thường, hoạt động phân tích HRM chỉ được thực hiện sau khi hoàn thành kỹ thuật tạo bản sao phân tử có tên gọi là phản ứng trùng hợp chuỗi hay phản ứng khuếch đại gene Polymerase Chain Reaction (PCR - một kỹ thuật nhằm tạo ra nhiều bản sao (khuếch đại) một đoạn DNA mà không cần sử dụng các sinh vật sống như khuẩn *E. Coli* hay nấm men). Trong trường hợp này, các nhà nghiên cứu phát triển một thuật toán máy tính cho phép họ bỏ qua kỹ thuật PCR và thực hiện phân tích HRM tự động.

Fraley cho biết: "Chưa ai từng phân tích nhiều phản ứng cùng lúc ở tỉ lệ nhỏ như vậy trước đây. Hầu hết các thử nghiệm phân tử trên DNA thường được thực hiện ở tỉ lệ lớn hơn và chỉ có thể tìm kiếm một loại vi khuẩn mỗi lần. Chúng tôi phân tích tất cả các vi khuẩn trong mẫu máu. Đây là một bước tiến rất lớn".

Tiếp theo, các nhà nghiên cứu làm nóng con chip với DNA đã được khuếch đại với mức nhiệt độ tăng dần 0,2 độ C, từ từ khiến DNA nóng chảy. Khi DNA chuỗi xoắn đôi phân tách, các kết nối giữa các chuỗi DNA bị phá vỡ, để lộ những dấu hiệu đặc trưng. Để thu lại dấu hiệu này, nhóm nghiên cứu sử dụng một loại chất nhuộm huỳnh quang đặc biệt có thể liên kết với DNA mạch kép, khiến những dấu hiệu này phát

sáng. Khi các chuỗi bị phân rã, chất huỳnh quang trở nên yếu hơn bởi DNA mạch kép không còn để nó bám dính vào.

Từ những dấu hiệu trên, họ có được thứ gọi là "đường cong nóng chảy" của vi khuẩn nhờ quan sát qua kính hiển vi. Đường cong này sau đó được phân tích bằng một thuật toán máy học (machine learning) trước đó đã được nạp 37 loại vi khuẩn khác nhau. Kết quả cuối cùng cho thấy thuật toán này hiệu quả hơn nhiều so với các phương pháp truyền thống với độ chính xác lên đến 99%, trong khi phương pháp thường có tỉ lệ sai sót đến 23%.

Mục tiêu hiện tại của Fraley và nhóm nghiên cứu là đưa công cụ chẩn đoán này ra khỏi phòng thí nghiệm. Trong tương lai, các nhà nghiên cứu sẽ tìm cách thu nhỏ kích thước của hệ thống để có thể sử dụng thuận tiện tại các phòng khám, viện lâm sàng cũng như mở rộng khả năng phát hiện mầm bệnh bao gồm các loại nấm, virus và các gene chống kháng sinh. Thêm vào đó, họ cũng cần thực hiện thêm các nghiên cứu dựa trên mẫu máu từ bệnh nhân thực tế. Fraley hy vọng hệ thống sẽ đến tay các y bác sĩ trong vòng 5 năm tới.

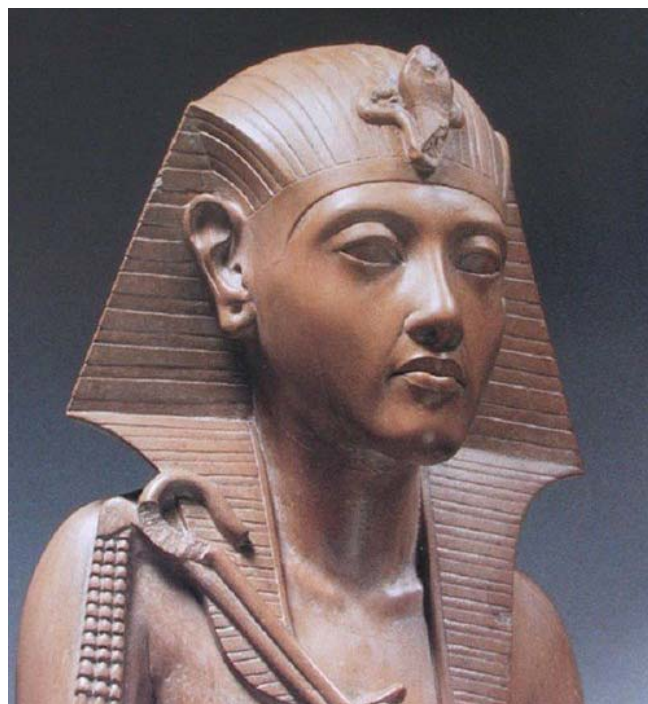
Cuộc đời nữ Pharaoh đầu tiên

Lịch sử Ai Cập ghi nhận nhiều trường hợp phụ nữ nắm giữ ngôi vị Pharaoh. Trong đó, quyền lực nhất, thời gian trị vì lâu nhất phải kể đến Hatshepsut, người bị phá hủy lăng mộ sau 20 năm "yên giấc".

Hatshepsut (1508 - 1458 TCN) là con gái lớn của vua Thutmose I và Hoàng hậu Ahmose, vị vua và hoàng hậu đầu tiên của dòng họ Thutmoside thuộc Vương triều thứ mười ba.

Năm 1493 TCN, Hatshepsut trở thành Hoàng hậu của vua Thutmose II, em trai cùng cha khác mẹ. Khi Thutmose II qua đời, vì Thutmose III (con trai của Thutmose II, cháu trai của Hatshepsut) còn nhỏ, Hatshepsut lên cầm quyền nhiếp chính. Lâu dần, dù không chính thức, Hatshepsut trở thành nữ Pharaoh đầu tiên của Ai Cập, nắm giữ toàn vương quyền.

Được biết, pháp luật Ai Cập cổ đại không cấm

phụ nữ trở thành Pharaoh. Nhưng theo quan niệm thời kì đó, việc nữ giới thừa kế ngai vàng được coi là làm nhiễu loạn niềm tin cốt lõi của người Ai Cập.

Bà trị vì vương triều trong suốt 21 năm, đưa Ai Cập hùng mạnh, thịnh vượng và giàu có. Theo mô tả, Hatshepsut là một trong những "phụ nữ đẹp nhất" thời Ai Cập cổ đại.

Tuy nhiên, 20 năm sau ngày mất, lăng mộ của Hatshepsut bị đột nhập, phá hủy nhằm xóa bỏ tên bà biến mất khỏi lịch sử Ai Cập. Người ta đặt ra nghi vấn, Thutmose III chủ mưu đứng sau vì ông cảm hận Hatshepsut chiếm ngôi trong thời gian dài.

Tuy nhiên, âm mưu này không triệt để. Bằng chứng là người đời sau vẫn biết đến nữ Pharaoh Hatshepsut. Cuộc đời bà trở thành nguồn cảm hứng cho nhiều tác phẩm sử thi, phim ảnh.

Giải mã bí ẩn đằng sau cái tên của các sản phẩm của IKEA

Một hệ thống "đặt tên cho con" rất riêng biệt của IKEA.

Đồ của gã khổng lồ đồ gia dụng IKEA vẫn thường xuyên nổi tiếng với những cái tên khó đọc. Nếu bạn đã từng đặt chân vào một cửa hàng, bạn sẽ thấy những cái tên quái dị được treo khắp nơi: trên tường, trên biển hiệu thông báo khu vực

bán hàng, và hiển nhiên là trên tên sản phẩm.

Nhưng, không phải ai cũng biết rằng có một bí mật ẩn sâu dưới những cái tên ấy: chúng đều tuân theo một logic chung. Đúng vậy, toàn bộ 12.000 sản phẩm đều tuân theo một quy luật nghiêm ngặt, một quy luật cho ta một cái nhìn sâu hơn vào nền văn hóa của người Scandinavi.

Ngày 25 tháng 1 vừa qua, tại một triển lãm sản phẩm tại thành phố New York, nhà thiết kế Jon Karlsson tại IKEA đã hé lộ rằng họ có một đội ngũ đặt tên sản phẩm riêng biệt, chuyên chuyển thể tên sản phẩm từ một cơ sở dữ liệu gồm nhiều tên Thụy Điển khác nhau.

Giá sách được đặt tên theo những lĩnh vực nghề nghiệp mà chúng sẽ gắn bó (như “expedit” có nghĩa là chủ tiệm bán hàng) hoặc theo tên của một ai đó (giá sách Billy được đặt tên theo một nhân viên của IKEA, anh Billy Likjedhal).

Những sản phẩm đặt ngoài trời được đặt tên theo những hòn đảo thuộc vùng Scandinavi (Äppelrö là một đảo thuộc quần đảo Stockholm và Västerön là một đảo tại Aaland).

Thảm được đặt theo tên các thành phố và thị trấn tại Đan Mạch cũng như Thụy Điển (Ådum, Stockholm, Silkeborg). Ga trải giường, vỏ gối, chăn mỏng được đặt theo tên hoa và cây cối (Häxört là một loài cây thuộc họ cây anh thảo).

Luật đặt tên được người sáng lập của IKEA, ông Ingvar Kamprad đặt ra. Bản thân ông Ingvar là người mắc chứng đọc khó (trở trêu thay, ông là người sáng lập ra hãng có tên sản phẩm khó đọc nhất nhì thế giới) và ông cũng gặp rất nhiều khó khăn trong việc nhớ mã sản phẩm.

Để đơn giản hóa mọi thủ tục đặt tên áp dụng cho toàn bộ chuỗi 389 cửa hàng vòng quanh thế giới, IKEA sử dụng một loại tên cho tất cả các sản phẩm vòng quanh thị trường của họ, mặc dù những cái tên ấy có thể mang nghĩa “không được hay cho lắm” trong các ngôn ngữ khác. Nhân viên cũng thỉnh thoảng nêu lên ý tưởng mới cho một sản phẩm mới mà họ tạo ra nhưng thông thường, công ty vẫn sử dụng kịch bản đặt tên cũ cho những sản phẩm ấy.

Tuy nhiên, có một số ngoại lệ khác nữa. Một số sản phẩm được đặt tên theo công dụng của

chúng. Ví dụ như chiếc xe trượt “Sladda” mới được tung ra dịch ra có nghĩa là “trượt” trong tiếng Thụy Điển. Một ví dụ nữa là cối xay gia vị Krossa, có nghĩa là “đập nát, nghiền nát”.

Dưới đây là một bản từ điển khá đầy đủ, sẽ cho bạn có một cái nhìn rõ ràng hơn vào những cái tên lằng nhằng và khó đọc:

Nội thất nhà vệ sinh: tên của ao, hồ, sông ngòi - bất kì vùng nước lớn nào tại Thụy Điển.

Phụ kiện trên giường: hoa và cây cối.

Giường, tủ, nội thất trong phòng lớn: các địa điểm của vùng Na-uy.

Giá sách: nghề nghiệp, tên của nam giới trong tiếng Scandinavi.

Bát, bình hoa, đế nến: địa điểm của Thụy Điển hay các tính từ, gia vị, các loại hương liệu, hoa quả.

Hộp, đồ trang trí trên tường, ảnh và khung ảnh, đồng hồ: tiếng lóng mô tả trạng thái của người Thụy Điển hay một số địa điểm của Thụy Điển.

Đồ cho trẻ em: động vật có vú, chim chóc, tính từ.

Bàn, ghế, ghế xoay: tên cho nam giới trong tiếng Scandinavi.

Đồ dệt may, rèm cửa: tên cho con gái trong tiếng Scandianvi.

Đồ vật sử dụng trong vườn: các hòn đảo của vùng Scandinavi.

Đồ dùng trong bếp: tên loài cá, nấm và một số tính từ.

Đèn thấp sáng: đơn vị đo, các mùa, các tháng, các ngày, thuật ngữ hàng hải, một số địa điểm Thụy Điển.

Thảm trải sàn: một số vùng miền Đan Mạch.

Ghế sofa, ghế bành, ghế thường hay ghế đặt bàn ăn: các địa điểm Thụy Điển.

Nếu như bạn còn tò mò hơn nữa về truyền thống đặt tên độc đáo của IKEA, các bạn có thể tham khảo cuốn từ điển trực tuyến này của Lars Petrus, một quán quân chơi Rubic của Thụy Điển.

Trang Y Khoa

Thịt Heo - Thịt Lợn

Nhiều tay đầu bếp chuyên nghiệp thường khoe rằng, khi mổ một con lợn, anh ta không bỏ một thứ gì ngoại trừ tiếng lợn kêu eng éc. Thực vậy, toàn thể bộ phận con lợn, ngay cả mỡ lông cũng đều có công dụng: thịt, nội tạng, huyết heo đều ăn được; da vừa làm món ăn vừa làm đồ dùng, lông làm bàn chải...

Lợn thường được làm thịt ở tuổi từ 5 tới 12 tháng để tránh thịt có quá nhiều mỡ.

Thịt một con lợn được chia ra làm nhiều phần:

Thịt vai (pork shoulder): phần thịt này thường có nhiều mỡ, mềm, mọng nước juicy, nhiều hương vị ngon nhưng cũng hay làm tắc nghẹt mạch máu.

Thịt lưng (P loin) là phần mềm và nạc nhất của con heo, lại còn được chia ra làm thịt vai, hơi béo,

thịt thăn gần mỡ hơi cứng; phần ở giữa lườn mềm, nạc, ngon hơn cả và đắt nhất.

Thịt đùi thường dùng để làm thịt nguội (ham) giảm bông sau khi muối, sấy khô hay hun khói. Thịt đùi rất nạc và quay nướng cũng rất tốt. Thịt sườn, thịt dưới vai thường được làm thịt xông khói, nấu canh sườn.

Thủ lợn thường được dành cho vị trọng vọng trong làng vì món óc heo được nhiều người cho là giúp trí nhớ và giúp người cao tuổi tinh tường hơn.

Cũng như thịt bò, thịt gà thịt heo cung cấp một lượng chất đạm khá cao, phẩm chất tốt với đủ loại amino acid thiết yếu mà cơ thể cần. Mỡ của thịt heo ít bão hòa hơn mỡ thịt bò nhưng có cùng số lượng cholesterol. Thịt gà bỏ da và thịt lợn nạc cùng béo như nhau.

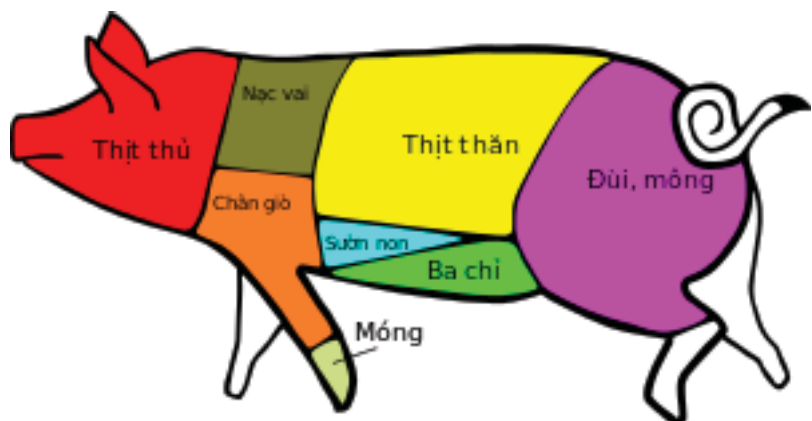
Thịt heo có khá nhiều sinh tố nhóm B như thiamine, riboflavine, niacin; một ít khoáng calcium, potassium, heme iron mà sắt này được ruột hấp thụ dễ dàng. Miếng thịt thăn 60gr có 185 calories, 8gr mỡ, 92gr cholesterol, 0.7mg sắt.

Vì thịt lợn có nhiều chất dinh dưỡng lại dễ tiêu hóa nên thường được khuyên nên ăn với bệnh nhân tiểu đường, bệnh gan, bệnh loét bao tử hoặc người cao tuổi và trẻ em.

Vài điều cần lưu ý về thịt lợn:

1- Khi mua, lựa thịt nom còn tươi, chắc mặt, màu đỏ có ít mỡ. Nếu thịt còn xương thì xương phải đỏ chứ không trắng bệch. Thịt trong gói không sưng nước. Mang thịt về nhà, nên cất ngay vào tủ lạnh để thịt tươi lâu và tránh vi khuẩn phát triển làm thịt mau hư.

2- Đôi khi thịt lợn có loại ký sinh trùng

trichinae có thể truyền sang người và gây ra bệnh trichinosis. Thường thường thịt thăn nấu tới nhiệt độ 170F là đủ chín, thịt sẽ mềm, còn nhiều juice và ít teo hơn là nấu quá chín đồng thời cũng diệt được ký sinh trùng kể trên. Muốn thử coi thịt đã chín, cắt hoặc lấy đũa xiên vào thịt chỗ gần xương, nếu nước máu đỏ còn chảy ra là thịt còn sống.

3- Không nên chêm muối trước khi nấu vì muối sẽ hút hết chất nước trong thịt làm cho thịt trở nên cứng, mà chêm muối khi gần nấu xong. Sau khi nấu, thịt nom khác đi, hương vị và giá trị dinh dưỡng thay đổi, nhưng thịt trở nên an toàn hơn.

4- Cần phải rửa sạch sẽ dao thớt mới thái thịt sống, để vi trùng khỏi truyền sang các món ăn khác làm sau đó.

5- Thịt heo đông lạnh làm thay đổi cấu trúc và hương vị của thịt vì nước trong thịt đóng đá, làm rách màng bọc của tế bào mà khi rã đá, nước chảy ra ngoài khiến thịt trở nên khô, bớt mềm.

6- Thịt heo có thể được ướp với muối, nitrit hoặc đường. Muối sodium để bảo quản và tăng hương vị; nitrate và nitrite để làm tăng màu đỏ của thịt; đường để thịt thêm mùi vị. Các gia vị này thường được thêm vào thịt trong một dung dịch muối, đôi khi được bơm vào mạch máu để phân phối mau hơn trong các thớ thịt. Nếu sau khi ướp mà thịt nặng thêm lên quá 10% trọng lượng ban đầu thì nhãn hiệu phải ghi rõ là thịt đã thêm nước.

7- Thịt hun khói phải là hun khói thực sự và phải được ghi cho rõ chứ không phải chỉ pha thêm hương vị khói.

8- Thịt ướp đôi khi được ghi là đã nấu chín hoàn toàn sẵn sàng để ăn. Thịt ướp thường khô hơn thịt tươi vì muối hút hết độ ẩm trong thịt và tiêu diệt vi trùng luôn, nếu có.

9- Thịt treo ngoài không khí (aging) sẽ khô và teo lại, cho một hương vị đặc biệt.

10- Bức xạ (radiation) cũng được dùng để tiêu diệt các sinh vật gây bệnh trong thịt như ký sinh trùng bệnh sán kim Trichinosis.

11- Thịt heo có thể làm tăng nguy cơ bệnh tim vì có nhiều cholesterol và là một trong 12 loại thực phẩm thông thường nhất gây ra dị ứng cho cơ thể.

12- Thịt heo có chất sắt mà sắt lại tác dụng lên các loại thuốc tetracycline tạo ra một hợp chất mà cơ thể không dùng được, vì thế ta nên tránh không ăn thịt heo hai giờ trước và sau khi uống các thuốc này.

13- Người có dị ứng với nitrite nên tránh thịt heo ướp với hóa chất này.

Các loại thịt heo đặc chế THỊT GIẢM BÔNG (Hams)

Đây là đùi lợn muối sấy khô hoặc hun khói, thường ít mỡ nhưng khá mặn. Có ba loại giảm bông chính:

City hams được nhiều người dùng, ngọt, ẩm và có màu hồng. Thịt heo được tẩm hoặc chích với dung dịch muối rồi luộc hoặc hun nên sẵn sàng để ăn nhưng nhiều người cẩn thận thường hâm nóng trước khi ăn. Ham có xương ngon hơn ham không xương.

Country hams. Người ta xát muối vào thịt heo tươi, rồi hong ngoài gió cho khô hoặc hun khói. Giảm bông này rất mặn nên trước khi nấu cần xả bớt muối.

Fresh hams chưa ướp nên cần nấu trước khi ăn.

BACON

Bacon là thịt lưng hoặc thịt sườn heo vắt thành từng lát mỏng được ướp muối hoặc xông khói. Bacon có nhiều mỡ, thường được chiên và ăn với trứng hoặc đặt trong bánh mì kẹp. Đôi khi bacon được quấn quanh thịt nạc để làm thịt mềm khi

nấu. Với phong trào giảm mỡ béo , bacon được làm từ đậu nành vừa rẻ vừa ít chất béo hoặc từ thịt gà tây. Bacon nhập cảng từ Gia Nã Đại, Ái Nhĩ Lan ít mỡ hơn bacon làm tại Mỹ.

THỊT XÚC XÍCH (Sausages)

Còn gọi là dồi, món ăn này được làm bằng thịt thái nhỏ, trộn với gia vị , nhồi vào trong vỏ bọc mỏng, cột thành từng khúc nhỏ nối liền nhau. Thịt heo được dùng nhiều nhất rồi đến thịt bò, cừu, gà tây, gà ta. Sau khi làm, xúc xích được bán khi còn sống hoặc sau khi hun khói, phơi khô hoặc nấu sơ qua.

Có nhiều loại sausages nổi tiếng khác nhau: Cajun sausage là đặc sản của Louisiana nhiều gia vị cay được ăn với jambalaya hoặc gumbo; Blood sausage được làm từ huyết heo trộn với mỡ và gia vị; Boudin blanc có thịt heo hoặc gà trộn với cơm; Cumberland sausage của Anh; pepperoni cứng thường dùng với pizza; lap xưởng Việt Nam hay Trung Hoa giống như pepperoni nhưng ngọt hơn; Hot dog một thời rất phổ biến nhưng vì nhiều béo nên nay ít được tiêu thụ; Italian sausage có nhiều tỏi ớt; Toulouse sausage , một món đặc biệt của Pháp làm với thịt heo, bacon, rượu vang và tỏi; Vienna sausage là những dồi nhỏ, ngắn để trong hộp được dùng như bốn món ăn chơi.

Những món ăn Việt Nam với thịt heo

1- Nói đến thịt lợn mà không nhắc tới món tiết canh lòng lợn của ta thì sẽ bị cho là phạm một thiếu sót lớn.

Có lẽ trên khắp thế giới, chưa có người dân nước nào mà đã nghĩ ra món ăn ngon như tiết canh của ta. Tiết canh thường làm bằng huyết thịt lợn, thịt vịt, dê, tiết canh chó chứ không ai làm tiết canh gà, có le, theo các cụ ta” phổi gà và tiết gà có trùng độc, ăn chết người”.

Một đĩa tiết canh là một tập hợp của nhiều màu sắc, nhiều chất dinh dưỡng.

Huyết có nhiều chất sắt, chất đạm. bộ đồ lòng như gan là nguồn chất đạm rất cao, nhiều sinh tố nhất là A, D, B 12, sắt, nhưng cũng có lượng

cholesterol và chất béo bão hòa khá cao.

Nước mắm cá, nước vắt quả chanh quả khế để hãm tiết mà nước mắm này có nhiều đạm chất, chanh chua khế chua có nhiều sinh tố C.

Hành tỏi băm vụn, sào chín trộn vào bộ đồ lòng tăng cường thêm cho món tiết canh một số chất dinh dưỡng cộng với hóa chất alliin, allicin có tác dụng như thuốc kháng sinh cũng như có thể phòng ngừa vài bệnh ung thư.

Trên mặt đĩa tiết canh là những hạt đậu phộng rang thơm phức giã nhỏ với nhiều giá trị dinh dưỡng cũng như giảm nguy cơ các bệnh tim mạch, hạ thấp cholesterol trong máu.

Nhắm một miếng tiết canh với mấy ngọn ngò gai, rau húng, một chút hạt tiêu và miếng bánh đa ròn thì rượu nào chẳng hết chai này theo chai khác. Nhất là gặp được người tri bỉ, tri kỷ trong buổi chiều mùa Đông xa nhà, xa quê.

2- Món nem chua cũng là một sản phẩm đặc biệt của con cháu thầy Chư Bát Giới, nhất là những con heo Đất Đỏ ở Ninh Hòa.

Nem Ninh Hòa, nem Thủ Đức chắc chẳng bao giờ mai một trong văn hóa ẩm thực của ta. Cả một con heo trên một tạ, chỉ có trên chục ký thịt nạc ở hai bên đùi và trên sống lưng mới cho nem ngon, không gân, không mỡ. Thịt không được rửa nước lã, bỏ vào cối giã tay cho nhuyễn với muối, đường cát, rồi trộn với bì, gói trong lá ổi lau sạch. Phủ ngoài cùng là miếng lá chuối gói gọn ghẽ, vuông vức. Để vài ba hôm, mang ra chấm nước mắm ớt kèm theo một tép tỏi, chiêu với ngụm bia lạnh, thì hương vị đậm đà cay chua ngọt khó ai có thể quên được.

3- Món óc heo hấp lá ngải

Ngải cứu là vị thuốc hơi ôn, vị cay được dùng trong Đông y như để điều hòa kinh nguyệt, thai động, giúp sự tiêu hóa, chữa đau bụng nôn mửa. Hấp với óc heo, người ăn cảm thấy sảng khoái, tỉnh táo, làm tinh thần đỡ mỏi mệt.

Mua độ hai bộ óc heo, ba mớ ngải cứu, một ít ngổ hương, một nhánh gừng củ, một chút hạt tiêu, bột ngọt. Rau ngải rửa sạch, để ráo nước. Ngò hương thái nhỏ, gừng giã nhỏ. Rau ngải để lót dưới bát, óc lợn để trên rồi hấp cách thủy độ 15 phút là chín. Lấy ra, rắc ngò hương, tiêu, gừng, bột ngọt rồi ăn nóng tức thì. Đây là món ăn giản dị, lành mạnh, không cầu kỳ để nấu mà lại bổ.

Bác sĩ Nguyễn Ý Đức

www.bsnguyenyduc.com

Bệnh Gout Đến Từ Đâu? - Chế Độ Dinh Dưỡng Cho Người Bị Bệnh Gout

Bệnh gout nằm trong nhóm bệnh lắng tụ tinh thể (crystalline deposition disease).

Acide urique là thủ phạm

Cụ thể ở bệnh này là lắng tụ tinh thể monosodium urate ở bao khớp, gân do tình trạng acide urique tăng cao trong máu... gây ra các đợt viêm khớp ngoại biên tức là viêm các khớp chân tay đặc biệt hay xảy ra ở ngón chân cái.

Tình trạng viêm này là do các con bạch cầu được ví như các lính chiến đấu trong cơ thể đi dọn dẹp các tinh thể này.

Tình trạng viêm này có thể tái đi tái lại nhiều lần gây ra biến dạng khớp nếu không điều trị. Không phải tất cả những người có acide urique cao trong máu là bị cơn gout, tuy nhiên nếu nồng độ acide urique trong máu cao và kéo dài càng lâu thì càng có nguy cơ bị gout.

Thế tại sao lại bị tăng acide urique trong máu? Đó là do thận không thải được acide urique hoặc do cơ thể tạo ra quá nhiều (do ăn uống, do bệnh lý như ung thư máu dạng lim phôm, thiếu máu tán huyết, vảy nến..) hoặc do bất thường trong chu trình tạo ra acide này.

Bệnh sẽ biểu hiện bằng các cơn đau ở các khớp, khớp có thể bị sưng to đỏ có thể có nước trong khớp đặc biệt là ngón chân cái (khớp bàn ngón) hay bị nhất, tuy nhiên các khớp khác đều có thể bị. Cơn đau rất nặng được mô tả dữ dội và nhiều khi bệnh nhân không dám đắp mền vì chỉ cần chạm nhẹ vào cũng gây ra cơn đau dữ dội.

Cơn gout hay xảy ra sau 1 chấn thương nhẹ, sau bữa nhậu linh đình. Cơn gout có thể xảy ra vài ngày hoặc vài tuần và có thể tự hết, nhưng nếu không điều trị những cơn này sẽ xuất hiện thường hơn và gây ra biến dạng hủy khớp gây tàn phế.

Làm sao để chẩn đoán bệnh gout?

- Các BS sẽ cho bệnh nhân đi thử nồng độ acide urique trong máu và tùy theo thông số của mỗi loại máy thử mà cho các con số khác nhau, bình thường nhỏ hơn 7mg/dL. Tuy nhiên cơn gút khá đặc biệt nên đôi khi có thể chẩn đoán qua hỏi bệnh sử và khám bệnh nhân vì nồng độ acide urique trong máu cao giúp chẩn đoán nhưng không chuyên biệt.

Nếu lấy dịch khớp đem soi dưới kính hiển vi để thấy các tinh thể urate hình kim là chắc chắn nhất nhưng ít được làm vì nhiều lí do khác nhau.

- Chụp x ray khớp cho thấy hình ảnh tổn thương xương dưới sụn.

Bệnh tiến triển ra sao và có thể chữa khỏi hay không?

Thường thì cơn gout có thể bị đẩy lui bằng các thuốc hiện có và nếu bệnh nhân chịu theo cuộc điều trị và chấp nhận ăn kiêng thì có thể ngăn chặn được bệnh nhưng nên nhớ rằng đây là loại bệnh không thể chữa dứt, nghĩa là bệnh nhân phải chấp nhận chế độ ăn kiêng và theo dõi bệnh suốt đời.

Nếu không điều trị hoặc để cơn gout xảy ra nhiều lần sẽ gây hủy khớp gây tàn phế, lúc đó cần đến các phẫu thuật tái tạo lại khớp. Khoảng 20 % bệnh nhân bị gout bị sỏi thận do chính tinh thể urate lắng tụ gây ra sỏi làm tắc nghẽn đường tiết niệu có thể gây suy chức năng thận, nhiễm trùng tiểu... có thể gây ảnh hưởng đến tính mạng. một số bệnh nhân có các cục ở dưới da như vùng khuỷu, mắt cá .. gọi là cục tophi là do lắng tụ tinh thể urate khi bề ra làm chảy ra 1 chất bột trắng giống như phấn.

Vai trò của nội soi khớp là làm sạch khớp, cắt bớt bao hoạt dịch của khớp khi bị viêm nhiều lần gây dày, hạn chế vận động của khớp. Một khi khớp bị hư hoàn toàn thì có thể thay khớp bằng khớp nhân tạo.

BS TĂNG HÀ NAM ANH

Chế Độ Dinh Dưỡng Cho Người Bị Bệnh Gout

I. Những thức ăn và đồ uống không có lợi cho người bị bệnh gout :

1. Thức ăn :

Kiên quyết đối những thực phẩm giàu đạm có gốc Purin như : Hải sản, các loại thịt có màu đỏ như : Thịt trâu, bò, ngựa, thịt dê, thịt thú rừng...; Phủ tạng động vật như : Lưỡi, lòng, tim, gan, thận, óc...; trứng gia cầm nói chung, nhất là các loại trứng đang phát triển thành phôi như trứng vịt lộn...

Giảm bớt những thực phẩm giàu đạm khác trong khẩu phần ăn như:

+ Đạm động vật nói chung như: Thịt lợn, thịt chó, thịt gà, thịt vịt...; Cá và các loại thủy sản như: lươn, ếch...

+ Đạm thực vật: Đậu hạt nói chung nhất là các loại đậu ăn cả hạt như : đậu Hà Lan, đậu

trắng, đậu đỏ, đậu xanh..., Các chế phẩm từ đậu nành như : Đậu phụ, sữa đậu nành, tào phớ... nhìn chung ít làm tăng acid uric hơn các loại đậu chưa chế biến.

Kiên quyết tất cả các loại thực phẩm có tốc độ tăng trưởng nhanh như : Măng tre, măng trúc, măng tây, nấm, giá, bạc hà (dọc mùng) vì sẽ làm gia tăng tốc độ tổng hợp acid uric trong cơ thể.

Giảm các thực phẩm giàu chất béo no như : Mỡ, da động vật, thức ăn chiên, quay, thực phẩm chế biến với các chất béo no như: Mì tôm, thức ăn nhanh.

Bệnh nhân có tầm vóc trung bình 50 kg không nên ăn quá 100g thực phẩm giàu đạm mỗi ngày

Đồ uống :

Tuyệt đối không uống bất kỳ một dạng chất cồn nào như : Rượu, bia, cốm rượu, nếp than...

Hạn chế đồ uống có gaz, nước uống ngọt nhiều đường vì sẽ làm tăng nguy cơ béo phì, một trong những yếu tố tăng nặng bệnh gout.

Giảm các đồ uống có tính toan như : nước cam, chanh, nước trái cây giàu vitamin C vì làm tăng nguy cơ kết tinh urate ở ống thận, tăng nguy cơ sỏi thận.

II. Những thức ăn, đồ uống có lợi cho người bị bệnh gout:

1. Thức ăn :

Các thực phẩm giàu chất xơ nói chung như dưa leo, củ sắn, cà chua...giúp làm chậm quá trình hấp thu đạm, làm giảm thoái hoá biến đạm để sinh năng lượng nên giảm sự hình thành acid uric.

2, Đồ uống :

Nên uống nhiều nước (tối thiểu 2,5 đến 3 lít nước mỗi ngày).

Nên uống nước khoáng không ga có độ kiềm cao giúp tăng đào thải acid uric và hạn chế sự kết tinh urate tại ống thận, làm giảm nguy cơ sỏi thận.

Trang Gia Chánh

Bò nhúng giấm

Nguyên Liệu:

- Thịt bò mềm xắt lát mỏng (nhiều ít tùy theo số lượng người ăn, khoảng 1 pound cho 2 người)
- Tôm không đầu lột vỏ, mực (nếu thích)
- 1 củ hành tây
- 1/2 pound bún nhỏ
- Bánh tráng cuốn
- Rau thơm, giá, hẹ, xà lách, dưa leo, ngò, chuối chát (tùy theo khẩu vị)

Cách luộc bún

- Cho khoảng 2 lít nước vào nồi, bắt lên bếp, để lửa lớn. Nước sôi, cho bún vào trộn đều nhẹ tay, khi bún sôi trở lại, hạ lửa nhỏ, để 5 phút. Sau đó tắt bếp, đập nắp nồi bún, để thêm 5 phút nữa.

- Trút bún ra rổ, xả lại nước lạnh vài dạo, để ráo nước.

Nước chấm:

(Nguyên liệu dưới đây cho khoảng 4 cup nước chấm)

-1/2 pound gừng (cạo vỏ bào mỏng, xay hoặc đâm nhuyễn)

- 5 tép tỏi lớn (lột vỏ, xay hoặc đâm nhuyễn)
- 1 cup đường
- 1 1/2 cup nước lọc
- 1/2 cup nước chanh hoặc giấm gạo
- 3/4 cup mắm nêm
- 1 chén thơm xắt hạt lựu
- Vài muỗng sả băm thật nhuyễn (nếu thích)
- Ớt băm
- Tương ớt hiệu con gà (cho có màu đẹp)
- Trong một nồi nhỏ, cho đường + nước lọc + mắm nêm vào, nấu sôi, để nguội. Cho tất cả nguyên liệu còn lại vào khuấy đều. Lượng ớt băm và tương ớt gia giảm theo khẩu vị.

Nước giấm trộn thịt bò:

- 1 cup giấm
- 1 lon nước dừa coco
- 1 lon nước súp gà
- 2 muỗng cà phê muối
- 1 muỗng canh bột súp gà
- 1 muỗng canh đường

Trong một nồi nhỏ dùng để trộn thịt bò, cho vào tất cả nguyên liệu, để lửa cho đến khi giấm sôi đều là có thể trộn thịt bò, củ hành tây dùng đến đâu cho vào nồi giấm đến đó. Thịt bò trộn mỗi lần một ít, cho thịt bò vào nồi giấm đang sôi, thịt vừa đổi màu thì vớt ra liền. Ăn nóng.

Cách cuốn:

Bánh tráng thấm nước, lần lượt cho rau, bún, thịt bò/củ hành tây đã trộn chín, cuốn chặt lại, chấm kèm mắm nêm.

Người hướng dẫn: Ngọc Vân

Cá khô rang chua ngọt

Sau khi tết kết thúc là mọi người đều chán các món thịt. Thay thế khẩu vị cả gia đình bằng món cá khô rang thì ngon không cưỡng nổi. Đặc biệt là cá khô rang chua ngọt ăn tốn cơm phải biết.

Cá cơm khô xào chua ngọt là một món ăn vô cùng giản dị và dân dã, nhưng lại là món ăn được rất nhiều người ưa thích. Hãy vào bếp thử tài món ăn này ngay thôi. Bạn cứ thực hiện đúng theo hướng dẫn làm cá cơm khô rang chua ngọt siêu ngon, độc đáo tại nhà trên của chúng tôi, đảm bảo sẽ thành công. Chúc bạn cùng gia đình sẽ có một bữa cơm ngon miệng với món cá cơm khô rang chua ngọt nha.

Cách rang cá khô chua ngọt

Nguyên liệu:

- 200gr cá khô (bạn nên chọn loại cá cơm).
- Đường, hạt tiêu xay, 1 quả chanh (hoặc dấm), 2 quả ớt, 1 củ tỏi (hoặc hành khô).
- 2 thìa nước mắm, 2 thìa cà phê đường, mì chính.

Cách làm:

Bước 1: Cá cơm khô mua về phải được rửa cho sạch cho hết cát. Khi cá đã nở mềm, rửa lại bằng nước ấm một lần nữa cho sạch, để ráo.

Bước 2 : Pha nước mắm chua ngọt: nước mắm ngon + đường + chanh (hoặc dấm) + ớt. Quậy đều hỗn hợp tan hết đường. Hành khô đập dập, phi thơm vàng, cho cá đã ngâm vào đảo đều. Để lửa to vừa. Khi thấy cá se khô, dậy mùi thơm thì cho nước mắm chua ngọt đã pha vào đảo đều tay, vặn lửa nhỏ cho cá được ngấm.

Bước 3: Khi thấy nước mắm cạn, kẹo lại và quyện đều lên cá, với vị ngọt ngọt, chua chua và thơm ngon đậm đà của cá khô là bạn đã thành công. Tắt bếp, xúc cá ra đĩa, trang trí rau mùi, rắc hạt tiêu xay. Dọn ăn cùng cơm nóng.

Mách nhỏ: Chọn cá cơm tươi, có màu trắng đục là cá ngon.

Cá khô vẫn là món ăn được nhiều người ưa thích, đặc biệt là trong những ngày mát trời. Hôm nay mời bạn vào bếp thử trở tài với món cá khô rang chua ngọt đổi bữa cho cả nhà nha!

Cách giữ rau không bị héo trong tủ lạnh

Với 3 cách có thể giữ được rau luôn tươi trong tủ lạnh bạn nên nhớ. Với các bà mẹ nội trợ việc bảo quản rau tươi là rất quan trọng. Ngoài ra thường tủ lạnh cũng có các ngăn để dành riêng cho rau tươi.

Rau sống sau khi mua về, đặc biệt là nếu đã rửa qua nước thì dễ trở nên héo, úa và bị nhớt, đặc biệt là các loại lá mọng, xà lách hay rau diếp. Dù bạn có lưu trữ rau trong tủ lạnh thì tình trạng này cũng không khác biệt nhiều lắm. Hãy thử xem xét 3 cách giữ rau tươi lâu suốt tuần và lựa chọn phương pháp hiệu quả phù hợp với bạn nhất.

Cách 1: Khăn giấy và túi ziplock

Đây có lẽ là một trong những cách phổ biến nhất được nhiều người áp dụng. Sau khi được rửa sạch và vẩy ráo, rau sống được bọc trong khăn giấy và cho vào túi ziplock, kéo khóa kín lại (đảm bảo có càng ít không khí bên trong túi càng tốt). Đặt túi rau vào trong ngăn mát tủ lạnh.

Vì sao cách làm này hiệu quả? Trong cách làm này, lớp khăn giấy bọc ngoài hấp thụ độ ẩm từ rau xanh, nhờ đó tránh cho chúng bị nhớt. Mặt khác, túi rau được bọc kín làm giảm lưu thông không khí bên trong, làm chậm quá trình héo.

Sau 5 ngày, màu xanh của rau vẫn rất tươi tắn, không héo hoặc bầm dập. Sau 7 ngày, một số lá có thể đã héo, nhưng vẫn còn ăn được. Sau 10 ngày, các khăn giấy sẽ xuất hiện dấu hiệu ẩm ướt, nhưng không sưng nước. Hầu hết những chiếc lá có tình trạng dập nát và nhớt làm cho chúng không còn sử dụng được nữa.

Cách 2: Hộp và khăn giấy

Trong phương pháp này, rau xanh được lưu trữ trong một hộp nhựa kín có lót sẵn một lớp khăn giấy bên trong. Sau khi cho rau vào, phía trên lại được phủ kín một lớp khăn giấy nữa. Cuối cùng mới đóng kín nắp hộp lại.

Vì sao cách làm này hiệu quả? Tương tự như phương pháp trên, các khăn giấy giúp hấp thụ độ ẩm từ rau xanh. Hộp bảo vệ lá khỏi bị va đập hay đè bẹp bởi các đồ thực phẩm lưu trữ xung quanh.

Như đã mô tả trong cách làm 1, sau 5 ngày rau vẫn giữ được màu xanh tươi tắn, không héo hay bầm dập. Sau 7 ngày, một số lá có thể đã héo, nhưng vẫn còn ăn được. Sau 10 ngày, bạn sẽ thấy một vài lá bị úng nước, nhưng nhiều khả năng vẫn tươi và có thể ăn được.

Cách 3: Túi nilon và dây chun

Trong cách làm đơn giản này, rau xanh được cho vào túi nilon thực phẩm. Sau đó thổi khí vào làm phồng túi, xoắn miệng túi và dùng dây chun buộc chặt lại. Vì sao cách làm này hiệu quả? Không khí thổi vào làm phồng túi có tác dụng cung cấp lượng khí carbon dioxide đủ để giữ rau tươi.

Sau 7 ngày, lá vẫn còn tươi để ăn. Đến ngày thứ 10, bạn sẽ thấy có rất nhiều hơi ẩm ngưng tụ bên trong. Một vài lá rau đã bị nhớt nhưng hầu hết vẫn có thể ăn được.

Đánh giá: Nếu muốn lưu trữ rau tươi trong thời gian dài thì bạn nên lựa chọn cách số 2. Tuy nhiên, hai cách làm còn lại lại hiệu quả hơn nếu bạn không muốn lưu trữ rau quá một tuần

Giò Heo Kho gừng

Thời gian chuẩn bị và chế biến 60 phút.

Nguyên liệu:

- 1 cái giò heo (khoảng 1.5kg)
- 30g nấm mèo
- 100g cà rốt
- 50g gừng
- 1 trái dứa xiêm
- 2 thìa cà phê hạt nêm
- 1 thìa cà phê xì dầu
- ½ thìa cà phê tiêu
- 1 thìa cà phê đường
- Củ hành tím, tỏi băm, hành, ngò
- Dầu chiên

Cách Làm:

1. Giò heo cạo, rửa sạch, đập bỏ phần móng, chặt miếng lớn khoảng 200g. Gừng gọt vỏ, xắt sợi. Ướp chân giò với hạt nêm, tiêu, hành, tỏi băm, xì dầu. Để 20 phút cho ngấm gia vị.

2. Cà rốt gọt vỏ, rửa sạch, xắt sợi. Nấm mèo ngâm nước cho nở, cắt đôi hoặc 3 tùy nấm lớn hay nhỏ.

3. Đặt chảo lên bếp, cho dầu vào chiên vàng chân giò. Vớt chân giò cho vào nồi nước dứa xiêm, nấu nhỏ lửa khoảng 30 phút. Đến khi chân giò chín thì cho nấm mèo và gừng vào, tiếp tục nấu cho các nguyên liệu chín đều và nước cạn còn xấp xỉ. Nêm nếm vừa ăn, nhắc xuống.

4. Múc chân giò ra tô, cho thêm tiêu, ngò rí. Dọn ăn nóng với cơm.

Mẹo rán cá vàng đều và thơm

Chiên rán cá là một món ăn rất ngon, thơm và cuốn hút. Tuy nhiên món này lại ít khi được làm bởi rất dễ dính chảo, đen chảo khó rửa. Chỉ cần chút mẹo là việc chiên cá giờ đây sẽ rất đơn giản.

Bất kỳ làm món gì, cá nấu, kho hay rán, bạn đều phải chọn mua cá còn tươi. Để làm món cá rán ngon, không gặp sự cố trong quá trình rán như bị sít, bắn dầu mỡ... thì sau khi làm cá rửa sạch bạn phải để ráo nước.

Sơ chế cá

Để cách rán cá không bị bắn dầu mỡ tung tóe thì khâu sơ chế cá cũng khá quan trọng. Cá rửa sạch phải để ráo nước. Với loại cá to bạn nên dùng dao khứa vài đường chéo sâu chạm tới xương cá thành các khúc nhỏ. Làm như vậy cá sẽ nhanh chín và chín đều.

Cách rán cá không bị bắn dầu mỡ và sít chảo

Đun nóng chảo (đảm bảo trong chảo không còn dính nước) mới cho dầu ăn vào. Cho thêm 1 chút muối hạt vào cùng dầu ăn.

Đun vừa lửa để dầu nóng già mới cho cá vào rán. Hãy thử bằng cách nhúng đầu đũa vào dầu. Nếu có tiếng xèo xèo và các bọt nhỏ nổi quanh đầu đũa là được. Chú ý không đun quá nóng làm dầu cháy bốc khói

Cho cá vào rán. Lúc này phải đảm bảo cá phải ráo nước. Càng ráo nước càng tốt. Nếu thích, bạn có thể nhúng cá qua 1 lớp bột chiên mỏng thì cá sẽ không bị sít.

Đảo cá ngay lúc đầu

Khi cho cá vào rán, bạn hãy đảo ngay mặt cá để cá được áp chảo đều. Khi đó mặt dưới chín vàng thì mặt trên cũng chín hơi dầu. Sau đó đợi cá chín vàng hẳn mới lật. Như vậy thịt cá sẽ không bị tanh.

Lưu ý, khi chiên có thể đập hé vung tránh dầu không bị bắn ra ngoài, giúp cá chín ngọt bên trong. Không được đập khít vung vì hơi nước không thoát ra được, ngưng tụ lại phía trên, bạn nhấc vung ra nước sẽ nhỏ giọt vào chảo dầu đang sôi làm nổ bắn tung tóe, gây nguy hiểm cho mặt mũi, chân tay.

Sau khi cá đã chín vàng thì vớt cá ra, dùng giấy thấm dầu lót sẽ hút bớt dầu trong cá, ăn không bị ngấy. Để món cá rán của bạn hoàn hảo cần một bát nước chấm ngon.

Bí quyết luộc thịt heo

Luộc thịt heo (thịt lợn) rất đơn giản lại nhanh chóng đã làm xong mâm cơm. Nhưng để thịt heo ngon, ngọt và mềm thì hãy sử dụng bí quyết sau. Đảm bảo ăn bao nhiêu cũng hết cùng với tiếng cười.

Thịt luộc cuộn cải kiệu Hàn

Nguyên liệu:

Luộc thịt:

- 1kg thịt lợn (ba chỉ hoặc nạc vai)
- 1/2 củ hành tây
- 2-3 dọc hành
- 7-8 tép tỏi
- 1 nhánh gừng thái lát
- 5g hồ tiêu
- 8g doenjang (đậu tương lên men Hàn Quốc)
- 1 gói cà phê hòa tan
- 5g muối
- 2 lá nguyệt quế
- 2 lít nước

Gói thịt:

- 1 cây cải thảo rửa sạch và tách riêng từng lá (có thể thay thế bằng xà lách)
- Kim chi
- Tôm muối Hàn Quốc (có thể mua ở siêu thị)

Chế biến:

- Cho nước và các nguyên liệu luộc thịt vào nồi, đun sôi bằng lửa vừa, sau đó tiếp tục đun

thêm 5 phút.

- Cho thịt vào nồi và luộc trong 20 phút, không đập vung.

- Hạ lửa nhỏ xuống, đập vung và tiếp tục đun tới khi thịt thật mềm, khoảng 40 - 50 phút, tắt bếp và để thịt nguội.

- Thịt lợn thái miếng vừa ăn rồi xếp ra đĩa. Khi ăn trải một lá cải thảo ra, cho thịt, kim chi và tôm muối lên lá cải thảo, cuộn lại và thưởng thức.

Bánh canh giò heo

Nếu sáng ra được bát bánh canh giò heo thì chỉ có nhất. Tuy nhiên nhiều người lo lắng rằng sẽ mất nhiều thời gian. Tuy nhiên bạn có thể chuẩn bị khi nấu ăn cùng bữa tối, đến sáng chỉ mất 15 phút là đã có món ăn ngon tuyệt vời rồi!

Món bánh canh giò heo, cách làm rất đơn giản, bạn chỉ cần hầm giò vào buổi tối. Giò heo sau khi mua về, rửa qua nước muối cho thật sạch, sau đó bạn nên trụng lại với nước sôi. Tiếp theo, bạn cho giò vào nồi nước lạnh và một ít bột nêm rồi bắc lên bếp hầm cho mềm. Trong lúc hầm, bạn thường xuyên vớt bọt để nước được trong (với giò heo bạn nên hầm vừa chín tới để khi ăn giò heo giòn giòn mới ngon).

Đến sáng, bạn chỉ cần dành 15 phút để chế biến là đã có món ăn sáng vừa ngon, bổ, rẻ, hợp vệ sinh cho gia đình. Đầu tiên, bạn trụng sơ bột bánh canh qua nước sôi và để cho ráo nước. Khi nồi giò heo vừa sôi lên, bạn nêm nếm lần nữa cho vừa ăn. Cho bánh canh ra tô, bỏ khoanh giò heo lên trên bánh và múc nước dùng chan lên,

điểm thêm một ít tiêu, ớt, hành, ngò. Bạn có thể ăn bánh canh giò heo cùng với rau sống và chấm giò với nước mắm mặn mặn, cay cay thì bữa ăn sáng sẽ ngon ngất ngây luôn nha.

Phở gà nóng hồi cho bữa sáng

Nguyên liệu:

- Bánh phở: 500
- Đùi gà nguyên má: 1 cái; hành tây: ½ củ; hành khô: 1 củ; gừng tươi: 1 nhánh nhỏ; hoa hồi: 3-4 cái; hạt mùi: 10 g; hành hoa, rau răm, giá đỗ
- Gia vị: dầu ăn, bột nêm, bột canh, mì chính

Cách làm:

Bước 1: Đùi gà cho vào nồi luộc cùng vài cái hoa hồi và ít hạt mùi, 4 lát gừng mỏng rồi nêm 2 thìa bột canh.

Bước 2: Thịt gà chín vớt ra để nguội rồi xé nhỏ. Phần nồi nước dùng nêm nếm lại gia vị cho vừa miệng.

Bước 3: Rau thơm rửa sạch, ngâm nước muối loãng; hành tây bóc lớp vỏ ngoài, thái mỏng.

Bước 4: Bánh phở chần qua nước sôi cho tới, rồi thêm lượng đủ ăn vào bát tô.

Bước 5: Xếp thịt gà vừa xé, ít giá đỗ chần, hành tây chần, ít mì chính, vài lát ớt hiểm cùng ít hành hoa rồi từ từ chan nước dùng lên là được.

Truyện ngắn

Người quản gia

Sáng nay, bà Tường Vy đang ngồi nhâm nhi ly cà phê trong phòng ăn, thì hai đứa con bà, cậu Phát và cô Phượng từ sau bếp bước ra, ánh mắt nhìn mẹ với vẻ bực dọc. Phát cau có nói :

- Bộ hết người rồi sao mà mẹ định tái giá với ông Mạnh, quản gia của nhà mình. Mặc dầu ông ta vốn được cha con trước kia tin cậy, nhưng ông ta vẫn là người ăn kẻ ở trong nhà, không thể làm dượng chúng con được.

Bà Tường Vy giương cặp mắt thau láu ngó con đoạn cau mày chép miệng :

- Con chớ khinh người thái quá. Ông Mạnh xưa kia cũng là một thầy giáo trường làng. Vì một hoàn cảnh nào đó, ông rời bỏ mái trường lên Hồn Quán lập nghiệp. Cha chúng con không nể sang hèn, đã kết bạn với ông ta và mời ông ấy về làm phụ tá xây cất, sau làm quản gia chăm nom ruộng vườn của ông bà ngoại để lại ở Cai Lậy. Vì tình bạn, ông ta mới nhận lời chớ đâu phải ông ấy là người hạ cấp như các con tưởng.

Mặt Phượng sa sầm, cô nhún vai bĩu môi cười mỉa, giọng gay gắt:

- Lúc còn sống, cha con là một người nổi tiếng trong thương trường, xuất thân từ hoàng tộc, học thức cao, được bao nhiêu kẻ nể trọng. Sau khi cha chúng con qua đời, có nhiều người quyền cao, chức lớn muốn gá nghĩa với má mà má không ưng. Hôm nay bỗng dưng má chọn một ông giúp việc làm chồng. Nếu má không đếm xỉa đến danh giá của cha chúng con thì má cũng phải nghĩ đến danh dự của chúng con chứ. Anh hai con là bác sĩ, con là luật sư, các bạn chúng con đều thuộc thành phần trí thức thì không thể nào chúng con chấp nhận một ông nhà quê tay lấm chân bùn làm cha ghê được. Con xin má thương chúng con mà cân nhắc, nghĩ lại.

Bà Tường Vy lắc đầu tuyệt vọng, giương mặt ủ ê, bà bỏ dở ly cà phê, uể oải đứng lên, thần thờ lê bước ra sân vườn nhìn mây trời lang thang,

còn hai đứa con bà thì thản nhiên ra xe rồ máy phóng đi, để mặc mẹ mình bị bủa vây bởi một nỗi buồn sâu kín. Bà Tường Vy ngồi trên cái băng đá trong vườn, bên cạnh hòn non bộ, miên man suy nghĩ. Đã mười năm làm góa phụ, thay chồng lo cho hai con ăn học thành tài, bà những tưởng tim mình đã nguội lạnh cho đến cuối cuộc đời. Đâu ngờ, những lần về quê cha ở Cai Lậy thăm mảnh vườn trái cây và ở lại đôi ngày cho tâm trí thanh thản, bà được ông quản gia lo cho bà thật chu đáo. Vì biết bà mang bệnh tim trong người, ông Mạnh tìm cách tạo cho bà những ngày nghỉ ngơi thoải mái. Khi thì ông bắt ghe đưa cho bà Tường Vy ngồi dưới rặng trâm bầu xem tát cá, khi thì ông bắt võng dưới bóng cây dừa cạnh con sông sau vườn để bà nằm đong đưa, mắt lim dim nhìn đàn cò trắng đảo vòng, bay lên, đáp xuống, tai bà nghe gió lùa qua lũy tre, bờ trúc. Tiếng lá tre xào xạc, tiếng tàu lá chuối chao gió đập phần phật, tiếng sóng lách tách vỗ bờ đã đưa bà vào giấc ngủ lúc nào không hay. Ông Mạnh luôn tỏ vẻ kính trọng bà. Không một cử chỉ sàm sỡ, không một lời nói cợt đùa thiếu lễ độ, ông luôn

luôn giữ đúng phong cách của một nhà mô phạm thuở nào. Bà Tường Vy còn nhớ có lần trời sấm tối, ráng chiều đỏ rực hướng tây, mây đen đùn lên ở chân trời, vài tia chớp lay láy lóe lên, đàn chim chiều kéo nhau về tổ, bay từng đàn, uể oải, rời rạc, thì bà được ông Mạnh mời vào bàn, ăn một tô cháo gà bốc khói nghi ngút, đĩa gỏi xé phai trộn với bắp chuối hột ngon tuyệt làm cho bà xuýt xoa khen.

Bà Tường Vy xuất thân là một cô gái quê miền Tây lên Sài Gòn ăn học nhờ cha mẹ bà giàu có. Sắc đẹp của bà đã lọt vào mắt một sinh viên kiến trúc người Huế tên Bửu Âu thuộc dòng hoàng tộc. Ông tìm cách làm quen bà để cuối cùng cưới bà làm vợ. Sau này, tuy là một mệnh phụ phu nhân đất thần kinh, bà Tường Vy vẫn tìm dịp về thăm quê cha ở Cai Lậy, vì bà nhớ những cánh cò là đà trên ruộng lúa, nhớ đàn le le sà xuống lung sen, nhớ hàng diên điển trên bờ kinh trở hoa vàng, mấy cành ô môi điểm bông tím. Làm sao bà quên được hoa sầu đâu tím nhạt với cánh hoa mượt mà óng ả, hoa soan tím gợi buồn, bông lục

bình tím bông bênh nổi trôi trên sông. Nhìn hoa nở một màu tím ngát, hoa cà tím, hoa khế tím, hoa thạch thảo tím, bà cảm nhận màu tím đẹp nhu mì thanh nhã nhưng nó vương vấn một nỗi buồn man mác. Sau khi chồng chết, dòng đời uể oải buông trôi như số phận của người góa phụ.

Có lần ông Mạnh chiều ý bà, chèo xuồng đưa bà đi dạo trên sông lớn. Gió hiu hiu, sóng nước Tiền giang bì bõm vỗ mạn xuồng. Hai bên bờ, rừng dừa bạt ngàn, đồng quê bát ngát trải rộng đến chân trời. Ở mé sông, chim bìm bịp kêu thảng thốt giữa trưa hè. Bà Tường Vy thả hồn trôi theo sông nước, mắt ngắm mây trời lãng đãng, tai nghe chim hót vu vơ. Thỉnh thoảng bà liếc nhìn ông quản gia, nét khắc khổ và phong trần hằn trên khuôn mặt, vầng trán đã có những nếp nhăn, và mái tóc lòa xòa điểm những sợi bạc. Lòng bà thầm nghĩ tại sao người đàn ông đứng đắn này không thể làm điểm tựa cho bà lúc tuổi xế chiều? Nét mày cong của bà Tường Vy bỗng cau lại như suy gẫm, như tự hỏi lòng mình trước khi bà bước thêm một bước nữa. Rồi bà thở ra một hơi dài như vừa trút được gánh nặng.

Đêm về, những ngôi sao rắc cườm trên bầu trời, tiếng côn trùng rí rả phá tan cái lặng lẽ hoang vắng của bóng đêm. Ông Mạnh ngồi ngoài hiên nghe văng vẳng tiếng bà Tường Vy ca nhỏ nhỏ trong nhà. Ông ngoái cổ nhìn vào. Qua nét mặt, qua ánh mắt, tiếng hát như lời nhắn nhủ với người tình, giọng man mác buồn. Ông Mạnh tiếp tục ngồi trầm ngâm nghĩ ngợi trong bóng tối vây quanh. Thật ra ông cũng âm thầm yêu bà từ mấy năm qua, nhưng địa vị và giai cấp buộc ông phải nén vào tim tiếng lòng thổn thức. Ông tự nhủ mình phải nhớ cái địa vị chủ, tổ mà cư xử cho phải đạo làm người. Đang thơ thẩn trong giòng suy nghĩ, bỗng ông có một cảm giác ấm áp từ phía sau khi một bàn tay đặt nhẹ lên vai ông. Ngoảnh cổ lại nhìn, ông thấy bà Tường Vy mỉm cười rồi bóng bẩy ướm lời :

- Tại sao hai chúng ta không tựa vào nhau sống hết quãng đời còn lại ?

Ông Mạnh sững sốt đứng bật dậy, miệng há hốc, ông lắp bắp:

- Bà không nên nghĩ vậy. Giữa tôi và bà có

một cái hồ ngăn cách. Hơn nữa, các cô cậu đâu để gì cho bà thực hiện ý muốn.

Đoạn ông lắc đầu chép miệng:

- Được lo cho bà là tôi cảm thấy sung sướng lắm rồi.

Rồi bà gắng hỏi ông bằng một giọng nghiêm nghị:

- Nhưng ông có yêu tôi không ?

Ông sững sờ ngó bà không đáp, lòng hoang mang, giao động. Bà gật gù khẽ bảo:

Ông không trả lời là tự thú nhận rồi. Từng cử chỉ chăm sóc cho tôi, từng hành động nuông chiều tôi cũng đủ chứng minh tình của ông đối với tôi rồi. Tính nhạy bén của người đàn bà không cho phép tôi phán đoán sai lầm được. Tôi sẽ trở về Sài Gòn báo tin cho thằng Phát và con Phượng biết ý định của tôi. Ông bằng lòng chứ ?

Ông Mạnh đắn đo trong giây lát rồi hồ hững trả lời :

- Tùy bà. Nhưng linh cảm của tôi báo trước bà sẽ gặp nhiều trở ngại.

Giọng bà Tường Vy cương quyết :

- Tôi sẽ thuyết phục chúng nó nghe theo ý tôi.

Ông hãy yên tâm.

Hôm nay, bà Tường Vy định lái xe trở xuống Cai Lậy để gặp mặt ông Mạnh. Nhưng phản ứng quyết liệt của Phát và Phượng làm cho bà chùn bước. Bà không muốn mang về cho ông một kết quả không như ý muốn của bà. Hai đứa con bà đã dùng tình mẹ thương con để thắng bà. Muôn đời, bà mẹ tượng trưng cho sự chịu đựng và hy sinh, sự độ lượng và khoan dung. Vì quá chủ quan và tự tin, bà Tường Vy không nghe lời khuyên của ông Mạnh nên bị vấp ngã đau điếng. Bà quyết định đi Đà Lạt thăm đứa em gái vài hôm cho khuây khoả rồi bà sẽ trở về Sài Gòn tìm lời tiếp tục thuyết phục các con nữa.

Ông Mạnh đang lom khom dùng xẻng vét mương cho nước ngoài sông mang phù sa vào vườn cam. Bỗng ông dừng tay khi Phát đẩy cổng bước vào, mặt lạnh lùng. Ông Mạnh đon đả tiến ra chào:

- Cậu Hai mới xuống.

Phát không trả lời. Anh vênh mặt đi quanh vườn một lát rồi quay lại tìm ông quản gia, xẵng giọng bảo:

- Tôi rất cảm ơn chú đã chăm sóc ruộng vườn của

ông bà ngoại tôi để lại. Nhưng hôm nay, tôi đành cho chú nghỉ việc vì mảnh đất này sắp đổi chủ.

Ông Mạnh nhìn thẳng vào mặt Phát :

- Tôi thừa biết cậu lấy lý do đó để đuổi tôi. Tôi chấp nhận ra đi nhưng chỉ xin cậu một điều.

Phát hất hàm :

- Điều gì ? Chú cứ nói.

Bằng một giọng buồn buồn, ông Mạnh nhếch mép:

- Tôi có thể gặp mặt bà chủ trước khi tôi ra đi không?

Phát nhún vai, mặt khinh khỉnh :

- Không thể được. Và lại má tôi cũng đã đi Đà Lạt lánh mặt rồi. Chú đừng chờ đợi uổng công.

Đoạn Phát nhấn mạnh, giọng lạnh lùng đến tàn nhẫn :

- Tôi nhắc chú nên nhớ phận mình, gà là gà, phượng là phượng, gà không thể ở chung chuồng với phượng, đĩa đừng mong bám lấy chân hạc.

Dứt lời, Phát rút trong túi áo ra một phong thư, trong đó có một số tiền lớn trao cho ông Mạnh:

- Chú cầm lấy số tiền này, coi như tôi bồi thường cho chú. Chúng tôi không xử tệ với chú đâu.

Với tâm trạng chán chường, lòng đau nhói, ông Mạnh lắc đầu ngoa ngán:

- Chắc trong thâm tâm cậu tưởng tôi vì tiền nên phải bám vào công việc này để sống. Lâu nay, tôi nấn ná lại nơi này là vì tôi nghĩ đến lòng tốt của người quá cố đối với tôi khi xưa. Hơn nữa, má của cậu cũng muốn có nơi yên tĩnh thoáng mát để nghỉ ngơi vì bệnh tim của bà thường tái phát. Để chứng minh lời nói, tôi trả lại số tiền của cậu và ra đi nội ngày hôm nay. Cậu yên tâm, tôi sẽ gởi chìa khóa nhà cho ông Hai hàng xóm quen thân với gia đình cậu.

Nói xong, ông Mạnh ra sau hè lấy cái gáo dừa múc nước rửa tay, đoạn vào nhà thu xếp quần áo vào cái túi xách lớn, sắc mặt ông buồn, lòng ông ê chề tủi nhục cho thân phận ; còn Phát thì đứng tiu nghỉu trong giây lát rồi bỏ về Sài Gòn.

Ba ngày sau, bà Tường Vy từ Đà Lạt quay lại Sài Gòn. Con gái bà thản nhiên báo tin Phát đã đuổi ông Mạnh rồi. Bà lịm người, rụng rời tay chân, đôi mắt ứa lệ, giọng bà nghẹn ngào:

- Anh em bây giờ tàn nhẫn quá ! Người ta có tội tình gì mà bây giờ đuổi ?

Dứt lời, bà vào phòng đóng sầm cửa lại, ngã mình lên giường ôm mặt khóc, còn Phượng thì há hê, mỉm cười đắc thắng. Bên ngoài, mây trắng rợp vòm trời, nắng vàng trải rộng, bầy chim sẻ thảng thốt líu lo dưới mái hiên nhà.

Ngoài Phan thiết, ông Mạnh xốn xang ngồi đứng không yên khi nhận được thư của người láng giềng xưa báo tin bà Tường Vy bị bệnh tim tái phát, phải vào bệnh viện điều trị. Cũng may là Dung, con gái ông, làm y tá trong bệnh viện đó nên ông nhờ con theo dõi mọi tình huống của bà Tường Vy rồi viết thư cho ông hay. Dung hoang mang không biết bệnh nhân liên hệ thế nào với cha mình, vì ông chỉ nói bâng quơ bà ấy là một người ơn. Dung tìm cách gần gũi bà ta để chăm sóc và an ủi. Ngoài giờ làm việc, Dung nán ở lại bệnh viện, dìu bà Tường Vy ra băng đá trong sân ngồi cho thoáng mát và dễ tâm sự. Không bao lâu, bà cảm thấy thương Dung lạ và muốn tìm hiểu về người nữ y tá tốt bụng này. Dung cũng thành thật kể chuyện gia đình nàng cho bà nghe. Cô không biết mặt mẹ, chỉ sống với cha từ tám bé. Cha cô xưa kia là một thầy giáo làng gần tỉnh Phan thiết. Thế rồi trước cổng trường quê có một cô gái đứng đợi em tan học. Một giáo viên nghèo từ trong lớp liếc ra, đã trông thấy và để ý đến nàng. Hai lần phượng tàn rồi phượng nở, người thầy giáo vẫn trong lớp ngó ra và cô gái ngoài cổng vẫn liếc mắt nhìn vào. Dần dà họ quen nhau rồi yêu nhau không mấy chốc. Nhưng cha mẹ của cô gái chê chàng giáo viên nghèo, không nhận chàng làm rể. Cuộc tình vụng trộm của họ đưa đến kết quả nàng mang thai. Dầu bị cha mẹ ép phá thai, nàng cương quyết không giết đứa con vừa tượng hình trong bụng mẹ.

Băng đi một thời gian, một buổi sáng nọ, người con gái ôm con đến gặp người yêu và gạt lệ giao con cho chàng nuôi để nàng vâng lời song thân vậy duyên cùng kẻ khác. Kể từ hôm đó, ngôi trường làng vắng bóng chàng giáo viên tận tụy, cổng trường làng cũng vắng bóng người con gái chao nghiêng nón lá đợi trống tan giờ. Chàng bỏ nghề dạy học, bồng đứa con gái ra đi biệt. Mấy năm sau, cô em chàng mới nhận được tin anh mình đang làm thư ký trong một

đồn điền cao su ở Hớn Quản, nghèo vẫn hoàn nghèo. Rồi dịp may đưa đến, chàng được một ông kiến trúc sư kiêm thầu khoán lãnh xây cất một dãy nhà cho đồn điền. Ông khuyên chàng bỏ rừng cao su, bỏ cảnh đời vất vưởng, mang con theo ông về Sài Gòn lập nghiệp. Ông đã tận tình giúp đỡ và truyền nghề xây cất cho chàng. Mấy năm sau, chàng được khám khá tiền, liền quay về Phan thiết mua đất trồng trái thanh long. Chàng giao hết cho em gái quản lý và gửi gắm đứa con gái mình cho cô em chăm sóc, còn chàng thì tiếp tục vào Sài Gòn giúp ông kiến trúc sư để đền ơn đáp nghĩa. Đến khi vị ân nhân qua đời, chàng không trở về quê cũ với con mà xuống tận Cai Lậy làm quản gia trông coi ruộng vườn. Khi con gái ông tốt nghiệp y tá vào làm việc trong một bệnh viện ở Sài Gòn, ông vui mừng vô hạn, thỉnh thoảng đáp xe đò lên Sài Gòn thăm con.

Bà Tường Vy tưởng chừng như mình đang nằm mộng, bà liền nhanh miệng hỏi :

- Vậy tên của cha cháu là gì ?

Dung từ tốn đáp :

- Dạ ba cháu tên Mạnh, còn cháu tên Dung.

Bà Tường Vy muốn biết thêm bèn vốn vã:

- Rồi hiện nay ba cháu đang làm gì ? Và ở đâu ?

Cặp lông mày cong nhú lại, giọng Dung buồn buồn :

- Sau khi bị con trai của bà chủ đuổi việc, ba cháu quay về sống với người em gái ở Phan thiết, phụ việc kinh doanh.

Ngay lúc đó, Phát đi trở tối, gặp mẹ và người yêu đang tâm tình. Chàng ngồi bên mẹ nói vu vơ :

- Con thấy Má với Dung có vẻ tâm đầu, ý hợp.

Bà tươi cười nhếch môi :

- Vì cô Dung đẹp và rất dễ thương.

Dung lặng thinh cúi đầu, trong trí nàng có một câu hỏi chưa được giải đáp: Mẹ con bà Tường Vy có liên hệ tình cảm gì với cha mình ?

Thời gian qua, dưới sức ép của hai con, bà Tường Vy phải ngậm ngùi bán mảnh vườn ở Cai Lậy để có tiền cho Phát và Phượng, đưa mở phòng mạch tư, đưa mở văn phòng luật sư. Từ đây, bao nhiêu kỷ niệm chắt chiu mấy chục năm qua vụt bay theo mây khói. Mái nhà cổ của cha mẹ để lại, hàng cau thẳng tắp, rừng dừa bạt ngàn,

lũy tre già giao ngọn, tất cả đã thuộc về người khác. Còn đâu tiếng rì rào của bông lúa vừa đơm trên ruộng. Hết rồi tiếng sóng bì bõm vỗ bờ với tiếng mái chèo khua nước. Hết rồi cảnh trăng hạ tuần nghiêng nghiêng đầu khóm trúc, chó sủa vu vơ, gà thôn xa vọng lại tiếng gáy. Nhớ đến đây, bà mỉm lòng, ôm mặt sụt sùi khóc, vai run theo tiếng nấc.

Một dịp cuối tuần, Dung có ý muốn về quê thăm cha, Phát xin theo nàng để ra mắt cha vợ tương lai. Chàng đính ninh cùng Dung ra Phan thiết, quê nàng, nhưng Dung lại đáp xe đò miền Tây đi Cai Lậy.

Nhờ ông Hai, láng giềng cũ viết thư cho ông Mạnh biết bà Tường Vy treo bảng bán nhà và ruộng đất, ông Mạnh liền gom tiền bạc kinh doanh bán trái thanh long ngoài Phan thiết mười mấy năm qua rồi phò thác cho cô em mang tiền vào Cai Lậy tìm đến nhà ông Hai, nhờ giới thiệu với bà Tường Vy để mua nhà đất. Cuộc mua bán kết thúc nhanh chóng. Em gái ông Mạnh mang giấy sở hữu chủ về Phan thiết giao lại cho anh. Ông Mạnh âm thầm trở lại Cai Lậy, chăm sóc ruộng vườn bỏ hoang một thời gian khá lâu. Sau đó, ông viết thư nhắn con gái ông thu xếp cuối tuần về Cai Lậy sống hủ hỉ với ông một đôi ngày.

Cuộc sống của ông Mạnh êm ả theo ngày tháng, thì một hôm Dung báo tin sẽ về thăm ông như những lần trước. Nhưng lần này sẽ có một bác sĩ đi theo Dung để ra mắt ông. Ông Mạnh nôn nóng đợi chờ con.

Dung đã đưa Phát đi từ ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác. Từ chuyến xe đò miền Tây ngừng ở Cai Lậy cho Phát và Dung xuống, đến chiếc cầu khỉ chòng chành bắt ngang con sông nhỏ, nơi Phát thường đi qua lúc về quê ngoại. Sau cùng, chàng ngơ ngác khi nàng ung dung mở cổng bước vào nhà cũ của ngoại mình. Thì ra, gia đình Dung đã mua lại nhà đất của mẹ

chàng. Nghe tiếng chó của nhà ông Hai sủa dai dẳng, ông Mạnh từ sau hè bước ra. Ông sừng sốt nhìn Phát không chớp mắt, trong khi Phát bẽn lễn cúi đầu chào, còn Dung thì miệng cười tùm tùm, lú lo giới thiệu :

- Thưa ba, đây là bác sĩ Phát, người yêu của con.

Đoạn nàng quay sang chàng hôn hờ tiếp:

- Còn đây là ba của em.

Ông Mạnh giữ vẻ thản nhiên, mời Phát vô nhà ngồi, rồi bảo con gái ông ra sau vườn, mang hai trái dứa bị lên cho ông dùng dao vạt mặt đái khách. Thấy Phát bối rối ngồi lặng thinh, ông Mạnh cất tiếng hỏi qua loa:

- Song thân của bác sĩ vẫn mạnh chứ ?

Dung chợt nhớ việc cha gởi gắm bà Tường Vi cho nàng khi bà nằm bệnh viện, nàng reo lên:

- Anh Phát là con của bà Tường Vi, ân nhân của ba đó.

Giọng ông xuôi xị :

- Vậy sao? Thế mà ba không biết.

Dung hí hửng tiếp lời cha :

- Hôm nay, anh Phát xuống để ra mắt ba đó, vì chúng con sẽ thành hôn vài tháng nữa.

Phát vẫn vẻ lúng túng, ngồi thừ người ra. Ông Mạnh nhướng mắt nhìn chàng, cười khẩy, rồi tăng háng buột miệng nói :

- Tôi nghĩ bác sĩ nên biết cội nguồn của người con gái trước khi quyết định cưới cô ta. Con Dung là con của một ông quản gia hạ cấp mà bác sĩ đã đuổi việc gần một năm qua.

Dung tròn xoe đôi mắt, ngó cha trôn trôn rồi nhìn mặt, miệng lắp bắp:

- Ba nói sao ? Người đuổi ba là anh Phát à ? Con đâu ngờ.

Phát ngượng nghịu cất tiếng phân trần :

- Chú tha lỗi cho cháu. Chỉ vì cháu và em gái cháu ích kỷ chỉ nghĩ đến mình, coi danh dự mình trên hết nên đã hỗn xược ngăn cản chuyện tình cảm giữa má cháu và chú. Giờ đây, cháu chỉ còn biết cúi đầu xin chú tha thứ.

Đoạn Phát tiến đến cầm tay Dung thỏ thẻ :

- Em tha lỗi cho anh.

Dung ghen ngào ứa lệ, đôi môi nàng mấp máy:

- Nếu biết trước sự việc như thế này thì dẫu yêu anh thế mấy, em cũng đoạn tuyệt tình anh. Em không thể để cha em bị một kẻ nào khinh thường và xúc phạm.

Ông Mạnh vọt miệng chen lời vào :

- Con nên bình tĩnh đi Dung. Làm người ai cũng có lúc phạm lỗi lầm. Nếu kẻ đó biết hối lỗi thì tại sao mình lại hẹp hòi ngoảnh mặt? Những lời nói phải của cậu Phát làm cho ba hết giận rồi. Con cũng nên quên đi chuyện đã qua để tình yêu của con trong sáng, không bị một áng mây mờ che khuất. Nghe lời ba đi con.

Được lời như mở tấm lòng, Phát ríu rít cảm ơn ông Mạnh.

Lại có tiếng chó sủa ngoài ngõ, Dung lững thững bước ra sân ngó dáo dác. Nàng chứng hứng khi trông thấy bà Tường Vy và con gái bà đang đứng lấp ló nhìn vào. Đến lượt bà ngẩn ngơ khi Dung tiến ra mở cổng, vồn vã mời mẹ con bà vào nhà. Ông Mạnh ngoái cổ ra sân xem, bỗng ông giật mình đứng bật dậy, tròn mắt kinh ngạc, miệng ông hăm hở:

- Sao bà chủ có mặt nơi này ?

Gương mặt thiếu nảo, nổi xúc động ập đến, bà Tường Vy ghen ngào nói trong nước mắt:

- Vì nhớ chốn cũ, tôi rủ con Phượng về xin phép người chủ mới cho tôi thăm lại mái nhà xưa của cha mẹ tôi, và cũng muốn tìm chút kỷ niệm đã qua. Nào ngờ, ông cũng có mặt nơi này.

Biết mẹ đang hoang mang, Phát kể hết cho mẹ nghe chuyện ông Mạnh âm thầm mua lại ngôi nhà và mảnh ruộng vườn kỷ niệm. Rồi chàng cúi

đầu xin mẹ tha lỗi. Phượng cũng ray rứt vì hối hận việc mình làm, nàng rón rén lại gần mẹ và ông Mạnh, đôi môi ấp úng:

- Mẹ cháu ngã bệnh vì nhớ thương chú. Đến bây giờ cháu mới hiểu mẹ cháu cần có chú làm một điểm tựa và nguồn vui lúc bóng xế tuổi già. Anh em cháu xin tôn trọng quyết định của mẹ mình và xin chú tiếp tục chăm sóc cho mẹ cháu giống như lúc trước. Sống bên chú, mẹ chúng cháu sẽ tìm lại được hạnh phúc đến cuối cuộc đời. Xin má và chú bỏ qua những lỗi lầm của anh em con.

Chuyện xảy đến quá bất ngờ khiến bà Tường Vy sung sướng ngập lòng, nước mắt ứa ra vì cảm xúc. Bà nhìn ông Mạnh hóm hỉnh hỏi:

- Còn chuyện của thằng Phát với con Dung, ông tính sao ?

Ông Mạnh nhếch mép cười, đuôi mắt nhăn nheo:

- Hai đứa nó đã tính hết rồi thì tôi với bà chỉ có việc thực hành theo ý chúng nó cho vui cửa, vui nhà.

Ngoài trời chan hoà ánh nắng. Những giọt nắng xuyên qua khung cửa, len vào nhà tạo những vệt sáng lung linh. Sau hè, chim bìm bịp thảng thốt kêu nước lớn. Bụi tre già trăn trở, lá rơi xào xạc như bước chân người rón rén. Ánh mắt bà Tường Vy chột linh động, niềm vui đầy ắp, bà không ngờ bỗng dưng bà tìm lại được những gì thân thương mà tưởng chừng như đã đánh mất vĩnh viễn. Phải chăng hạnh phúc thật sự mỉm cười với bà ?

Vương Tước

Người đàn bà lang thang đầu năm

Ngày thứ hai của năm trắng mới
Người đàn bà góa phụ
Lang thang với tay nải trên vai
Con đường dài đầy cát bụi và nắng
Gió reo ca
Chào tuổi mới tóc bạc thêm trên đầu...
Phong ba rồi sẽ thổi về đâu
Ngọn núi chắn ngang cản những yêu thương
    bạc màu đá trắng.
Lắng đọng Giọt lệ tròn vo
Hóa thành những sương và khói tan
    vào bầu trời rất mau.
Linh hồn người đàn bà ấy
Bị chiêm đóng và canh giữ
Bởi những đau thương muộn màng.
Bởi những vội vàng
Không thể nào hồi hận!
    Để tang quá khứ
Đi ngược thời gian
Xuyên qua không gian chứa đựng con đường
    dài đầy nắng tương lai
Trở về thời lắm lỡ
Tìm ấu thơ...

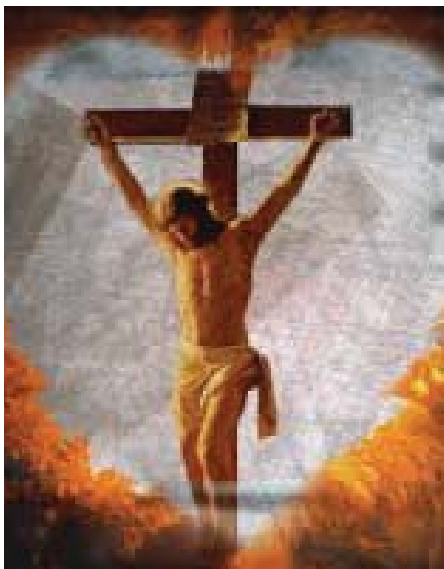
Phan Trung Trực

Nỗi nhớ tình xa

Đã lâu rồi, anh không gặp lại em
Cây phượng vĩ trước thềm đang thay lá
Ngày mai đây, em về miền đất lạ
Em để buồn để bã ở sau lưng
Nhìn em đi, nước mắt cứ rưng rưng
Nén cảm xúc đừng để tuôn dòng lệ
Dẫu biết rằng, mình không nên như thế
Nhưng khi buồn ai ngăn được lòng ta
Xuân thoảng qua, vẫn thắm sắc đậm đà
Sao em vội đi về miền xa thăm
Anh ở lại, một mình anh nhớ lắm
Chiều tan trường dạo bước cuối hoàng hôn
Em phương xa, có sao xuyên tâm hồn
Có cô đơn tim có sầu băng giá
Có nhớ thương, đến anh người xa lạ
Người đã là quá khứ của từng đêm
Chiều cuối xuân ngắm hoa rụng bên thềm
Chấp tay cầu gửi trời cao với vợ
Nơi xa xăm, hi vọng em biết tới
Có một người mang nỗi nhớ tình xa.

Bùi Hoàng Ngọc

Phân ưu

Chúng tôi vừa nhận được tin buồn,
Ông Phaolô Huỳnh Văn Tài, em của anh chị Tâm-
Sương được Chúa gọi về bên Ngài hôm nay 22/02/2017
vào lúc 04giờ00 sáng tại ViệtNam.
Cộng Đoàn Đức Mẹ LA Vang xin chân thành chia
buồn cùng Anh Tâm chị Sương và tang quyến.
Nguyện cầu cho Linh hồn Phaolô được sớm về hưởng
Nhan Thánh Chúa trên Thiên Đàng.

Strasbourg ngày, 22 tháng 2 năm 2017

Linh mục Tuyên Úy

Linh mục Vincent Lê Phú Hải

Chủ tịch Cộng đoàn Đức Mẹ La Vang Strasbourg

Các Soeurs Dòng Mến Thánh giá Huế Strasbourg

Hội Đồng Mục Vụ.

Ao thả vịt : nơi hội tụ ghi những vui buồn xảy ra trong cuộc sống. Ao đón nhận tất cả những chia sẻ của quý độc giả. Ao không đăng những bài chỉ trích cá nhân, chửi rủa hay những bài nặc danh... nhưng sẵn sàng cho đăng đàn mọi ý kiến làm đẹp cuộc sống ...

Những bài viết do tác giả chịu trách nhiệm, chứ không nhất thiết phản ảnh lập trường của Ban Biên Tập Nhịp Cầu.

Xin mời quý vị cùng tham gia...

Kỷ niệm xa xăm

Kính chào bà con cô bác xa gần.

Một hôm, nhân nghe một người con xứ Huế nhắc đến câu chuyện ở Huế ngày trước .. có đàn cá đối khổng lồ từ biển ngược dòng sông Hương, ngang qua cầu Trường Tiền, hướng về thượng nguồn rủ nhau lên non tìm động hoa vàng .. khiến tui chợt nhớ lại những lần được thưởng thức các món ăn cá đối một cách tình cờ, nhưng nhớ đời. Xin ghi lại đây những kỷ niệm xa xăm ấy để nhớ về một thời mà tui thành thơ hết biết.

Chân thành kính tặng tất cả bà con nào đã từng ăn cá đối. Đặc biệt, kính tặng những người từng là ngư phủ, đã một thời lênh đênh sóng nước dọc theo miền duyên hải Việt Nam mến yêu .. vì ắt hẳn quý vị cũng có đôi lúc chạnh lòng về những món ăn cá đối cũng như tui dzậy.

Kỷ niệm về cá đối đầu tiên trong đời tui là chuyến đi chơi Vũng Tàu cách đây rất lâu. Trong làn gió thơm mùi biển mặn, hòa với tiếng sóng vỗ rì rào, tui đã được gia đình người bà con bên ngoại đãi một bữa ăn ngon hiếm thấy, đó là món cá đối nấu canh dưa cải. Chỉ đơn giản vậy thôi, mà sao cái vị béo ngọt của con cá biển này cứ lâu lâu lại tái hiện trong trí tui. Thịt cá thơm mềm, chua chua vị dưa cải vẫn còn nồng nồng, sao mà ngon chi lạ!

Sau này, tui lại có dịp thưởng thức món cá đối kho dưa cải, tuy món kho này có bà con họ hàng với món canh trước kia, nhưng cái ngon của hai

món lại khác nhau nhiều lắm. Làm sao có thể so sánh hai cái ngon cho được? Cá đối để nguyên con, để luôn cả ruột, rửa sơ sơ thôi (khi làm cá đối, lúc nào người ta cũng để nguyên ruột, vì chúng chỉ ăn rong rêu và phiêu sinh vật nên ruột cá rất sạch). Lấy một ít dưa cải bóp nhẹ cho bớt vị chua, xắt khúc vừa ăn. Đặt ơ cá đã ướp gia vị cùng với dưa cải lên bếp rồi mở lửa lớn, khi thấy nước sôi, thì hạ nhỏ lửa để cho cá mềm cả xương. Cơm nóng chan nước cá đối kho dưa cải, giảm thêm chút ớt sừng trâu thì ăn ngon nhức nhối luôn. Chốc chốc gặp một đũa cá, nếu trúng phải cái bụng cá thì vị béo ngậy lan tỏa khắp tận chân răng. Còn nếu gặp con nào có trứng .. chắc chắc .. ngon thì phải biết! Béo ơi là béo! Cơm lua lia lia, tức bụng hồi nào không hay.

Nhưng có một món ngon khác cũng khiến tui luôn trần trọc thao thức vì cá đối, đó là món cá đối chưng cách thủy (món chưng cách thủy có

người ung gọi là hấp). Cá rửa sạch, ướp tiêu, tỏi, hành, muối, bột ngọt cho vừa ăn, chờ chừng nửa giờ cho thấm gia vị rồi đem chưng cách thủy. Khi nước sôi, để lửa riu riu chừng hơn tiếng đồng hồ là đã có món ngon bá cháy. Gắp miếng cá cho vô miệng nhai .. nghe nó mềm mụp như đang ăn miếng cá mèi Sumaco chính hiệu Ma Rốc chứ chẳng chơi. Mùi thơm của gia vị hòa lẫn vị ngọt, béo, hơi đặng đặng của vừa thịt cá, vừa ruột cá .. ngon ơi là ngon! Chan chút nước cá vô chén cơm .. lùa một đũa .. cắn thêm miếng ớt .. rồi nhai .. Mềm đéc ơi! Cơm và cá quyện vào nhau như một tấu khúc giao hưởng vĩ đại vậy đó. (Bà con nào không ăn cay được thì cũng ráng nhắm mắt liêu mạng mà cắn một tí xíu ớt cho the the cái khẩu vị khi ăn các món cá nhè ... chứ nếu không, sẽ tủi cho thân phận con cá biết đường nào)

Một lần khác, nhân chuyến đi chơi biển Hòn Chông - Hà Tiên .. (hổng phải Hòn Chồng - Nha

Trang đầu ngen. Nếu có dịp, tui sẽ hầu chuyện cùng quý vị về vùng đất Hà Tiên thơ mộng này) .. Đang tung tăng nô đùa cùng làn nước biển trong veo xanh biếc, chúng tôi nhìn thấy một chiếc thuyền chài chập chờn trên sóng nước, hỏi ra mới biết người ta đang thả lưới đánh bắt cá đối để bán cho du khách và cư dân địa phương. Vòng tay làm loa hú lên mấy tiếng như Tarzan gọi đò, lát sau ghe tấp vô bờ, anh chồng khệ nệ xách các xô nhựa, còn chị vợ mang linh kính đồ nghề bếp núc xằng xái bì bõm theo sau. Khi giá cả đã thuận bán vừa mua, anh chồng nhanh tay bẻ mấy nhánh cây khô ven bờ, nhóm bếp lửa trên tảng đá to. Ngọn lửa vừa rụi, hai vợ chồng thoăn thoắt đặt từng con cá đối tươi rói lên nền than đỏ rực. Cá quẫy mình dẫy dựa rồi sau đó nằm im trong sức nóng của than hồng. Họ luôn tay trở đều từng con cá .. một lát đã có món ngon bày ra tàu lá chuối. Chị vợ vừa rót nước mắm pha vào mấy cái chén nhỏ vừa nói:

- Ăn như vậy hổng có ngon đâu nhen mấy chú! Chấm cá với muối ớt mới đúng điệu.

- Trời đất! Cá đối chứ có phải cóc, ổi đâu mà chị xúi ăn với muối ớt.

- Chú quê quá hà! .. Ăn như dzậy mới ngon!

Bọn tui vì tò mò muốn nếm thử nên gặt đầu liền. Cá đối nướng mộc, dù không tẩm với bất cứ gia vị nào, nhưng vẫn tỏa mùi thơm đến nôn nao bụng dạ. Lại càng mê mẩn hơn khi chấm cá với muối ớt mà ăn. Nhưng nếu ăn theo cung cách của người dân miền biển thì cái ngon càng trở nên ác liệt hơn nữa .. nghĩa là ăn luôn cả vảy .. vảy cá cứng cứng, giòn giòn, thơm thơm mùi vị cháy xém nhẹ nhàng. Cho cá ngập vô miệng, cắn nhẹ chỗ gần đầu cá, rồi từ từ nắm đầu cá kéo ra .. vậy là bao nhiêu xương xóc đều theo đầu cá trôi tuột ra ngoài như một nhà ảo thuật đang khéo tay kéo chùm lưới lam ra khỏi miệng vậy. Trông thấy cách tụi tui ăn như thế, chị vợ cần nhần:

- Ăn kiểu gì ngu quá dzị! .. Tại sao lại bỏ đầu cá hổng chịu ăn? .. rồi chị nhắc lời nói của ông bà xưa: “Bán ruộng đầu cầu, ăn đầu cá đối”. Bà nói ruộng đầu cầu là ruộng tốt nhất hạng, đầu cá đối cũng ngon nhất hạng luôn. Nghe nói thế thì hay như thế, chứ tui đành chào thua .. vì mỗi khi

nhìn cái đầu cá, tui thấy nó cũng nhìn tui lom lom thì làm sao tui nuốt cho trôi?

Khi trở về lại Rạch Giá, tui khoe cá đối nướng mộc ngon quá chừng quá đổi, gia chủ nơi tui ở trọ gật gù mỉm cười kín đáo.

Hôm sau, họ mời tui tui dừng ra hàng quán, mà ở nhà cùng ăn cơm với họ. Một bàn nhậu dọn ra. Cha mẹ ơi! .. Lại cá đối! .. nhưng lần này là món cá đối hấp cuốn với bánh tráng rau sống. Lấy miếng bánh tráng cho các loại rau thơm, đồ chua, dưa leo vào cuộn chung với cá cùng với hành phi, mỡ hành, đậu phộng rang .. chấm vô chén nước mắm pha dấm tỏi ớt .. đưa lên miệng cắn một cái .. rồi nhai .. sao mà ngon đến lạ lùng! Nhai xong một miếng, chiêu vào một ngụm rượu, bảo đảm rượu dở cũng thành ngon. (Sau này khi sống xa quê hương, những lúc nhớ đến món ăn này, tui thường mua phí-lê cá Hồi về hấp rồi cũng cuốn bánh tráng rau sống chấm mắm nêm hăng hoi để thay thế món cá đối hấp .. nhưng hàng nhái không thể nào bì kịp hàng xịn) Kể tiếp nhé .. Khi rượu đã sần sần, gia chủ biểu vợ bưng ra nồi cháo cá đối hầm hạt sen để “giải nghệ” (giã rượu). Cá đối sau khi móc mang rửa sạch, bỏ vào nồi ninh lấy nước, rồi vớt cá ra. Sau đó cho gạo và ít hạt sen vào nấu. Chờ khi cháo nhừ, lại cho cá ban nãy trở lại vào nồi, nêm gia vị cho vừa ăn rồi rất thêm tiêu, hành lá, ngò rí thái nhỏ lên trên mặt cháo. Múc cá ra đĩa riêng, cháo ra chén riêng .. ăn nóng với các loại rau thơm. Tui tuy ăn không được các món cháo, mỗi khi thấy cháo là muốn bịnh,

nhưng cũng làm đại một chén cho chủ nhà vui .. Bà con biết không? .. Phê hồng chỗ nói á! Bữa ăn đáng nhớ quá chừng.

Lúc chia tay để trở về Sài Gòn, ông chủ nhà lưu luyến tặng mỗi người một bọc cá đối ướp muối sả ớt nghệ và ân cần căn dặn:

- Dĩa trần chiên lên ăn với cơm sẽ biết thế nào là cá đối .. hao cơm lắm đó!

Con cá đối không những nằm trong cối đá, mà còn nằm trong tâm khảm những người còn yêu mến hương vị mộc mạc quê hương.

Thầy Hai Mu-Lu

Ghi chú quan trọng:

Tuy những kỷ niệm là chuyện người thật việc thật, nhưng cách nấu những món cá đối trong bài viết này tui chôm trong sách dạy nấu ăn. Bà con đừng tô-lô-phôn hỏi tui “món ni nấu mần răng? món nớ nấu mần răng?” thì tui mần thỉnh đó nhen.

Những Ý lễ xin trong Tháng 01/2017

Cộng Đoàn Mulhouse

- 1- Anh chị Quang Jean-Pierre xin Lễ cầu Bình an và Sức khỏe
- 2- Anh chị Philippe-Nga xin Lễ cầu cho Ông Bà Cha Mẹ
- 3- Anh chị Liên-Chủng xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ, Lễ cầu cho Ông Bà tổ tiên
- 4- Ông bà Quang Jacques xin Lễ cầu cho các linh hồn Cha Mẹ anh chị em
- 5- Chị Oanh xin Lễ cầu cho các linh hồn trong gia quyến

Những Ý Lễ xin trong Tháng 02/2017

Cộng Đoàn Strasbourg

- 1- Anh chị Hằng-Hân xin Lễ cầu cho linh hồn Luca, Tôma, Phêrô,
Lễ cầu cho ông bà René-Malore được bình an
- 2- Anh chị Jacky-Lan xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ và 1 Lễ cầu Bình an cho Năm Mới
- 3- Anh chị Vi-Thủy xin Lễ cầu cho lh cha Anselme Cẩn
- 4- Anh chị Đỗ văn Trờ xin Lễ tạ ơn Chúa cho gia đình
- 5- Chị Thoa xin Lễ cầu cho tất cả các linh hồn qua đời trong gia đình, các linh hồn mồ côi,
và Lễ cầu Bình an cho toàn thể gia đình và Tạ ơn Chúa
- 6- Chị Loan xin Lễ cầu cho linh hồn Gioan Baotixita Đinh Ngọc Bảo, Anna Lương thị Quẹt,
Phaolô Trần Thái Xuân
- 7- Chị Soulivong xin Lễ Năm Mới cho gia đình
- 8- Anh chị Tuấn-Nghĩa xin Lễ cầu cho Ông Bà tổ tiên
- 9- Anh chị Đường-Lan xin Lễ cầu Bình an cho gia đình 2 Họ Nội-Ngoại, Lễ cầu cho tiên nhân,
Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ
- 10- Anh chị Lê Hữu Độ xin Lễ tạ ơn Chúa và Đức Mẹ
- 11- Anh chị Hiền-Mai xin Lễ cầu Bình An cho gia đình
- 12- Chị Kahn thị Hương xin Lễ cầu cho các linh hồn các Linh Mục Tu Sĩ,
Lễ cầu cho các thai nhi và các linh hồn mồ côi
- 13- Chị Kahn Thúy xin Lễ cầu cho các đảng linh hồn nơi luyện tội
- 14- Chị Kahn Hạnh xin Lễ cầu cho các đảng linh hồn nơi luyện tội
- 15- Mme Kahn thị Loan xin Lễ cầu cho Cha Mẹ hai bên

Sinh Hoạt Cộng Đoàn

Tháng 3/2017

- Thứ tư 01/03/2017 : thứ tư Lễ TRO.

Thánh Lễ tại Nhà Dòng OMI lúc 20giờ00 với nghi thức xúc Tro

- Chúa nhật đầu tháng 05/03/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Ste Bernadette lúc 11giờ15
- Chúa nhật 19/03/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ St Paul ở Colmar lúc 15giờ00
- Chúa nhật 26/03/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ St Luc ở Mulhouse lúc 15giờ00

Tháng 4/2017

- Chúa nhật đầu tháng 02/04/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Ste Bernadette lúc 11giờ15
- Chúa nhật 09/04/2017 : Thánh Lễ + rước Lá tại Nhà Dòng OMI lúc 10giờ00
+ đọc Bài Thương Khó

TAM NHẬT THÁNH

- Thứ năm 13/04/2017 : Thánh Lễ với nghi thức Rửa chân tại Nhà Dòng OMI lúc 20giờ00
  - Thứ sáu 14/04/2017 : nghe cha giảng phòng lúc 10giờ00 tại Trụ Sở ... sau đó xưng tội...
ăn cơm chay... đi Đàng Thánh Giá lúc 14giờ30... sau đó Đọc Bài Thương Khó
  - Thứ bảy 15/04/2017 : Thánh Lễ Vọng Phục Sinh
+ làm phép Lửa - Nến - Nước tại Nhà Dòng OMI lúc 20giờ00
  - Chúa nhật Phục Sinh 16/04/2017 : tối Chúa nhật
- **Hội Đồng tổ chức Đêm Karaoke gây quỹ cho Cộng Đoàn tại Trụ Sở bắt đầu từ 18giờ30**
- Thánh Lễ tại Nhà Thờ St Paul ở Colmar lúc 15giờ00
  - Chúa nhật 23/04/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ St Luc ở Mulhouse lúc 15giờ00

Tháng 5/2017

- Chúa nhật đầu tháng 07/05/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ Ste Bernadette lúc 11giờ15
- Chúa nhật 21/05/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ St Paul ở Colmar lúc 15giờ00
- Thứ năm 25/05/2017 : Lễ Chúa Lên Trời ... Thánh Lễ tại Nhà Dòng OMI lúc 10giờ00

Tuyên Ủy Đoàn VN tại Pháp tổ chức Khóa Gặp Gỡ Giới Trưởng Thành tại Centre Saint-Thomas từ chiều thứ năm 25 đến trưa chúa nhật 28 tháng 5-2017

- sẽ có cha Hà Quang Minh (Poitiers) và cha Pierre Nguyễn Phương (Bordeaux) đến thuyết trình về đề tài : "Amoris Laetitia" (Niềm Vui của Tình Yêu) Tông Huấn của Đức Thánh Cha Phanxicô
- vì Khóa sẽ được tổ chức tại Strasbourg... rất thuận lợi cho Cộng Đoàn chúng ta... vậy cha Sơn kính mời Quý Vị ai thích cứ đến tham dự Khóa... không cần ở lại đêm : sáng đến tham dự học hỏi trao

đổi rồi chiều về nhà... lưu ý : nếu muốn dùng cơm trưa tại chỗ thì ghi danh đóng tiền

- Chúa nhật 28/05/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ St Luc ở Mulhouse lúc 15giờ00

Tháng 6/2017

- Chúa nhật đầu tháng 04/06/2017 : Lễ Chúa Thánh Thần hiện xuống (la Pentecôte) - Thánh Lễ tại Nhà Dòng OMI lúc 10giờ00

sau Thánh Lễ : HỘI CHỢ XÓM LÀNG... đề tài : Đẹp Lắm Cần Thơ

- Chúa nhật 18/06/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ St Paul ở Colmar lúc 15giờ00

- Chúa nhật 25/06/2017 : Thánh Lễ tại Nhà Thờ St Luc ở Mulhouse lúc 15giờ00

Danh sách độc giả ủng hộ Nhịp Cầu tiếp theo Nhịp Cầu số 221

(Qua năm 2017 danh sách độc giả trở về số 1)

1. Bác Phạm Việt Tuyền	chèque	50 euros
2. Mme OLGA Trang	chèque	50 euros
3. Anh Trần Thiện Thanh	chèque	40 euros
4. Anh Lê Đình Thạnh		50 euros
5. Anh Huỳnh Ngọc Nhựt		50 euros
6. Ông Rédorger ANDRÉ		100 euros
7. Ông bà Tạ Ngọc Trân		40 euros
8. Chị Tạ thị Cúc		40 euros
9. Ông Bà Jacques QUANG	chèque	30 euros
10. Anh Chị Cao Tấn Hưng		50 euros
11. Anh chị Phạm Thái Ngọc		100 euros
12. Ông Trần Minh Tâm		10 euros
13. Anh chị Danh-Vi		40 euros

Phân ưu

Chúng tôi nhận được tin buồn, thân mẫu của Anh Hoàng Dũng, Chị Liên đã tạ thế tại bệnh viện Strasbourg lúc 20 giờ ngày 06/02/2017, hưởng thọ 93 tuổi.

Cộng Đoàn Đức Mẹ La Vang xin chân thành chia buồn cùng Anh Dũng Chị Liên, các con, cháu và tang quyến.

Xin Thắp nén nhang lòng cho Bà được yên nghỉ và nguyện cầu cho hương hồn Bà sớm siêu thăng về miền cực lạc.

Strasbourg ngày, 10 tháng 2 năm 2017

Linh mục Tuyên Úy

Linh mục Vincent Lê Phú Hải

Chủ tịch Cộng đoàn Đức Mẹ La Vang-Strasbourg & Hội Đồng Mục Vụ

Các Soeurs Dòng Mến Thánh giá Huế Strasbourg

VỀ VỚI TÂY ĐÔ

CẦN THƠ

*Bản Thơ gạo trắng nước trong
ai đi đến đó lòng không muốn về*

HỘI CHỢ XỐM LÀNG 2017

CHÚA NHẬT 4 THÁNG 6 NĂM 2017 : LỄ PENTECÔTE
TẠI TRỤ SỞ CỘNG ĐOÀN ĐỨC MẸ LAVANG